

**BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU**

**BANKACILIK SEKTÖRÜ
YENİDEN YAPILANDIRMA PROGRAMI
GELİŞME RAPORU-(VII)**

Ekim 2003

Okuyucunun Dikkatine

Bu raporda Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na devredilen bankalar ile ilgili yayımlanan veriler, söz konusu bankalarda dava ve inceleme süreçlerinin devam etmesi nedeniyle geçici nitelikte olup, önceki raporlar ile bu rapor karşılaştırıldığında bu bankalar ile ilgili verilerde değişiklikler olduğunu görmek mümkündür. Dolayısıyla, kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan söz konusu veriler kanıt gösterilmek suretiyle BDDK/TMSF'den herhangi bir hak veya değişiklik talebinde bulunulamaz.

Ayrı bir rapor halinde yayımlanacak olması nedeniyle, İmar Bankası ile ilgili gelişmeler ve sonuçlarına, bu Raporda yer verilmemiştir.

İÇİNDEKİLER

1. Kamu Bankalarının Yeniden Yapılandırılması	11
2. TMSF Bünyesindeki Bankaların Çözümlemesi	19
3. Özel Bankacılık Sisteminin Daha Sağlıklı Bir Yapıya Kavuşturulması	45
4. Gözetim ve Denetim Çerçevesinin Güçlendirilmesi ve Sektörde Etkinliğin Artırılması	60
TMSF'ye Devredilen Bankalarla İlgili Gelişmeler	71
Ek Tablolar	97

TABLolar

Tablo 1 BDDK ve TMSF Tarafından Alınan Kararlara İlişkin İstatistikler.....	9
Tablo 2 Programın Uygulamaya Konulduğu Tarih İtibariyle Kamu Bankalarının Kısa Vadeli Yükümlülükleri.....	14
Tablo 3 Personel ve Şube Sayısındaki Gelişmeler.....	16
Tablo 4 Kamu Bankalarının Dönem Kar ve Zararları	17
Tablo 5 Kamu Bankalarının Konsolide Bilançosu.....	18
Tablo 6 Bankaların TMSF'ye Alınmasının Yasal Dayanağı	19
Tablo 7 TMSF Bünyesine Devredilen Bankalar Listesi.....	21
Tablo 8 TMSF Kapsamındaki Bankaların Yeniden Yapılandırılma Süreci	21
Tablo 9 TMSF Bünyesine Alınan Bankaların Yükümlülükleri	22
Tablo 10 TMSF Bünyesine Devredilen Bankalar ve Mevcut Durumu.....	25
Tablo 11 TMSF'ye Devralınan Bankaların Devir Zararları ve Hakim Ortakların Kullandıkları Kaynaklar.....	27
Tablo 12 TMSF Bankalarının Çözümleme Maliyeti	28
Tablo 13 Hazine'nin TMSF'ye İhraç Ettiği Özel Tertip Tahviller	29
Tablo 14 TMSF Bankalarından Devralınan Mevduat.....	29
Tablo 15 TMSF Bünyesindeki Bankaların Kısa Vadeli Yükümlülükleri.....	30
Tablo 16 TMSF Bünyesindeki Bankaların Döviz Pozisyonundaki Gelişmeler	30
Tablo 17 TMSF Bankalarının Mevduat ve Yabancı Para Yükümlülüklerinin Devri.....	31
Tablo 18 TMSF Bankalarının Şube ve Personel Sayısı.....	32
Tablo 19 Banka Satışları.....	32
Tablo 20 Tahsilat Dairesine Devrolunan Takipli Alacaklar	33
Tablo 21 Takipli Alacaklardan Yapılan Tahsilat	33
Tablo 22 Geri Ödeme Planına Bağlanan Alacaklar.....	34
Tablo 23 İstanbul Yaklaşımı Kapsamında Anlaşma İmzalayan Kurumsal Borçlular	35
Tablo 24 Diğer Kurumsal Borçlularla Yapılan Geri Ödeme Anlaşmaları.....	36
Tablo 25 İştiraklerin Banka Bazında Dağılımı	36
Tablo 26 İştirak Satışları.....	37
Tablo 27 TMSF Bünyesindeki İştiraklerin Durumu.....	37
Tablo 28 Gayrimenkul Satışları.....	38
Tablo 29 Hakim Ortaklarla İlgili Yapılan Çalışmalar	38
Tablo 30 Dava Açılan Yönetici Sayısı.....	38
Tablo 31 Özel Bankaların Döviz Pozisyonundaki Gelişmeler.....	46
Tablo 32 Sermaye Artışlarının Banka Grupları Bazında Dağılımı	47
Tablo 33 Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşmasını İmzalayan Alacaklı Kuruluşlar.....	50
Tablo 34 Finansal Yeniden Yapılandırma Kapsamındaki Firmalar ve Borçlar.....	51
Tablo 35 FYYP Kapsamına Alınan Firmalara İlişkin Faaliyet İstatistikleri	51

Tablo 36 Firmaların Sektörel Dağılımı	52
Tablo 37 Firmaların Coğrafi Dağılımı	52
Tablo 38 Bankacılık Sektöründe Devir ve Birleşmelere İlişkin Gelişmeler.....	54
Tablo 39 Program Kapsamındaki Bankalara İlişkin Operasyonel Göstergeler	55
Tablo 40 Program Kapsamındaki Bankaların Bilançosu	56
Tablo 41 Program Kapsamındaki Bankaların Kar/Zarar Tablosu.....	58
Tablo 42 Program Kapsamındaki Bankaların Özkaynakları.....	58
Tablo 43 Program Kapsamındaki Bankaların Yabancı Para Pozisyonları	59

EK TABLOLAR

Ek Tablo 1 Tahsilat Dairesine Devrolunan Takipli Alacaklar	99
Ek Tablo 2 Diğer Kurumsal Borçlularla Yapılan Geri Ödeme Anlaşmaları.....	100
Ek Tablo 3 Kredi Alacakları İle İlgili Takip/Dava Tablosu	101
Ek Tablo 4 Kredi Dışı Davalar İle İlgili Dosya Listesi	101
Ek Tablo 5 TMSF'nin Davacı Olduğu Kredi Dışı Davalar	101
Ek Tablo 6 TMSF'nin Davalı Olduğu Kredi Dışı Davalar	102
Ek Tablo 7 Takip Dosyaları	102
Ek Tablo 8 Sözleşmeli Avukatların İllere Göre Dağılımı	103

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bankacılık sektöründe yaşanan yeniden yapılandırma; (1) Kamu bankalarının finansal ve operasyonel açıdan yeniden yapılandırılması (2) TMSF bünyesindeki bankaların en kısa sürede çözüme kavuşturulması (3) Yaşanan krizlerden olumsuz yönde etkilenen özel bankaların sağlıklı bir yapıya kavuşturulması ve (4) Bankacılık sektöründe gözetim ve denetimin etkinliğini artıracak, sektörü daha etkin ve rekabetçi bir yapıya kavuşturacak yasal ve kurumsal düzenlemelerin gerçekleştirilmesi olmak üzere dört temel unsura dayandırılmıştır.

Bankacılık sektörünün yeniden yapılandırılmasının toplam maliyeti 47,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Kamu maliyesi üzerinde yeniden yapılandırma sürecinde görev zararları dahil olmak üzere kamu bankaları için 21,9 milyar dolar, TMSF'ye devredilen bankalar için ise 17,3 milyar dolar olmak üzere, toplam 39,3 milyar dolarlık (GSYİH'ya oranı yüzde 26,6) bir ek yük ortaya çıkmıştır.

Diğer taraftan, bankacılık sektörünün yeniden yapılandırılmasının özel sektöre maliyeti; 5,2 milyar doları TMSF tarafından ve 2,7 milyar doları kriz döneminde eriyen sermayeleri güçlendirmek amacıyla özel sektör bankaları tarafından olmak üzere 7,9 milyar dolar (GSYİH'ya oranı yüzde 5,3) olmuştur.

Kamu bankalarının yeniden yapılandırılması:

✓ Hazine kamu bankalarının sermayelerini güçlendirmiş, görev zararı alacakları ve bunlara tahakkuk ettirilmiş faizleri özel tertip tahvil ihraç ederek ödemiştir.

✓ Kamu bankalarının kısa vadeli yükümlülükleri tasfiye edilmiş, mevduat faizleri piyasa koşullarına uygun hale getirilmiş, vade ve likidite riskleri daha iyi yönetilebilir hale gelmiştir.

✓ Kamu bankalarının operasyonel yeniden yapılandırılması çerçevesinde, Emlak Bankası Ziraat Bankası'na devredilmiş, faaliyetlerin etkinlik ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda yürütülmesi esas alınmış ve şube ve personel sayısı rasyonel seviyelere düşürülmüştür.

TMSF'ye devredilen bankaların yeniden yapılandırılması:

✓ 1997 yılından bugüne kadar 20 banka TMSF'ye devredilmiştir.

✓ Uluslararası deneyimler ışığında “çok kısa bir süre” olarak nitelendirilebilecek bir zaman diliminde, bu bankalar yeniden yapılandırılarak birleştirme, satış veya doğrudan tasfiye gibi yöntemlerle tasfiye edilmiştir.

✓ Bugün itibarıyla, sadece, geçiş bankası olarak kullanılmakta olan “Bayındırbank” ile satış sürecinde olan Pamukbank TMSF bünyesinde bulunmaktadır.

✓ **Devir tarihleri ile 2003 yılı Ağustos ayı arasındaki dönemde, takipteki alacaklardan ve geri ödeme planına bağlanan alacaklardan yapılan tahsilatlar, iştirak ve gayrimenkul satışlarından ve banka satışlarından elde edilen gelirlerin toplamı 1,8 milyar dolar seviyesindedir.**

✓ TMSF, alacakların tahsili, kamu haklarının korunması ve sorumluların cezalandırılması için yoğun bir hukuk mücadelesi sürdürmektedir.

Özel sermayeli bankaların yeniden yapılandırılması:

✓ **Özel sermayeli bankaların kendi kaynakları ile sermaye yapılarını güçlendirmeleri ve piyasa risklerini sınırlandırmalarına ağırlık verilmiştir. Bu çerçevede 2001-2003 Eylül döneminde 4,0 katrilyon liralık (2,7 milyar dolar) sermaye artışı yapılmıştır.**

✓ Haziran 2001’de gerçekleştirilen iç borç takası ile özel sermayeli bankaların yabancı para açık pozisyonları önemli ölçüde kapanmış, değişken faizli, dövizde endeksli ve döviz cinsinden iç borçlanmaya ağırlık verilmesiyle birlikte, kur riskinin yanı sıra bankaların faiz riski de düşmüştür.

✓ “Özel Bankaların Sermayelerinin Güçlendirilmesi Programı” sonucunda sermaye yetersizliği tespit edilen bankalarla ilgili gerekli önlemler alınmış, özel bankaların bilançoları enflasyon muhasebesi de uygulanmak suretiyle daha şeffaf hale getirilmiş ve sermaye yapıları güçlendirilmiştir.

✓ Sorunlu aktiflerin çözümünü hızlandırıcı mekanizmaların hayata geçirilmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Bu kapsamda 2003 Eylül sonu itibarıyla, “İstanbul Yaklaşımı” çerçevesinde 226 adet firmaya ait 5,1 milyar dolar tutarındaki borç yeniden yapılandırılmıştır.

GİRİŞ

Kasım ve Şubat krizlerinin etkisiyle mali bünyeleri ve karlılık performansları kötüleşen bankaları daha sağlıklı bir yapıya kavuşturabilmek amacıyla, 2001 yılının Mayıs ayında “Bankacılık Sektörü Yeniden Yapılandırma Programı” uygulamaya konulmuştur. Programın temel unsurları:

- Kamu bankalarının yeniden yapılandırılması,
- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na devredilen bankaların çözümlenmesi,
- Özel bankacılık sisteminin daha sağlıklı bir yapıya kavuşturulması,
- Gözetim ve denetim çerçevesinin güçlendirilmesi ve sektörde etkinliğin artırılmasıdır.

Bu çerçevede, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu bankacılık sektörünün uluslararası standartlarda, etkin ve sağlıklı bir şekilde çalışabilmesini teminen toplam 1.132 karar almıştır. Diğer yandan, TMSF Yönetim Kurulu tarafından ise TMSF bankalarının çözümlenmesi süreci içerisinde 1.806 karar alınmıştır.

Tablo 1 BDDK ve TMSF Tarafından Alınan Kararlara İlişkin İstatistikler

	Dönem		Oturum Sayısı	Karar Sayısı
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu	01.04.2000	03.03.2001	104	201
	19.03.2001	22.09.2003	257	931
	Toplam		361	1.132
TMSF Yönetim Kurulu	01.09.2000	03.03.2001	45	80
	19.03.2001	22.09.2003	359	1.726
	Toplam		404	1.806

1. KAMU BANKALARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI*

1.1. Yeniden Yapılandırma Programı Öncesi

Görev zararlarının zamanında ödenmemesi, ekonomik etkinliğe ters düşen müdahaleler, asli fonksiyonların dışında verilen görevler ve yönetimdeki zayıflıklar sonucunda, kamu bankalarının mali bünyeleri önemli ölçüde bozulmuştur.

Kamu bankalarının mali bünyeleri 2000 ve 2001 yıllarında yaşanan finansal krizlerin ardından daha da kötüleşmiştir. Nitekim, Mayıs 2001’de uygulamaya konulan Bankacılık Sektörü Yeniden Yapılandırma Programı öncesinde kamu bankalarının finansal yapısı ve piyasalar üzerindeki etkilerine ilişkin değerlendirmeler bu durumu açıkça ortaya koymaktadır. Kamu bankalarının ;

- Donuk aktif niteliğinde olan görev zararı alacaklarının bilanço büyüklüğüne oranı 2000 yıl sonu itibariyle yüzde 50’ye ulaşmıştır.
- Bankacılık sektörünün toplam mevduatı içindeki payı yüzde 40 iken, krediler içindeki payı yüzde 25 seviyesinde kalmıştır. Ayrıca, kredilerin önemli bir bölümü şüpheli alacak haline dönüşürken, bu kredilere yeterli karşılık ayrılmamıştır.
- Piyasalardan 8,5 katrilyon lirası özel bankalara ve müşterilere olmak üzere toplam 14 katrilyon lira gecelik borçlanmakta olması, piyasalarda faiz oranlarının yüksek seviyelerde seyretmesine yol açmıştır.
- Görev zararları nedeniyle önemli bir sermaye açığı ortaya çıkmıştır.
- Operasyonel açıdan rasyonel olmayan sayıda şube ve personel ile faaliyet göstermeleri önemli zararlar yaratmıştır.

Sonuç olarak, kamu bankaları bankacılık işlevini yerine getiremez hale gelmiştir. Bu sorunların çözülmesi amacıyla, Bankacılık Sektörü Yeniden Yapılandırma Programı çerçevesinde kamu bankalarının yeniden yapılandırılması çalışmaları başlatılmıştır.

1.2. Kamu Bankalarının Yeniden Yapılandırması

Kamu bankalarının yeniden yapılandırılması finansal ve operasyonel yeniden yapılandırma çerçevesinde yürütülmektedir. Finansal yeniden yapılandırma önemli

* Bu bölümde yer alan bilgiler Ziraat, Halk ve Emlak Bankalarını kapsamaktadır.

oranda tamamlanırken, operasyonel yeniden yapılandırma çabaları bu bankaların özelleştirilmesi hedefi çerçevesinde sürdürülmektedir.

Kamu bankalarını yeniden yapılandırma çabaları, bir taraftan söz konusu bankaların sistem üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirirken, diğer taraftan kamu maliyesi üzerinde bir yük yaratmıştır. Bu kapsamda, mevcut görev zararı alacaklarının menkul kıymete bağlanması ve sermaye desteği sağlanması amacıyla Hazine tarafından aktarılan kaynak, 2001 yıl sonu itibarıyla GSYİH'nın yüzde 14,8'ine ulaşmıştır. Ancak, kamu bankalarına aktarılan DİBS'lerin çok büyük bir kısmının bu bankaların bilançolarında gizlenen bütçe açıklarının kamu maliyesinin şeffaflaşması doğrultusunda bir ödeme planına bağlanması işlemi olduğu dikkate alındığında, yeniden yapılandırmanın kamu maliyesi üzerinde yarattığı ek yük çok daha düşüktür. Nitekim, görev zararları hariç yapılan sermaye desteği göz önüne alındığında yaratılan ek yükün GSYİH'ya oranı yüzde 2'ye gerilemektedir.

1.2.1. Finansal Açıdan Yeniden Yapılandırma

Kamu bankalarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin çalışmalarda öncelik, bu bankaların finansal yapılarının güçlendirilmesine verilmiştir. Bu çerçevede; görev zararları alacaklarının tasfiyesi, kısa vadeli yükümlülüklerin azaltılması, kamu bankalarına sermaye desteği sağlanması, mevduat faizlerinin piyasa faizlerine uyumlu hale getirilmesi ve kredi portföyünün etkin yönetimi alanlarında yoğunlaşmıştır.

Görev Zararlarının Tasfiyesi

2001 yılı içinde 23 katrilyon lira tutarında özel tertip tahvil verilmek suretiyle kamu bankalarının Hazine'den görev zararı alacakları ve bu zararlara tahakkuk etmiş faiz tutarının tamamı menkul kıymete bağlanmıştır. Tekrar görev zararı oluşumunu engellemek amacıyla bu zararların oluşumuna yol açan Kanunların ve Bakanlar Kurulu Kararlarının yürürlükten kaldırılmasına yönelik yasal düzenleme 3 Temmuz 2001 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Böylece, kamu bankaları kanalıyla verilecek destekler için ihtiyaç duyulacak kaynakların bütçeye konulması ve bankalara önceden aktarılması uygulaması başlatılmıştır.

Kamu Bankalarının Yeniden Yapılandırılması İçin Aktarılan Kaynaklar

1992 yılından itibaren oluşmaya başlayan kamu bankalarının Hazine'den görev zararı alacakları 2000 yılı sonu itibariyle 17,4 katrilyon lira düzeyine ulaşmıştır. Bu tutarın 2,2 katrilyon lirası menkul kıymete bağlanmış, kalan 15,2 katrilyon lirası ise menkul kıymete bağlanmamış görev zararı alacağından oluşmaktaydı. Menkul kıymete bağlanmamış görev zararları ile bunlara tahakkuk etmiş faizlerin tamamı, 2001 yılı içinde 23 katrilyon lira tutarında özel tertip devlet tahvili verilme suretiyle menkul kıymete bağlı hale getirilmiştir.

2001 yılında ayrıca, kamu bankalarına sermayelerini güçlendirebilmeleri için ek destek sağlanmıştır. Bu kapsamda, Mart ayı içinde Ziraat Bankasına 217,6 trilyon lira, Nisan ayı içinde Halk ve Emlak Bankalarına sırasıyla 67,2 ve 40,8 trilyon lira tutarında nakit sermaye ödemesi yapılmıştır. Ayrıca, Mayıs ayında sermayelerine mahsuben Emlak Bankasına 624 trilyon lira, Halk Bankasına ise 900 trilyon lira tutarında DİBS verilmiştir. Temmuz ayında Emlak Bankasının Ziraat Bankasına devrinden doğan 1,7 katrilyon lira tutarındaki maliyet, Ziraat Bankasına 1,7 katrilyon lira tutarında özel tertip tahvil ihraç edilmesi suretiyle karşılanmıştır.

Görev zararı alacaklarının menkul kıymete bağlanması ve sermaye desteği sağlanması amacıyla kamu bankalarına aktarılan kaynakların toplamı 28,7 katrilyon lira olarak gerçekleşmiştir.¹

Kamu Bankalarına Aktarılan Kaynaklar (Trilyon TL)

	Aralık 2000 İtibariyle Stok (1)	2001 Yılı İçinde Oluşan Artış (net) (2)	Toplam (1)+(2)
Görev Zararları Sonucu Oluşan Borç	17.413	7.759	25.172
-Menkul Kıymete Bağlanmış	2.217	22.955	25.172
-Ziraat Bankası	1.354	12.113	13.467
-Halk Bankası	863	10.797	11.660
-Emlak Bank	0	45	45
-Menkul Kıymete Bağlanmamış	15.196	-15.196	0
Sermaye Desteği (N.Dışı Kağıt Yoluyla)	-	3.224	3.224
-Ziraat Bankası	-	1.700	1.700
-Halk Bankası	-	900	900
-Emlak Bank	-	624	624
Sermaye Desteği (Nakit Yoluyla)	-	326	326
-Ziraat Bankası	-	218	218
-Halk Bankası	-	67	67
-Emlak Bank	-	41	41
Toplam	17.413	11.309	28.722

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, BDDK.

1. 2000 yıl sonu itibariyle 15,2 katrilyon lira olan kağıda bağlanmamış görev zararı alacakları Hazine Müsteşarlığı'na açıklanan borç stoku verileri arasında yer almaz iken, Uluslararası Para Fonu yayınlarında bu tutar borç stoku içinde gösterilmekteydi. Bu açıdan değerlendirildiğinde kamu bankalarının yeniden yapılandırılması nedeniyle kamu borç stokunda 2001 yılı içinde ortaya çıkan fiili artış 11,3 katrilyon lira seviyesindedir.

Kısa Vadeli Yükümlülüklerin Azaltılması

Kısa vadeli yükümlülüklerin azaltılması amacıyla, kamu bankaları Hazine'den almış oldukları özel tertip tahviller karşılığında Merkez Bankası'ndan repo veya doğrudan satış yoluyla likidite temin etmiştir. Bu suretle, 16 Mart 2001 itibariyle 8,5 katrilyon lira civarındaki özel bankalar ile banka dışı kesime olan **kısa vadeli yükümlülükleri sıfırlanmıştır.**

Hazine Müsteşarlığı, kağıt değiştirme ve nakit ödeme suretiyle erken itfa yoluyla kamu bankalarının nakit girişlerinin ve likidite pozisyonlarının düzenli bir yapıda gelişmesine ve böylece bu bankaların kısa vadeli borçlanma faiz oranları üzerindeki baskılarının azalmasına katkıda bulunmuştur.

Kısa vadeli fon piyasalarında yarattığı baskının finansal destekle ortadan kaldırılması ve bu tür sorunlara yol açan uygulamaların önünün kesilmesinin ardından, kamu bankaları piyasalarda zorunlu işlemler yerine rekabetçi ve kar saikine dayalı işlemler yapmaya başlamışlardır. Nitekim, kısa vadeli yükümlülükleri sıfırlanan Halk Bankası ile Ziraat Bankası'nın Ağustos 2003 itibariyle bilançosunda izlenen sırasıyla 83 trilyon lira ve 513 trilyon lira tutarındaki yükümlülükleri bu bankaların likidite sorunu nedeniyle ortaya çıkan bir borçlanma zorunluluğu olmayıp, bir bankacılık ürünü olarak müşterilere sunulan repo işlemlerinden kaynaklanmaktadır.

Tablo 2 Programın Uygulamaya Konulduğu Tarih İtibariyle Kamu Bankalarının Kısa Vadeli Yükümlülükleri

Katrilyon TL	16 Mart 2001	31 Ağustos 2003
1.Merkez Bankası	5,5	-0,9
- Açık Piyasa İşlemleri	5,5	0,0
Toplam Repo	5,5	0,0
Gecelik Repo	0,2	0,0
Uzun Vadeli Repo	5,3	0,0
- İnterbank Piyasası (gecelik)	0,0	-0,9
2.Özel Bankalar+Müşteri Repoları ve Gecelik Mev.	8,5	0,0
Özel Bankalar (Gecelik)	4,2	0,6
- TCMB İnterbank Piyasası	0,4	0,0
- Bankalararası Para Piyasası	1,9	0,0
- İMKB Repo Piyasası	1,9	0,0
Müşteri Repo.ve Gecelik Mev.	4,3	0,6
Genel Toplam	14,0	-0,3

Kaynak: TCMB, BDDK

Sermaye Yapısının Güçlendirilmesi

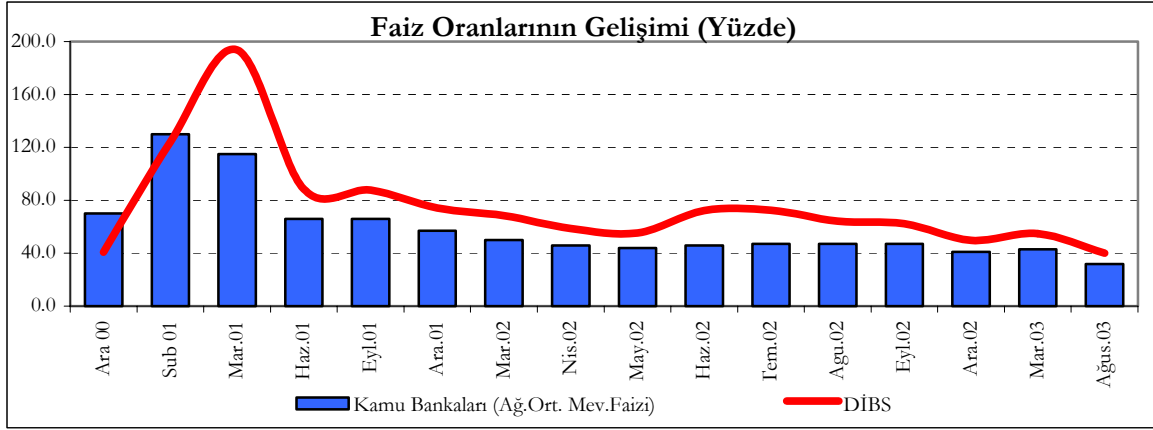
Sermaye yapılarının güçlendirilmesi amacıyla kamu bankalarına hem menkul kıymet hem de nakit olarak kaynak aktarımı yapılmıştır. **Yapılan kaynak aktarımları sonucunda, kamu bankalarının toplam ödenmiş sermaye tutarı Aralık 2000'e göre 2,9 katrilyon lira artarak, Ağustos 2003'de 3,4 katrilyon liraya çıkarılmıştır.**

Kamu bankalarının özkaynakları aynı dönemde 7,1 katrilyon lira artarak 7,8 katrilyon liraya yükselirken, Ocak-Ağustos 2003 dönemindeki nominal artış oranı yüzde 37, reel artış oranı ise yüzde 23,8 olarak gerçekleşmiştir.

Kamu bankalarının sermaye yeterlilik rasyolarında da önemli iyileşmeler gerçekleşmiştir. Sermaye yeterlilik rasyolarındaki iyileşmede, yapılan sermaye aktarımlarının yanı sıra, kamu bankalarının aktifleri içinde risk ağırlığı sıfır olan Devlet İç Borçlanma Senetlerinin (DİBS) payının artması etkili olmuştur.

Kamu Bankalarının Mevduat Faizlerinin Piyasa Faizlerine Uyumlu Hale Getirilmesi ve Kredi Portföyünün Etkin Yönetimi

Kamu bankalarının mevduat faiz oranları DİBS piyasa faiz oranlarının altında ve ortak olarak belirlenmeye başlanmış ve mevduat faizleri genel faiz oranlarındaki düşüşe paralel bir gelişme göstermiştir.

Not: Aralık 2000'de ihale olmadığından Kasım ihale faiz oranı kullanılmıştır.

Kamu bankalarının faaliyetlerini etkinlik ve verimlilik ilkeleri çerçevesinde sürdürmeleri doğrultusunda, ihtisas kredileri de dahil olmak üzere tüm kredi faizlerini kaynak maliyetlerini dikkate alarak belirlemeleri sağlanmıştır.

Kamu bankaları, sorunlu hale gelen kredilerini takipteki alacaklar hesabına aktarma ve gerekli karşılıkları zamanında ayırma konularında da ihtiyatlı bir uygulama içine girmişler ve böylelikle bilançolarını daha şeffaf hale getirmişlerdir. Nitekim, 2000 yıl sonunda kamu bankalarının takipteki alacakları 1.017 trilyon lira ve bu alacaklar için ayrılan karşılıklar 296 trilyon lira iken, Aralık 2002 itibariyle takipteki alacaklar 3.613 trilyon liraya, ayrılan karşılıklar ise 2.904 trilyon liraya yükselmiştir.¹ Ağustos 2003'de takipteki alacaklar tutarı 2002 yıl sonuna göre 71 trilyon lira gerileyerek 3.542 trilyon liraya, bu alacaklar için ayrılan karşılıklar 271 trilyon lira artarak 3.175 trilyon liraya ulaşmıştır. Bu gelişmeler sonucunda, ayrılan karşılıkların takipteki alacaklara oranı yüzde 89,6 olarak gerçekleşmiştir. Kamu bankalarının Aralık 2002'de 5,3 katrilyon lira olan canlı kredi portföyü Ağustos 2003 itibariyle 6,3 katrilyon liraya yükselmiştir.

¹ Bu tutarlara 1,9 katrilyon tutarındaki Emlak Bankası ile birleşme zararı ve birleşme zararı için ayrılan 1,4 katrilyon liralık karşılık dahildir.

1.2.2. Operasyonel Açıdan Yeniden Yapılandırma

Kamu bankalarının finansal yapılarının güçlendirilmesine eş anlı olarak operasyonel yeniden yapılandırma çalışmaları da başlatılmıştır. Yeniden yapılandırma sürecinde ilk adım olarak bu bankaların yönetimi ortak yönetim kuruluna devredilmiş ve kurula kamu bankalarını yeniden yapılandırma ve özelleştirmeye hazırlama yetkisi verilmiştir.

Kamu bankalarının operasyonel açıdan yeniden yapılandırılması çerçevesinde, Emlak Bankası'nın bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılmış ve bu banka Ziraat Bankası'na devredilmiştir. Emlak Bankası'nın Ziraat Bankası'na devrinde, bankacılık faaliyetleri dışında kalan mal varlıkları ve bu konuda faaliyet gösteren iştiraklerindeki hisse payları, ticari gayrimenkulleri, ihtiyaç fazlası gayrimenkulleri, kanuni takibe intikal ettirilmiş tüm alacakları ve bunlara ilişkin olarak ayrılmış karşılıklar hariç tutulmuştur.

Kamu bankalarının şube ve personel sayısının rasyonel seviyelere getirilmesi yönünde önemli adımlar atılmış, **Aralık 2000 itibariyle 2.494 olan şube sayısı Aralık 2002 itibariyle yüzde 32,4 oranında azaltılarak 1.685'e, 61.601 olan personel sayısı ise yüzde 50,7 oranında indirilerek 30.399'a düşürülmüştür. Ağustos 2003 itibariyle şube sayısı Aralık 2002'ye göre yüzde 0,7 oranında azaltılarak 1.673'e, personel sayısı ise yüzde 0,3 oranında arttırılarak 30.504'e yükseltilmiştir.**

Tablo 3 Personel ve Şube Sayısındaki Gelişmeler

	Aralık 2000	Aralık 2001	Aralık 2002	Ağustos 2003*
Personel Sayısı	61.601	47.985	30.399	30.504
-Ziraat Bankası	36.576	33.023	22.099	21.867
-Halk Bankası	10.000	14.962	8.300	8.637
-Emlak Bankası	15.025	-	-	-
Şube Sayısı	2.494	2.398	1.685	1.673
-Ziraat Bankası	1.287	1.499	1.139	1.131
-Halk Bankası	804	899	546	542
-Emlak Bankası	403	-	-	-

*Ağustos 2003'e ait veriler geçici niteliktedir.

Kaynak: Kamu Bankaları Ortak Yönetim Kurulu

Organizasyonel yeniden yapılandırma kapsamında şube ve personel sayısında meydana gelen gelişmeler sonucunda kamu bankalarının şube ve personel başına aktif büyüklüğü göstergeleri iyileşmiştir. Nitekim, şube başına aktif büyüklüğü 2001 yıl sonunda 13,9 milyon dolar iken, 2002 sonunda 20 milyon dolara, 2003 yılı Ağustos ayında 26,1 milyon dolara yükselmiş, personel başına aktif

büyüklüğü de benzer şekilde gelişerek aynı tarihler itibariyle 0,7, 1,1 ve 1,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Kamu bankalarının operasyonel açıdan yeniden yapılandırılması kapsamında; bu bankaların organizasyon, teknoloji, ürün, insan kaynakları, krediler, mali kontrol, planlama, risk yönetimi ve hizmet yapısının çağdaş bankacılığın ve uluslararası rekabetin gereklerine göre yapılandırılması hedef alınmıştır.

Kamu bankaları “Bankaların İç Denetim ve Risk Yönetim Sistemleri Hakkında Yönetmelik” doğrultusunda organizasyonel bir yeniden yapılanmaya gitmiş ve faaliyetlerini bu yönetmelik hükümlerine uyumlu şekilde yürütmeye başlamıştır.

Kamu bankalarının kar/zararlarını, likiditesini ve faiz oranı marjlarını izlemek için bir izleme programı oluşturulmuştur. Bu suretle, banka aktif ve pasiflerinin getiri-maliyet oranları haftalık, şubelerin bilanço ve kar/zarar durumları ise günlük olarak takip edilebilir hale gelmiştir.

1.2.3. Yeniden Yapılandırma Sonrasında Kamu Bankalarının Karlılık Performansındaki Gelişmeler

Kamu bankalarının finansal ve operasyonel yeniden yapılandırılmasının olumlu sonuçları karlılık performansına yansımaya başlamıştır. Nitekim, enflasyon muhasebesine göre düzenlenmiş kar rakamlarına göre, 2002 yılında 750 trilyon lira kar eden kamu bankalarının, 2003 yılının ilk sekiz aylık bölümünde bu tutarı 1.140 trilyon liraya çıkardıkları görülmektedir.

Enflasyon muhasebesine göre düzenlenmemiş kar rakamları incelendiğinde, 2002 Aralık sonu itibariyle 1.767 trilyon lira kar beyan eden kamu bankaları, 2003 Ağustos itibariyle 1.696 trilyon lira kar etmiştir.

Tablo 4 Kamu Bankalarının Dönem Kar ve Zararları

(Trilyon TL)	Ziraat Bankası	Emlak Bankası	Ziraat + Emlak Bankası		Halk Bankası		Toplam	
			(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)
2001 Nisan	-279	-319	-598	-	-740	-	-1.338	-
2001 Aralık	526	-	526	-	-581	-	-55	-
2002 Aralık	953	-	953	156	814	594	1.767	750
2003 Mart	414	-	414	9	224	125	638	134
2002 Haziran	811	-	811	382	415	249	1.226	631
2003 Ağustos(3)	1.145	-	1.145	734	551	406	1.696	1.140

(1) Enflasyon muhasebesine göre düzeltilmemiş veriler, (2) Enflasyon muhasebesine göre düzeltilmiş veriler

* Ağustos 2003' e ait veriler geçici niteliktedir.

Kaynak: Kamu Bankaları Ortak Yönetim Kurulu

Tablo 5 Kamu Bankalarının Konsolide Bilançosu

	Trilyon TL				Yüzde Pay			
	Ara. 2000	Ara. 2001	Ara. 2002	Ağu. 2003**	Ara. 2000	Ara. 2001	Ara. 2002	Ağu. 2003
Varlıklar								
-Nakit Değerler ve Bankalar	2.077	4.760	3.376	2.207	6,7	10,7	6,1	3,7
-Menkul Değerler Cüzdanı	2.427	26.344	34.086	38.661	7,9	59,3	61,9	64,2
-Krediler	6.915	5.453	5.261	6.287	22,4	12,3	9,5	10,5
-Takipteki Alacaklar (Net)	721	1.065	709	367	2,3	2,4	1,3	0,6
-Takipteki Alacaklar	1.017	3.366	3.613	3.542	3,3	7,6	6,6	5,9
-Takipteki Alacaklar Karşılığı (-)	296	2.301	2.904	3.175	1,0	5,2	5,3	5,3
-Görev Zararları	15.196	-	-	-	49,3	-	-	-
-Diğer Varlıklar	3.481	6.781	11.666	12.663	11,3	15,3	21,2	21,0
Yükümlülükler								
-Mevduat(Bankalar mevduatı hariç)	20.353	30.351	39.103	42.858	66,0	68,4	71,0	71,2
-Bankalara Borçlar*	3.909	3.561	2.840	2.187	12,7	8,0	5,1	3,7
-Diğer Yükümlülükler	5.842	6.455	7.167	7.358	19,0	14,5	13,0	12,2
-Özkaynak	713	4.036	5.988	7.782	2,3	9,1	10,9	12,9
Bilanço Toplamı	30.817	44.403	55.098	60.185	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: BDDK, Kamu Bankaları Ortak Yönetim Kurulu

* Bankalara borçlar kaleminde bankalar mevduatı ve bankalararası para piyasası işlemleri bulunmaktadır.

**Ağustos 2003'e ait veriler geçici niteliktedir. Ayrıca, verilerin tümü enflasyon muhasebesine göre düzenlenmiş olup, her dönem kendi tarihindeki satın alma gücüyle ifade edilmiştir.

Kamu Bankalarına Yönelik Yasal Düzenlemeler

- Kamu bankalarının yeniden yapılandırılmasına yönelik yasal çerçeve, 15 Kasım 2000'de yayımlanan 4603 sayılı "Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası A.Ş. ve Türkiye Emlak Bankası A.Ş. Hakkında Kanun" ile oluşturulmuştur.
- 31 Ocak 2002 tarihinde yayımlanan 4743 sayılı Yasa ile, kamu bankaları ile ilgili olarak aşağıda özetlenen ilave düzenlemeler gerçekleştirilmiştir:
 - ✓ Kamu bankalarında 31.12.2002 tarihinden sonra özel hukuk hükümlerine tâbi olmayan personel çalıştırılmaz hükmü getirilmiştir.
 - ✓ Kamu bankalarının yeniden yapılandırılması kapsamında emekliliği teşvik etmek amacıyla, belirtilen sürede emeklilik hakkını kullanmayanlara, son kez Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren iki ay içinde emekli olmaları halinde, emekli ikramiyelerinin yüzde 20 oranında fazla ödenmesi imkanı sağlanmıştır.
 - ✓ Ziraat Bankası, Halk Bankası ve Emlak Bankası'nın yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile tasfiye kurulu üyelerinin ceza ve idare hukuku bakımından memur sayılmayacakları düzenlenmiştir. Hukuki sorumluluk açısından, bu kişilerin 4603 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yaptıkları işlemlerden dolayı bankacılık sektöründe faaliyette bulunan özel bankaların yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile tasfiye kurullarına uygulanan özel hukuk hükümlerine ve mevzuata tabi olacağı hükmü getirilmiştir.
 - ✓ Ziraat Bankası, Halk Bankası ve Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim Şirketinin Yönetim, Denetim ve Tasfiye Kurulu üyeleri, Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun ve 4603 sayılı Kanun kapsamında işlemler yapmaya ve 21.2.2001 tarihinden önce açılmış kredileri (esnaf ve sanatkâr kredileri, küçük ve orta boy işletme kredileri ve zirai krediler) yeniden yapılandırmaya yetkili kılınmıştır. Ayrıca, tasfiye halindeki Emlak Bankası'nın ilave finansman sağlamamak koşuluyla yeniden yapılandırma sürecine katılabilmesi öngörülmüştür.
 - ✓ Ziraat ve Halk Bankalarının, iş planı ve programlarında 2002 yıl sonuna kadar, bankacılık usullerine uygun olarak kullanılmak üzere, tarım kesimine, esnaf ve sanatkâra, küçük ve orta boy işletmelere ve ihracatçılara, kendi kaynaklarından en az 1,5 katrilyon Türk Lirası karşılığı yabancı para ve Türk Lirası ilave plasman limiti tahsis etmeleri hükmü getirilmiştir.

2. TMSF BÜNYESİNDEKİ BANKALARIN ÇÖZÜMLENMESİ

Mali bünyesi bozulan bankaların Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na(TMSF) alınarak çözülmesi bankacılık sektörünü yeniden yapılandırma programının önemli bir unsurunu oluşturmuştur.

Raporun bu bölümünde, bankaların hangi yasal dayanaklara istinaden TMSF'ye alındıkları, devralınan bankaların kamuya getirdikleri mali yükler, bu bankaların finansal ve operasyonel açıdan yeniden yapılandırılarak çözülmesi ve kamuya getirilen mali yükleri en aza indirmek için yapılan takip, tahsilat ve satış faaliyetleri değerlendirilmektedir.

2.1. TMSF'ye Devredilen Bankalar ve Devir Gerekçeleri

1997 yılından bugüne kadar toplam 20 banka TMSF'ye devredilmiştir. Bu bankalar ile TMSF'ye alınmalarının yasal dayanağı aşağıda verilmektedir.

20 bankadan üçü mülga 3182 sayılı Bankalar Kanunu'nun yürürlükte olduğu dönemde TMSF bünyesine alınmıştır. Beş banka yaşanan krizlerle birlikte mali bünyelerinin tamamen bozulması, seyyaliyetlerini ve likiditelerini kaybetmesi nedeniyle 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun 14 üncü maddesinin 3. fıkrasına göre, oniki banka ise mali bünyelerinin bozulması ve banka kaynaklarının hakim ortakların lehine ve banka zararına sebep olacak şekilde kullanılması nedeniyle aynı Kanununun 14/3 ve 4. fıkralarına göre TMSF bünyesine alınmıştır.

Tablo 6 Bankaların TMSF'ye Alınmasının Yasal Dayanağı

Mülga 3182 Sayılı Bankalar Kanunu Uyarınca İntikal Edenler	4389 Sayılı Bankalar Kanunu Md. 14/3 Uyarınca	4389 Sayılı Bankalar Kanunu Md. 14/3 ve 4 Uyarınca	Söz konusu bankalardan;
Ticaret Bankası Bank Ekspres Interbank	Yaşarbank Demirbank Sitebank Ulusalbank Tarişbank	Egebank Yurtbank Sümerbank Esbank Etibank Bank Kapital İktisat Bankası Bayındırbank Kentbank EGS Bank Toprak Bank Pamukbank	- 1 banka 1997 yılında, - 1 banka 1998 yılında, - 6 banka 1999 yılında, - 3 banka 2000 yılında, - 8 banka 2001 yılında, - 1 banka 2002 yılında TMSF'ye devrolmuştur.

Bankaların TMSF'ye Alınışına İlişkin Yasal Dayanaklar

4389 Sayılı Bankalar Kanunu (4743 sayılı Kanun ile değişik) Madde 14/3:

Kurum (BDDK), bir bankanın;

a) Bu maddenin (2) numaralı fıkrası kapsamında alınması istenen tedbirleri kısmen ya da tamamen almadığını, bu tedbirlerin kısmen veya tamamen alınmış olmasına rağmen mali bünyesinin güçlendirilmesine imkan bulunmadığını ya da mali bünyesinin bu tedbirler alınsa dahi güçlendirilemeyecek derecede zayıflamış olduğunu,

b) Yükümlülüklerini vadesinde yerine getiremediğini,

c) Bu madde hükümlerinin uygulanmasında Kurulca belirlenecek değerlendirme esasları çerçevesinde yükümlülüklerinin toplam değerinin varlıklarının toplam değerini aştığını,

d) Faaliyetine devamının mevduat sahiplerinin hakları ve mali sistemin güven ve istikrarı bakımından tehlike arz ettiğini,

tespit ettiği takdirde, Kurul, en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınan kararlar temettü hariç ortaklık hakları ile bankanın yönetim ve denetimini TMSF'ye devretmeye veya bankacılık işlemleri yapma ve/veya mevduat kabul etme iznini kaldırmaya yetkilidir.

4389 Sayılı Bankalar Kanunu (4743 sayılı Kanun ile değişik) Madde 14/4:

Kurum, bir bankanın yönetim ve denetimini doğrudan ya da dolaylı olarak, tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortakların, banka kaynaklarını bankanın emin şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek biçimde doğrudan veya dolaylı olarak kendi lehlerine kullandıklarını veya bankayı bu suretle zarara uğrattıklarını tespit ettiği takdirde Kurul, en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınan kararlar; bunların temettü hariç ortaklık hakları ile bankanın yönetim ve denetimini TMSF'ye devretmeye yetkilidir.

Yürürlükten Kaldırılmış Olan 3182 Sayılı Bankalar Kanunu Madde 64:

1. Denetlemeler sonucunda bir bankanın mali bünyesinin ciddi bir şekilde zayıflamakta olduğunun tespit edilmesi halinde, Bakan uygun bir süre vererek, banka yönetim kurulundan;

a) Sermayenin artırılmasını veya sermayenin ödenmeyen kısmının tahsilini veya sermaye benzeri kredi temin edilmesini,

b) Kâr dağıtılmamasını, tahsilinde tehlike görülen alacaklar için karşılık ayrılmasını,

c) Bir kısım şubelerin kapatılması, yeni personel alımının durdurulması veya sınırlandırılması suretiyle veya benzeri şekilde masrafların kısılmasını,

d) İştirak veya sabit değerlerin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasını,

e) Risk doğurucu işlemlerden kaçınılmasını, kredilerin sınırlandırılmasını veya durdurulmasını, verimsiz veya donuk kredilerin takibiyle ilgili önlemlerin artırılmasını,

f) Mevzuata aykırı fiilleri ile banka mali bünyesini zayıflattığı tespit edilen personelin bankayı temsil yetkilerinin kaldırılmasını,

g) Genel kurulun toplantıya çağırılmasını,

h) Mali bünyenin güçlendirilmesi için gerekli görülecek diğer tedbirlerin alınmasını, isteyebilir. Yönetim Kurulu bu istikamette gerekli tedbirleri almak ve aldığı karar ve tedbirleri aylık raporlar halinde Müsteşarlığa bildirmek zorundadır.

Bakan, yukarıdaki tedbirleri talep hakkı saklı kalmak kaydıyla, gerektiği takdirde bankanın yönetim kurulu, müdürler kurulu veya denetim kurulu üyelerini kısmen veya tamamen görevden alarak veya yönetim ve denetim kurulu üye sayısını artırarak bu kurullara üye atamaya, kanuni karşılık yükümlülüklerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın da görüşünü alarak cezai faizlerini kaldırmak suretiyle ertelemek veya düşürmek de dahil olmak üzere mali bünyenin takviyesi için gerekli tüm tedbirleri almaya yetkilidir.

Bu madde gereğince atanan yönetim kurulu üyeleri için 22 nci maddenin 1 inci fıkrasındaki yükümlülük aranmaz.

2. Yukarıdaki tedbirlerin alınmasının istenilmesine bağlı olmaksızın, Bakan bankanın yönetimini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın da görüşünü alarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na tevdi etmeye veya banka hakkında 68 inci madde hükümlerinin uygulanmasını talep etmeye yetkilidir.

Bu bankalardan sermayesinin tamamı genel ve katma bütçeli dairelere veya kamu iktisadi teşebbüslerine ait olanların devir veya birleştirilmesine, bununla ilgili usul ve esasları tespiti Bakan yetkilidir.

1 inci fıkranın uygulanmasına rağmen mali bünyenin güçlendirilmesine imkan görülemeyen yatırım bankaları ve kalkınma bankalarının bankacılık işlemleri yapma izni 12 nci maddeye göre kaldırılır.

Tablo 7 TMSF Bünyesine Devredilen Bankalar Listesi

Devralınan	Birleştirilen	Satışı Gerçekleştirilen	Tasfiye Sürecinde Olan	Halen TMSF Bünyesinde Olan
T.Ticaret Bankası	Sümerbank	Bank Ekspres	T.Ticaret Bankası	Bayındırbank
Bank Ekspres	-Egebank	Sümerbank		Pamukbank
İnterbank	-Yurtbank	Demirbank		
Egebank	-Yaşarbank	Sitebank		
Yurtbank	-Bank Kapital	Milli Aydın Bankası		
Sümerbank	-Ulusal Bank			
Esbank	Bayındırbank			
Yaşarbank	- Etibank			
Etibank	-İnterbank			
Bank Kapital	-Esbank			
Demirbank	-EGSBank			
Ulusal Bank	-Toprakbank			
İktisat Bankası	-İktisat Bankası			
Sitebank	-Kentbank			
Milli Aydın Bankası				
Bayındırbank				
Kentbank				
EGS Bank				
Toprakbank				
Pamukbank				

TSMF bünyesinde bir tanesi geçiş bankası ve bir tanesi satış sürecinde olmak üzere toplam iki adet banka kalmıştır.

Tablo 8 TMSF Kapsamındaki Bankaların Yeniden Yapılandırılma Süreci

	97	98	99	2000	2001	2002	31.08.2003	Toplam
Devralınan Banka Sayısı	1	1	6	3	8	1	-	20
Birleştirilen Banka Sayısı	-	-	-	-	7	5	-	12
Satılan Banka Sayısı	-	-	-	-	3	2	-	5
Tasfiye Sürecindeki Banka Sayısı	-	-	-	-	-	1	-	1
TMSF Bünyesindeki Banka Sayısı	1	2	8	11	9	2	-	2

Diğer taraftan, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 03.07.2003 tarih ve 1085 sayılı kararı ile; yükümlülüklerini vadesinde yerine getiremeyen, alınması istenen tedbirleri almayan, faaliyetine devamı mevduat sahiplerinin hakları ve mali sistemin güven ve istikrarı bakımından tehlike arz eden Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'nin bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca kaldırılmış, anılan Kanunun 16 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca bankanın yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal etmiştir.

Ayrıca, ING Bank N.V. (Merkezi Amsterdam) İstanbul Şubesi ve Credit Suisse First Boston Türkiye İstanbul Merkez Şubesi kendi kararlarıyla, Bankacılık

Düzenleme ve Denetleme Kurulunun, sırasıyla 01.05.2003 tarih ve 1037 sayılı Kararı ve 11.09.2003 tarih ve 1127 sayılı Kararı ile 4389 sayılı Bankalar Kanununun 18 inci maddesinin 2 numaralı fıkrası uyarınca tasfiye sürecine girmişlerdir.

2.2. Devredilen Bankaların Getirdiği Mali Yükler ve Bankalara Aktarılan Kaynaklar

TMSF Bankalarından Devralınan Yükümlülükler ve Zararlar

TMSF'ye devredilen bankaların devir tarihi itibarıyla toplam yükümlülükleri 32 milyar dolardır. **Devralınan yükümlülüklerin yüzde 81'i mevduat hesaplarından (26 milyar dolar) oluşmaktadır.** Mevduat hesaplarının 16,8 milyar dolarlık kısmının sigortaya tabi mevduat kapsamında olmasına karşın, Kasım 2000 krizinin ardından dönemin Hükümeti tarafından bankacılık sistemini korumak amacıyla, bankaların tüm yurtiçi ve yurtdışı yükümlülüklerinin yerine getirileceği açıklaması yapılmıştır.

Toplam 6 milyar dolar olan mevduat dışı yükümlülüklerin 2 milyar dolarlık kısmı yurtdışı yükümlülüklerden oluşmaktadır (toplam yükümlülükler oranı yüzde 6,3). Yurtdışı bankalardan alacaklar dikkate alındığında ise yurtdışı bankalara olan net borç tutarının 1,3 milyar dolar seviyesine indiği tespit edilmektedir (toplam yükümlülükler oranı yüzde 4,0).

TMSF bankalarının bilanço içi yabancı para pozisyon açığı yaklaşık 6 milyar dolar tutarında gerçekleşmiştir.

TMSF bankaları aktiflerinin önemli bir kısmını çok kısa vadeli kaynaklarla finanse etmişlerdir.

Tablo 9 TMSF Bünyesine Alınan Bankaların Yükümlülükleri

Toplam Yükümlülükler (Devir Tarihi İtibarıyla Milyon Dolar)	31.955
- Toplam Mevduat	25.958
- TL Cinsinden Mevduatlar	10.751
- Yabancı Para Cinsinden Mevduatlar	15.207
- Diğer	5.997
<i>Bilgi İçin</i>	
- Sigortaya Tabi Mevduat	16.827
- Yurtdışı Yükümlülükler (*)	2.024
- Yurtdışı Alacaklar	763
- Yurtdışı Yükümlülükler (net)	1.260
- Yurtdışı Yükümlülükler.(net)/Toplam Yükümlülükler (%)	4,0

(*) Yurtdışından alınan krediler ile yurt dışı yerleşiklere ait mevduatı içermektedir.

TMSF bünyesine alınan bankaların devralındıkları tarihler itibariyle toplam zararı 17,3 milyar dolar seviyesindedir. TMSF bankalarının zararlarının oluşumunda donuk hale gelen krediler için ayrılan karşılıkların yanı sıra kambiyo zararları ve sermaye piyasası işlem zararları da etkili olmuştur.

Sorunlu Hale Gelen Bankalar İçin Çözüm Alternatifleri

Mali bünyeleri tamamen bozulan, seyyaliyetlerini ve likiditelerini kaybeden bankaların çözümlenmesi sürecinde üç temel alternatif söz konusu olmuştur. Bunlar; bankaların tüm yükümlülükleri ödenmek suretiyle tasfiye edilmesi, mevduat sigortası garanti kapsamı dikkate alınarak tasfiye ve söz konusu bankaların mali ve operasyonel yapılarını iyileştirmek suretiyle satışıdır.

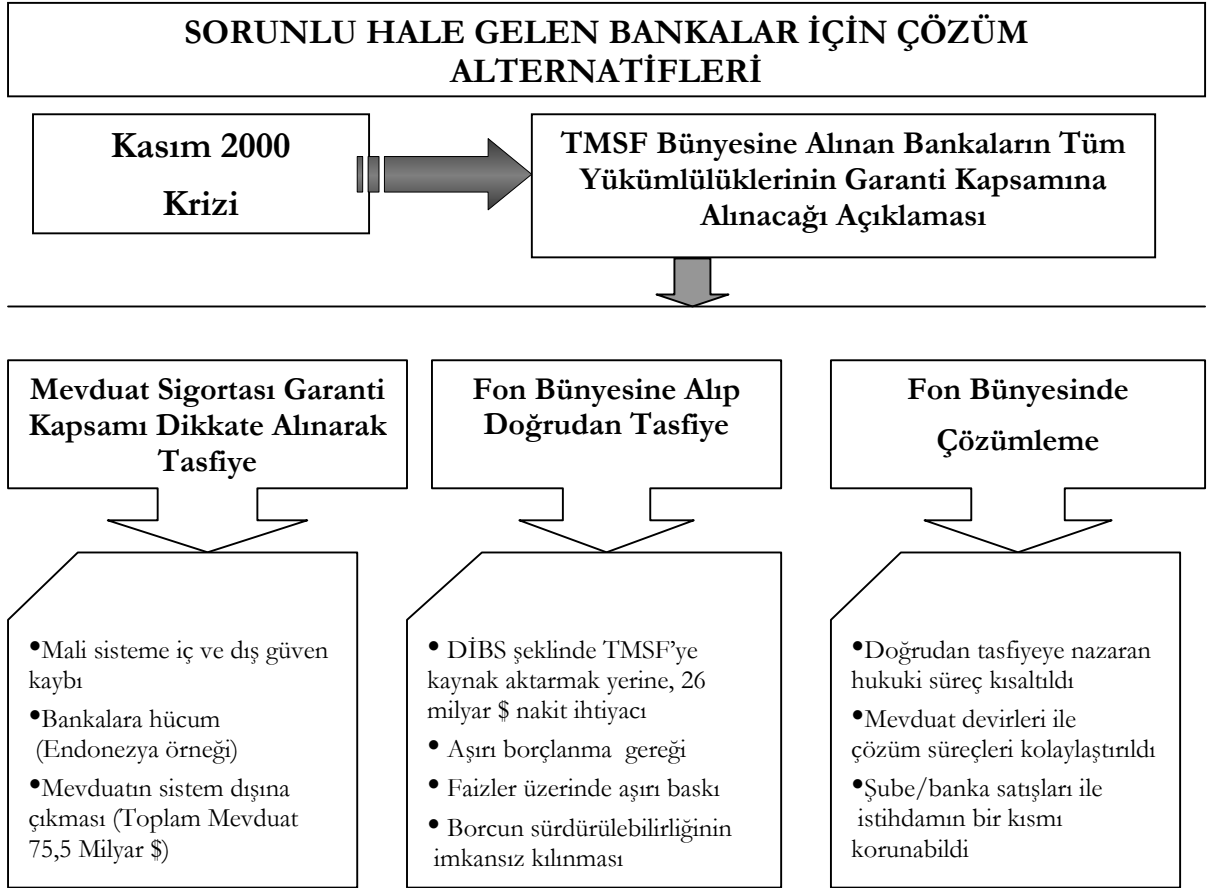
Yasada yer almamasına rağmen, TMSF'ye aktarılan bankaların tüm yükümlülüklerinin ödenmesi suretiyle doğrudan tasfiye edilmesi; süratli bir çözümlenme yöntemi olmakla birlikte, günün koşulları altında uygulama olasılığı çok düşük bir alternatiftir. Bu çözümlenme yönteminin seçilmesi halinde, yüksek nakit ihtiyacı ile aşırı bir borçlanma gereği ortaya çıkacak, bütçe dengeleri bozulacak ve zaten sığ olan mali piyasalar üzerinde ek bir baskı yaratılarak faizlerin daha da yükselmesine neden olunabilecektir.

Sigortaya tabi mevduatın ödenmesi suretiyle (kısmi garanti) tasfiye yoluna gidilmesi durumunda, mevduatların 50 milyar liraya kadar olan kısmı ödenecek ve yabancı bankalara olan kredi borçları üstlenilmeyecektir (1,3 milyar dolar). Bu alternatif, bankacılık kesiminin kırılma yapısı nedeniyle tüm bankacılık kesimini olumsuz yönde etkileyecek, **mali sisteme iç ve dış güven kaybı yaratarak,** bankalara hücum ile tasarrufların bankacılık sistemi dışına çıkması ve yurtdışı bankaların sağlıklı bankalarımıza olan kredi limitlerini de kapatması riskleri ile karşılaşılmasına neden olacaktır. Bu noktada, birer güven müessesesi olan bankaların normal ticari şirketler gibi değerlendirilmemesi gereği yerine getirilmiştir.

Çözüm alternatiflerinin uygulanabilirliğini ve ekonomi üzerindeki olası etkilerini de göz önüne alan BDDK için, söz konusu bankaların TMSF bünyesinde çözümlenmesi tek alternatif olarak kalmıştır. Krizlerin yarattığı maliyetlere katlanılırken sistemin devamlılığına ve makro dengelerin sürdürülmesine öncelik verilmiştir.

TMSF'ye devredilen bankaların kamuya maliyeti incelenirken, bunların sahiplerinin kullandığı kaynak ile birlikte, bazı fonların aşırı yüksek maliyetlerle toplandığının da dikkate alınması gerekmektedir. Dolayısıyla, değerlendirmelerin basit kar-zarar mantığının dışına çıkılarak yapılması büyük önem arz etmektedir. **Bu bankaların TMSF bünyesinde çözümlenmesi kamuya maliyet yüklemiş olmakla birlikte, bu çözüm seçeneğinde tasfiye seçeneğine göre daha düşük bir maliyet oluştuğu düşünülmektedir.**

TMSF bünyesindeki bankalar, birleştirme, mali bünyelerinin güçlendirilmesi suretiyle satış veya tasfiye yöntemleriyle çözümlenme sürecine tabi tutulmuşlardır.

Aşağıdaki tabloda TMSF bünyesine alınan bankaların çözümlenmesi ile ilgili süreçler ayrıntılı olarak verilmektedir.

Tablo 10 TMSF Bünyesine Devredilen Bankalar ve Mevcut Durumu

Bankalar	Devir Tarihi	Mevcut Durumu
Birleştirilen		
Egebank	21 Ara.99	26.01.2001'de Sümerbank ile birleştirilmiştir.
Yurtbank	21 Ara.99	26.01.2001'de Sümerbank ile birleştirilmiştir.
Yaşarbank	21 Ara.99	26.01.2001'de Sümerbank ile birleştirilmiştir.
Bank Kapital	27 Ekim 00	26.01.2001'de Sümerbank ile birleştirilmiştir.
Ulusal Bank	28 Şub.01	17.04.2001'de Sümerbank ile birleştirilmiştir.
İnterbank	07 Oca.99	15.06.2001'de Etibank ile birleştirilmiştir.
Esbank	21 Ara.99	15.06.2001'de Etibank ile birleştirilmiştir.
İktisat Bankası	15 Mar.01	Bankacılık lisansı 07.12.2001 itibarıyla kaldırılmış ve tasfiye süreci başlatılmıştır. Daha sonra 04.04.2002'de Genel Kurulda alınan karar ile tasfiye kaldırılarak Bayındırbank ile birleştirilmiştir.
Kentbank	09 Tem.01	Bankacılık lisansı 28.12.2001 itibarıyla kaldırılmış ve tasfiye süreci başlatılmıştır. Daha sonra 04.04.2002'de Genel Kurulda alınan karar ile tasfiye kaldırılarak Bayındırbank ile birleştirilmiştir.
EGS Bank	09 Tem.01	Bankacılık lisansı 18.01.2002 itibarıyla kaldırılmış ve aynı tarih itibarıyla Bayındırbank ile birleştirilmiştir.
Etibank	27 Eki.00	Bankacılık lisansı 28.12.2001 itibarıyla kaldırılmış ve tasfiye süreci başlatılmıştır. Daha sonra 04.04.2002'de Genel Kurulda alınan karar ile tasfiye kaldırılarak Bayındırbank ile birleştirilmiştir.
Toprakbank	30 Kas 01	Bankacılık lisansı 30.09.2002 itibarıyla kaldırılmış ve aynı tarih itibarıyla Bayındırbank ile birleştirilmiştir.
Satılan Bankalar		
Bank Ekspres	12 Ara.98	30.06.2001'de Tekfen Grubuna satılmıştır. 26.10.2001 tarihinde Tekfenbank ile birleştirilmiştir.
Demirbank	06 Ara.00	20.09.2001'de HSBC Bank PLC' ile hisse devir sözleşmesi imzalanmış, fiili hisse devri 30.10.2001'de gerçekleştirilmiştir.
Sümerbank	21 Ara.99	Birleşik Sümerbank 09.08.2001'de Oyak Grubuna satılmış, Sümerbank'ın Oyakbank'a devri 11.01.2002 tarihinde tescil edilmiştir. Faaliyetine Oyakbank olarak devam etmektedir.
Sitebank	09 Tem.01	20.12.2001'de Novabank SA ile hisse devir sözleşmesi imzalanmış ve hisse devir işlemi 25.01.2002'de gerçekleşmiştir. Faaliyetine Bank Europa olarak devam etmektedir.
Tarişbank	09 Tem.01	Denizbank A.Ş.'ye devrine ilişkin hisse devir sözleşmesi 21.10.2002 tarihinde imzalanmış olup, fiili hisse devri 25.10.2002 tarihi itibarıyla tamamlanmıştır. Denizbank ile Tarişbank'ın birleşmesi 19.12.2002 tarihinde BDDK tarafından uygun görülmüş, birleşme 27.12.2002 tarihinde tamamlanmıştır.
Tasfiye Sürecindeki Bankalar		
T.Ticaret Bankası	06 Kas.97	09.08.2002 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısında Bankanın infisah ve tasfiyesine karar verilmiş ve tasfiye kararı 14.08.2002 tarihinde Ticaret Sicili Memurluğunda tescil 19.08.2002 tarih ve 5616 nolu Ticaret Sicil Gazetesinde de ilan edilmiştir. Tasfiye işlemleri devam eden Bankanın 09.04.2003 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısında 14.08.2002 tarihli Tasfiye Bilançosu onaylanmış ve yeni tasfiye memurları atanmış, 14.05.2003 tarihinde sözkonusu Genel Kurulda alınan kararlara ihtiyati tedbir konulması nedeniyle tasfiye süreci durmuştur.
TMSF Bünyesinde Bulunan Bankalar		
Bayındırbank	09 Tem.01	Varlık yönetimi işlevini yürütecek geçiş bankası olarak yapılandırılmaktadır.
Pamukbank	19 Haz. 02	BDD Kurulunun 31.01.2003 tarih ve 978 sayılı kararı ve TMSF Yönetim Kurulunun 31.01.2003 tarih ve 61 sayılı kararıyla Çukurova Grubunun Pamukbank ve Yapı ve Kredi Bankasına olan borçlarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin sözleşme BDDK ve TMSF ile Çukurova Grubu arasında 31.01.2003 tarihinde imzalanmıştır. Satış süreci tekrar başlatılan Bankaya son teklif verme tarihi 31.07.2003 olarak belirlenmiş, 31.07.2003 itibarıyla Banka için Hussein Nuaman Soufraki ve Finansbank A.Ş. tarafından teklif verilmiştir. Söz konusu teklifler halen değerlendirme aşamasındadır.

TMSF'ye Devralınan Bankaların Çözümleme Süreci

TMSF'ye devredilen bankaların devir tarihi itibarıyla zararları ve hakim ortakların bu bankalardan kullanmış oldukları kaynaklara ilişkin tablo aşağıda sunulmaktadır.

TMSF'ye devrolan bankaların, devir tarihleri itibarıyla birikmiş ve dönem zararlarının toplamı 17,3 milyar dolardır. Bu meblağ içerisinde sadece mali bünyelerinin bozulması suretiyle TMSF'ye devrolunan bankaların zararları toplamı 3,2 milyar dolar olup, toplam zarar içindeki payı yüzde 18,7'dir.² Mali bünyelerinin bozulması ve banka kaynaklarının banka hakim ortaklarının lehine ve banka zararına sebep olacak şekilde kullanılması nedeniyle TMSF'ye devrolunan bankaların zararları toplamı ise 14 milyar dolar seviyesinde olup, toplam zarar içindeki payı yüzde 81,3'tür.

TMSF'ye devrolan bankaların toplam zararlarının çok önemli bir kısmı hakim ortakların kendi bankalarından yasal limitlerin çok üzerinde kaynak kullanmış olmasından kaynaklanmıştır. Nitekim, hakim ortakların kendi ve diğer TMSF bankaları vasıtasıyla kullandıkları toplam kaynak tutarı **11 milyar dolar düzeyindedir.** Söz konusu tutarın TMSF'ye 4389 sayılı Bankalar Kanunu uyarınca verilen yetkiler kapsamında, gerek 6183 ve 2004 sayılı Kanunlara istinaden yasal takip yapılması gerekse protokol yapılması yoluyla hakim ortaklardan tahsil edilmesi öngörülmektedir. **Fon tarafından hakim ortaklardan yapılan tahsilat tutarı 2003 Mart ayına göre 42,2 milyon dolar artarak Ağustos 2003 sonu itibarıyla 276,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.** Diğer taraftan, 30 Nisan 2003 tarihinde protokol imzalanmış olmakla birlikte Ceylan Grubundan borca mahsup edilmek üzere devir alınması gereken 73,8 milyon dolar tutarındaki gayrimenkul için yasal süreç henüz tamamlanamamıştır. Söz konusu protokoldeki bu koşul en geç 30 Kasım 2003 tarihinde sonuçlandırılacaktır.

Hakim ortakların kullandığı kaynaklar dışında oluşan zarar ise, bu bankaların bankacılık işlemlerinden (*operasyonel giderleri, diğer batık kredileri, kambiyo zararları ve fonlama maliyetleri vb.*) oluşan ve hukuki yollarla kısmen tahsili mümkün olan zarar tutarını ifade etmektedir.

² 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun 14/3 maddesi uyarınca TMSF'ye devralınan bankalar ile Türk Ticaret Bankası toplamından oluşmaktadır.

Tablo 11 TSMF'ye Devralınan Bankaların Devir Zararları ve Hakim Ortakların Kullandıkları Kaynaklar

(Milyon Dolar)		Hakim Ortaklardan Alacaklar ⁽¹⁾		
Banka	Banka Devir Zararı	Kendi Bankasından Kullandıkları Kaynaklar	Diğer TMSF Bankalarından Kullanılan Kaynaklar ⁽²⁾	Toplam
3182 sayılı Kanun Kapsamında TMSF'ye Alınan Bankalar				
T.Ticaret B. ⁽³⁾	777	56	0	56
BankEkspres ⁽⁴⁾	435	311	113	424
İnterbank	1.269	1.170	270	1.440
4389 sayılı Kanununun 14/3. maddesi kapsamında TMSF'ye Alınan Bankalar				
Yaşarbank ⁽⁵⁾	1.149	103	41	144
Demirbank	648	58	52	110
Ulusal Bank	524	0	0	0
Tarişbank	74	0	0	0
Sitebank	53	7	0	7
4389 sayılı Kanununun 14/3-4. maddesi kapsamında TMSF'ye Alınan Bankalar				
Egebank ⁽⁴⁾	1.220	344	154	498
Yurtbank ⁽⁴⁾	656	820	200	1.020
Esbank	1.113	478	190	668
Sümerbank ⁽⁴⁾	470	293	66	359
Etibank	698	588	254	842
Bank Kapital	393	250	159	409
İktisat Bankası	1.954	879	43	922
Bayındırbank	116	95	66	161
EGS Bank	545	299	1	300
Kentbank ⁽⁴⁾	681	251	37	288
Toprakbank	880	485	61	546
Pamukbank ⁽⁶⁾	3.618	2.627	212	2.839
TOPLAM	17.273	9.114	1.919	11.033

Not: Hakim ortaklarla ilgili olarak tabloda verilen bilgiler bir önceki gelişme raporundan farklılık göstermektedir. Bu durum bankalar TMSF'ye alındıktan sonra yapılan inceleme sonuçlarının devir tarihlerindeki verilerden farklı olmasından kaynaklanmakta olup, davalar ilerledikçe söz konusu verilerde değişiklikler olabilecektir. Bankaların diğer banka hakim ortaklarına kullandırdıkları "back to back krediler" kullanan hakim ortak borcu olarak yukarıdaki Tablo'daki rakamlara dahil edilmiştir. Hakim ortakların kullandığı kaynaklara gayrinakdi riskler dabilirdir.

1. 6183 ve 2004 sayılı Kanunlara göre icra iflas ve şahsi sorumluluk takiplerine devam edilmektedir.

2. Diğer TMSF Bankalarından kullanılan kaynaklar İbtarname tarihi itibarıyla dikkate alınmıştır.

3. Alacakların bir kısmında 31/03/2002 tarihi itibarıyla Tasfiye Masası'na alacak kaydedilen tutarlar dikkate alınmıştır.

4. Hakim grupların kendi bankasından kullandığı kaynaklar ibtarname tarihi itibarıyla dikkate alınmıştır.

5. Hakim grubun kendi bankasından ve diğer TMSF bankalarından kullandığı kaynaklarda 31/12/2001 tarihli protokol bakiyesi dikkate alınmıştır.

6. 31/01/2003 tarihinde Çukurova Grubu ile BDDK-TMSF arasında imzalanan sözleşmedeki rakamlar dikkate alınmıştır.

2.3. Finansal Yeniden Yapılandırma

TMSF bünyesine alınan bankalar yoğun bir finansal ve operasyonel yeniden yapılandırılma sürecine tabi tutulmuştur. Bu çerçevede TMSF bankalarının kısa vadeli yükümlülükleri azaltılmış, açık pozisyonları önemli ölçüde kapatılmış, mevduat faizleri piyasa koşullarına uygun hale getirilmiş, bu bankaların mevduat ile yabancı para yükümlülükleri diğer bankalara devredilmiş, şube ve personel sayıları azaltılmıştır.

Kısa Vadeli Yükümlülüklerin Azaltılması

TMSF bünyesine alınan bankaların mali bünyelerinin güçlendirilmesi, yeniden yapılandırılması ve yükümlülüklerinin devri için ihtiyaç duyulan 22,5 milyar dolarlık kaynağın 17,3 milyar dolarlık kısmı kamu, 5,2 milyar dolarlık kısmı ise özel sektör kaynağından (TMSF gelirlerinden) karşılanmıştır.³

Tablo 12 TMSF Bankalarının Çözümleme Maliyeti (Milyon Dolar)

Kamu sektörü tarafından sağlanan kaynaklar (a-b)	17.261
a. Hazine tarafından TMSF için ihraç edilen DİBS tutarı(*)(**)	18.726
b.TMSF tarafından iade edilen DİBS tutarı(*)	1.465
Özel sektör tarafından sağlanan kaynaklar (c+d)	5.213
c.TMSF gelirleriyle yapılan mevduat (***)	3.017
d. TMSF gelirleriyle yapılan sermaye desteği (***)	2.196
Genel Toplam	22.474

(*)İhraç tarihindeki kurlara göre hesaplanmıştır.

(**) 26.08.2002 tarihinde T. Vakıflar Bankası T.A.O.'ya kullandırılan sermaye benzeri krediyle ilgili 213.334 trilyon TL (130,9 milyon dolar) tutarındaki ihraç dahil edilmemiştir.

(***) TMSF gelirlerinin büyük bir kısmı, bankalardan toplanan sigorta primlerinden oluşmaktadır. Ayrıca, para cezaları, tahsilatlar, banka satışından elde edilen gelirler ve zaman aşımına uğrayan mevduatlardan da gelir sağlanmaktadır.

TMSF bankalarına aktarılan kaynakların devir zararlarına göre daha yüksek olması, bu bankaların TMSF'ye devredildikten sonra da zararlarının artmasından kaynaklanmıştır. Nitekim, TMSF bünyesine alınan bankaların önemli bir bölümünün 2000 ve 2001 yıllarında yaşanan krizler esnasında devredilmiş olması ve/veya TMSF'ye devirlerini takiben bu krizleri yaşamış olması, mevcut bilanço yapıları nedeniyle bu bankaların ilgili dönemlerde artan faizler sonucunda fonlama maliyetlerini yükseltmiştir. Şubat 2001 tarihinde dalgalı kur rejimine geçilmesiyle birlikte yüksek açık pozisyonları nedeniyle de bu bankaların kambiyo zararları önemli ölçüde artmış, TMSF'ye devirlerinden sonra, tahsil edilemeyen ve TMSF'ye devirden önce karşılıkları ayrılmayan krediler için gerekli karşılıklar ayrılmış, tüm bu gelişmeler sonucunda da, başta krizler öncesi devredilen bankalar olmak üzere, TMSF'ye devredilen bütün bankaların zararı artmıştır.

TMSF Hazine'den aldığı DİBS'ler için faiz ödemektedir. TMSF bankalarının döviz, mevduat ve repo yükümlülükleri, TCMB, Halk/Ziraat ve özel bankalara DİBS karşılığı devredilmiş olup, bu DİBS'lerle ilgili anapara ve faiz borcu TMSF adına işlemektedir. Bu nedenle, TMSF'nin Hazine'den kullanmış olduğu

³ TMSF gelirlerinin büyük bir kısmı, bankalardan toplanan sigorta primlerinden oluşmaktadır. Ayrıca, para cezaları, tahsilatlar, banka satışından elde edilen gelirler ve zaman aşımına uğrayan mevduatlardan da gelir sağlanmaktadır.

DİBS'lerin anapara tutarınının 17,3 milyar dolar olmasına ve geri ödemelere⁴ rağmen, bu kağıtlara tahakkuk etmiş faiz ve kur farkları nedeniyle 31 Temmuz 2003 tarihi itibariyle TMSF'nin Hazine'ye toplam borcu 28,2 milyar dolara (40 katrilyon TL) yükselmiştir.

Tablo 13 Hazine'nin TMSF'ye İhraç Ettiği Özel Tertip Tahviller (31.07.2003 İtibariyle)(*)

Toplam (Trilyon TL)	24.618
Toplam (Milyon Dolar)	18.726
- TL Cinsinden (Trilyon TL)(**)	11.895
- Dolar Cinsinden ve Dolara Endeksli (Milyon Dolar)	8.640
- Euro Cinsinden ve Euro'ya Endeksli (Milyon Euro)	1.721

Not: DİBS'lere tahakkuk eden faizleri içermemektedir.

(*) İhraç tarihindeki kurlara göre hesaplanmıştır.

(**) 26.08.2002 tarihinde T. Vakıflar Bankası T.A.O. 'ya kullanılan sermaye benzeri krediyle ilgili 213.344 trilyon TL (130,9 milyar dolar) tutarındaki ihraç dahil edilmemiştir.

Yukarıda sayılan kaynakların önemli bir bölümü, TMSF bankalarının 26 milyar dolar olan mevduat yükümlülüklerinin ödenmesinde veya devredilmesinde kullanılmıştır(hali hazırda mevcut mevduat hariç⁵).

Tablo 14 TMSF Bankalarından Devralınan Mevduat

Banka Adı	Toplam Mevduat	Yüzde Pay
BankEkspres	487	1,9
Bank Kapital	370	1,4
Bayındırbank	197	0,8
Demirbank	2.828	10,9
Egebank	1.811	7,0
EGS Bank	600	2,3
Esbank	1.965	7,6
Etibank	1.521	5,9
İktisat Bankası	1.894	7,3
İnterbank	1.905	7,3
Kentbank	1.013	3,9
Pamukbank	4.924	19,0
Sitebank	75	0,3
Sümerbank	1.144	4,4
Tarişbank	132	0,5
Toprakbank	1.063	4,1
T.Ticaret Bankası	1.446	5,6
Ulusal Bank	356	1,4
Yaşarbank	1.475	5,7
Yurtbank	752	2,9
Toplam	25.958	100,0

⁴ TMSF Hazine'ye Nisan-Mayıs 2002'de 1 katrilyon lira ve 9.1.2003'te 735 milyon \$ geri ödemede bulunmuştur.

⁵ Fon bünyesindeki bankaların, bankalararası mevduat hariç toplam mevduatı 26.09.2003 itibariyle 3.1 milyar dolardır.

TMSF bankaları Hazine tarafından verilen özel tertip tahvillerin bir bölümünü kısa vadeli yükümlülüklerinden kurtulmak amacıyla kullanmışlardır. Merkez Bankasına kesin satış yapmak suretiyle sağlanan kaynaklarla 16 Mart 2001 itibariyle 5,2 katrilyon lira olan TCMB dışındaki **kısa vadeli yükümlülükler sıfırlanmıştır**. Ayrıca, aynı tarih itibariyle TCMB'ye olan 2,6 katrilyon liralık kısa vadeli yükümlülükler de 2002 yılı içerisinde sıfırlanmıştır.

Tablo 15 TMSF Bünyesindeki Bankaların Kısa Vadeli Yükümlülükleri

	Katrilyon TL		
	16 Mart 2001	4 Mayıs 2001	31 Ağustos 2003
Merkez Bankası	2,6	5,6	0,0
- Açık Piyasa İşlemleri	2,6	5,6	0,0
Gecelik Repo	0,3	0,0	0,0
Daha Uzun Vadeli Repo	2,3	5,6	0,0
- İnterbank Piyasası (gecelik)	0,0	0,0	0,0
Özel Bankalar (Gecelik)	1,7	0,0	0,0
- TCMB İnterbank Piyasası	0,3	-0,1	0,0
- Bankalararası Para Piyasası	0,3	0,0	0,0
- İMKB Repo Piyasası	1,1	0,1	0,0
Müşteri Repoları ve Gecelik Mev.	3,5	0,8	0,0
Genel Toplam	7,8	6,4	0,0

Kaynak: TCMB.

TMSF Bankalarının diğer bankalara gecelik olmayan kısa vadeli yükümlülükleri bu tabloda yer almamaktadır.

Açık Pozisyonların Kapatılması

Mayıs 2001 dönemine kadar 4,5 milyar dolar seviyesinde olan TMSF bünyesindeki bankaların yabancı para açık pozisyonları, Mayıs ayında yapılan dövize endeksli kamu kağıdı enjeksiyonunun da etkisiyle gerilemiş ve 2001 yılı Haziran ayı sonunda 561 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. **TMSF bankalarının açık pozisyon tutarı Pamukbank'ın TMSF kapsamına alınmasıyla tekrar yükselmiş, ancak yapılan dövize endeksli kamu borçlanma senedi desteğiyle azalarak, 26 Eylül 2003 itibariyle 19 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.**

Tablo 16 TMSF Bünyesindeki Bankaların Döviz Pozisyonundaki Gelişmeler

(Milyon Dolar)	13	18	29	28	27	26
	Nis.01	May.01	Haz.01	Ara.01	Ara.02	Eyl.03
1.Döviz pozisyonu	-4.812	-2.764	-3.894	-1.197	-1.829	-1.364
2.Dövize endeksli pozisyon	630	2.233	3.383	748	1.462	1.344
3.Bilanço içi döviz pozisyonu(1+2)	-4.182	-531	-511	-449	-367	-19
4.Vadeli pozisyon	-132	-116	-50	0	0	0
5.Net Genel Pozisyon (3+4)	-4.314	-647	-561	-449	-367	-19

TMSF Bankalarının Mevduat Faizlerinin Piyasayla Uyumlu Hale Getirilmesi ve Bazı Yükümlülüklerin Devredilmesi

TMSF bünyesine alınan bankalarda Mart 2001'den itibaren mevduat faiz oranları piyasa ortalamalarına yaklaştırılmıştır.

TMSF bankalarının çözümünü hızlandırmak amacıyla, mevduatları ve yabancı para yükümlülükleri diğer bankalara devredilmiştir. **TMSF bankalarında bulunan mevduatın önemli bir bölümü, ihale yoluyla ve karşılığında DİBS verilmek suretiyle diğer bankalara devredilmiştir.** Mevduat devirlerine ilişkin ihaleler, TL ve YP mevduat havuzları için ayrı ayrı teklifler almak suretiyle 5 ayrı etapta gerçekleştirilmiştir. **Gerçekleştirilen ihaleler sonucunda, 479 trilyon liralık TL cinsinden mevduat ve 2.587 milyon dolarlık yabancı para cinsinden mevduat 8 adet özel bankaya devredilmiştir.**

Ayrıca, TMSF bankalarının 2,4 milyar dolarlık mevduat dışı yabancı para yükümlülükleri kamu bankalarına devredilmiştir.

Tablo 17 TMSF Bankalarının Mevduat ve Yabancı Para Yükümlülüklerinin Devri

	İhale Yoluyla Devredilen Mevduatlar		Kamu Bankalarına Devredilen Yabancı Para Yükümlülükler (Milyon Dolar)
	TL Mevduat (Trilyon TL)	Yabancı Para Mevduat (Milyon Dolar)	
İktisat Bankası	85,4	121,4	628,5
EGS Bank	36,7	111,6	1,0
Etibank	353,7	1.181,9	819,1
Kentbank	-	1.171,9	839,1
Bayındırbank	-	-	125,1
Genel Toplam	478,8	2.586,8	2.412,8

2.4. Operasyonel Yeniden Yapılandırma

Finansal yeniden yapılandırma çabalarıyla eşanlı olarak TMSF bünyesine alınan bankalarda operasyonel yeniden yapılandırma çalışmaları da yürütülmüş, bu çerçevede öncelikle devralınan bankalarla intikal eden personelin istihdamının sağlanması için azami çaba gösterilmiştir.

Devir tarihi itibarıyla 1.815 olan TMSF bankalarının şubelerinin; 383 tanesi satılan bankalarla devir, 265 tanesi ise şube satışı yoluyla olmak üzere, toplam 648 tanesi faaliyetlerinin sürdürülmesi sağlanarak çözümlenmiştir. Halen TMSF bünyesinde bulunan Bayındırbank, Pamukbank ve tasfiye sürecindeki T. Ticaret Bankası'na ait toplam şube sayısı 316'dır. **Kapatılan 851 adet şube de dikkate alındığında TMSF'ye devredilen bankaların toplam şube sayısı 1.499 adet azalmıştır.** Satış sürecinde olan Pamukbank ve tasfiye sürecindeki T.Ticaret Bankası hariç tutulduğunda ise, TMSF bünyesindeki şube sayısı 5'e indirilmiştir.

Tablo 18 TMSF Bankalarının Şube ve Personel Sayısı

	Şube Sayısı				Personel Sayısı			
	Devir Tarihi İtibariyle	Satılan Bankalarla Devredilen	Satılan Şubeler	Mevcut Şube Sayısı (Ağus.03)	Devir Tarihi İtibariyle	Satılan Bankalarla Devredilen	Satılan Şubelerle Devredilen	Mevcut Çalışanlar (Ağus.03)
Bayındırbank	22	-	-	5	381	-	-	526*
Toprakbank	165	-	91	-	2.482	-	733	-
Pamukbank	196	-	-	171	5.320	-	-	4.160
EGS Bank	49	-	3	-	918	-	39	-
Etibank	283	-	100	-	6.171	-	1.106	-
İktisat	62	-	25	-	1.305	-	131	-
Kentbank	86	-	46	-	1.422	-	456	-
Tarişbank	41	29	-	-	528	345	-	-
T. Ticaret	274	-	-	140	4.790	-	-	1.249
Sümerbank	401	135	-	-	9.357	3.198	-	-
Bankekspres	25	26	-	-	721	618	-	-
Sitebank	13	5	-	-	253	146	-	-
Demirbank	198	188	-	-	4.241	3.565	-	-
TOPLAM	1.815	383	265	316	37.889	7.872	2.465	5.935

*Bayındırbank altında birleştirilen bankalardan aktarılan personel nedeniyle devir tarihindeki personel sayısından yüksektir.

TMSF'ye alınan bankalarla 37.889 personel devralınmıştır. Banka satışları ile 7.872, satılan şubeler ile 2.465 olmak üzere, toplam 10.337 personelin istihdamı korunarak yeni bankalarda çalışmalarını sağlamıştır. Halen TMSF bünyesinde bulunan Bayındırbank, Pamukbank ve tasfiye sürecindeki T. Ticaret Bankası'nda çalışan sayısı 5.935'dir. Satılan, devredilen ve mevcut şubelerde çalışanlar birlikte değerlendirildiğinde, personel sayısı 21.617 adet azalmıştır. Satış sürecinde olan Pamukbank ve tasfiye sürecindeki T.Ticaret Bankası hariç tutulduğunda ise, TMSF bünyesindeki devralınan bankaların personel sayısı devir tarihi itibariyle 27.779 iken, mevcut durumda 526'ya indirilmiştir.

TMSF'ye alınan bankaların satılması ile yükümlülükler azaltılırken, istihdam kaybı düşürülmeye çalışılmıştır. Nitekim, satılan bankalarla 2,4 milyar dolarlık yükümlülük devredilirken, 7.872 personelin yeni bankalarda istihdamı sağlanmıştır.

Tablo 19 Banka Satışları

	Satış Bedeli (Bin \$)	Devredilen Özkaynak Tutarı (Bin \$)	Aktif Büyüklüğü (Milyon \$)	Devir Olunan Mevduat (Milyon \$)	Devredilen Şube Sayısı	Devredilen Personel Sayısı
Bank Ekspres	8	0	159	143	26	618
Sümerbank	36	0	1.463	1.261	135	3.198
Demirbank	350.000	208.916	875	554	188	3.565
Sitebank	2.580	2.580	10	6	5	146
Tarişbank	0	0	81	73	29	345
TOPLAM	352.624	211.496	2.588	2.036	383	7.872

2.5. Aktif Yönetimi ve Tahsilat Kredi Dosyalarının Tahsilat Dairesine Devri

TMSF bünyesine alınan bankaların varlıklarının etkin ve kısa sürede çözülmesi amacıyla, TMSF bünyesinde yeni organizasyonel yapılanmaya gidilmiş ve bu çerçevede, takipteki alacaklar, iştirakler ve gayrimenkuller bu yeni yapılanma içerisinde çözümlenmeye başlanmıştır. Bu çerçevede Tahsilat Dairesine 31 Ağustos 2003 itibarıyla 189.105 dosya aktarılmış olup, sözkonusu dosyaların önemli bir kısmı bireysel dosyalardan oluşmaktadır (Banka bazında ayrıntılar ek tablolar bölümünde verilmektedir).

Tablo 20 Tahsilat Dairesine Devrolunan Takipli Alacaklar

(31 Ağustos 2003 İtibarıyla)	Hakim Ortaklar	Diğer Kurumsal(*)	Bireysel(*)	Toplam
Dosya Sayısı (Adet)	1.053	12.072	175.980	189.105

(*)Dosya devir adet ve tutar mutabakat çalışmaları devam etmektedir.

(*)Pamukbank dosya devir temlik çalışmaları devam etmektedir.

Takipteki Alacaklardan Yapılan Tahsilatlar

Devir tarihleri ile 2003 yılı Ağustos ayı sonu arasındaki dönemde takipteki alacaklardan yapılan tahsilatlar, geri ödeme planına bağlanan alacaklardan yapılan tahsilatlar, banka, iştirak ve gayrimenkul satışlarından elde edilen gelirler toplamı 1,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.⁶

Devir tarihleri ile 31 Ağustos 2003 tarihi arasındaki dönemde, TMSF bünyesindeki bankaların takipteki alacaklarından 1,3 milyar dolarlık tahsilat gerçekleştirilmiştir.

Tablo 21 Takipli Alacaklardan Yapılan Tahsilat

(31 Ağustos 2003 İtibarıyla -Milyon Dolar)	Hakim Ortak ve Kurumsal (*)	Bireysel	Toplam
Tahsilat Dairesince Yapılan Tahsilat	383,7	49,1	432,8
- Nakit Tahsilatlar	351,7	49,0	400,7
- Gayrimenkul Alımı(1)	31,3	-	31,3
- Ayni Tahsilat(1)	0,7	0,1	0,8
TMSF Bankalarınca Yapılan Tahsilatlar(2)	875,0	-	875,0
Toplam Tahsilat	1.258,7	49,1	1.307,8
Gayri Nakdi Risk Düşümleri (1)(3)	632,5	-	632,5
TOPLAM RİSK DÜŞÜMÜ	1.891,2	49,1	1.940,3

(1) Gayrinakdi risk düşümleri 31 Ağu. 2003 itibarıyla, taşınır ve/veya taşınmazların TMSF'ye tescil tarihlerindeki kurlardan dolara çevrilmiştir.Ceylan Grubu'ndan en geç 30 Kasım 2003'e kadar borca mahsuben alınacak 73,8 milyon dolarlık gayrimenkul tutara dahil değildir.

(2) TMSF bankalarınca 2001 yılı sonuna kadar yapılan tahsilatı göstermektedir.

(3) Gayrinakdi risk düşümleri, hisse devir sözleşmeleri ile satılan Fon Bankalarındaki gayrinakdi risklerden iade ve/veya tazmin suretiyle risk düşümlerini göstermektedir.

⁶ Yapılan tahsilatın toplam alacaklara oranı, alacakların faizleri konusunda devir alındıkları bankalarda uygulanan temerrüt faiz oranı ile borçlu taleplerindeki faiz oranları arasındaki büyük farklılıklar nedeniyle ortaya çıkan anlaşmazlıklar henüz mahkemelerde de çözülememiş olduğundan tam olarak hesaplanamamaktadır. Gayrinakdi risk düşümleri bu tutara dahil değildir.

Alacakların Geri Ödeme Planına Bağlanması

Yaşayabilir firmaları korumak ve TMSF alacaklarının tahsil kabiliyetini artırmak amacıyla, borçlularla geri ödeme anlaşmaları yapılmaktadır. 31 Ağustos 2003 tarihi itibarıyla TMSF ile borçlular arasında yapılan toplam 2.696 protokolün karşılığı 4,4 milyar dolar olup, söz konusu tutarın 128 milyon dolarlık kısmı tahsil edilmiştir. Tahsilatların toplam borca oranı yüzde 2,9 olarak gerçekleşmiştir. Hakim ortaklardan yapılan tahsilatlarda bir önceki Gelişme Raporu'na göre azalma görülmektedir. Bu azalmada geçmiş dönemlerde yapılan protokollerden bazılarının iptal edilmiş olması, daha önce kendileri ile protokol imzalanan bazı firmaların İstanbul Yaklaşımı kapsamına girmesi ve Çukurova Grubu'nun diğer bankalardaki risklerine ilişkin protokollerin Çukurova Grubu ile imzalanan anlaşma sonrasında iptal edilmesi etkili olmuştur.

Tablo 22 Geri Ödeme Planına Bağlanan Alacaklar

31 Ağustos 2003 İtibarıyla (Milyon Dolar)	Protokol Sayısı	Toplam Tutar	Ödenen Tutar	Ödenen/ Toplam (%)	Ödenecek Tutar
Hakim Ortaklar	5	3.644	10	0,3	3.634
Diğer Kurumsal Borçlular	466	719	115	16,0	604
- İstanbul Yaklaşımındaki Firmalar	20	194	11	5,7	183
- Diğer	446	525	104	19,8	421
Bireysel Borçlular	2.225	6	3	43,8	3
TOPLAM	2.696	4.369	128	2,9	4.241

- Protokol tutarları, geri ödeme anlaşmaları üzerinde yer alan anapara ve işlemler faiz rakamlarını göstermektedir. Değişken oranlı faiz tutarları ile protokol süresince işleyecek faiz, protokol tutarı içine dahil edilmemiştir.

- İstanbul Yaklaşımı kapsamındaki protokol tutarı, borç tespit tarihindeki nakdi+gayrinakdi alacak tutarını göstermektedir.

- Diğer kurumsal protokol tutarları, 31/07/2003 TCMB döviz alış kurları ile USD'ye dönüştürülmüştür.

- Nakit tahsilatların, ABD doları dönüşümlerinde 1 USD=1,500,000 TRL ve 1 EUR=1,05 USD olarak varsayılmıştır.

- Mal alımlarının ABD Doları dönüşümleri, gayrimenkulün TMSF adına tescil edildiği tarihteki TCMB döviz alış kurları ile tespit edilmiştir.

- Bireysel protokollere ait detaylar 30/04/2003 tarihi itibarı ile tabloya dahil edilmiştir.

Hakim Ortak Grubu ve Şirketleri ile Yapılan Geri Ödeme Anlaşmaları

31 Ağustos 2003 tarihi itibarıyla Fon'a devredilen beş hakim ortak grubuyla geri ödeme anlaşması imzalanmıştır. İmzalanan geri ödeme anlaşmalarının toplam tutarı 3.644 milyon dolardır.⁷

Geri ödeme planına bağlanan hakim ortak alacakları ile aynı gruba ait iki firmanın;

Yüzde 81'lik kısmı ilk üç yılı anapara geri ödemesiz olup, on beş yıllık vadeye yayılmıştır. Tutarı 3.001,9 milyon dolardır.

⁷ Mevcut protokoller içerisinde, borç mutabakat çalışmaları devam edenler mevcut olup, mutabakat çalışmaları sonucunda kesinleşecek tutarlar söz konusu geri ödeme anlaşmaları gereği ödenecek tutarlara ilave edilecektir.

Yüzde 13'lük kısmı 2 yılı geri ödemesiz olup, on yıllık vadeye yayılmıştır. Tutarı 492,8 milyon dolardır.

Kalan yüzde 6 oranındaki kısım ise 5-6 yıllık vadeye yayılmıştır. Tutarı 199,1 milyon dolardır.

Protokol şartları kapsamında, bir hakim ortak grubundan 31 Temmuz 2003 tarihinde 13,2 milyon dolar faiz tahsilatı yapılmıştır. Faiz alacağı protokol tutarı içerisine dahil edilmediğinden, söz konusu tahsilat tutarı yukarıdaki tabloya ilave edilmemiştir.

Diğer Kurumsal Borçlular İle İstanbul Yaklaşımı Kapsamında Yapılan Anlaşmalar

Kurumsal borçlular ile imzalanan geri ödeme anlaşmalarının yüzde 21,7'lik kısmı İstanbul Yaklaşımı kapsamında bağitlanan anlaşmalardır. İstanbul Yaklaşımı kapsamında bağitlanan 145,1 milyon dolar tutarındaki anlaşmanın, 136,7 milyon dolar tutarındaki kısmı nakdi kredi alacaklarından, 8,4 milyon dolar tutarındaki kısmı ise gayrinakdi kredi alacaklarından oluşmaktadır.

Söz konusu anlaşmaların yüzde 2,9'u 5 yıllık, yüzde 68,2'si 10 yıllık, yüzde 28,9'u ise 12 yıllık geri ödeme vadesine yayılmıştır.

Tablo 23 İstanbul Yaklaşımı Kapsamında Anlaşma İmzalayan Kurumsal Borçlular (31 Ağustos 2003 İtibariyle - İllere Göre Tutar - Tahsilat-Adet Bazında Dağılım - Bin Dolar)*

İller	Tutar(Dolar)	Tahsilat(Dolar)	Adet
Denizli	15.562,3	775,5	1
İzmir	34.070,1	-	2
Kütahya	360,1	-	1
Ege Bölgesi Toplamı	49.992,5	775,5	4
Ankara	328,9	-	1
İç Anadolu Bölgesi Toplamı	328,9	-	1
Çanakkale	12.482,1	-	1
İstanbul	50.672,2	6.752,9	11
Kocaeli	31.596,7	628,4	1
Marmara Bölgesi Toplamı	94.750,9	7.381,3	13
Genel Toplam	145.072,3	8.156,8	18

* Borç tespit tarihinde belirlenmiş olan, anapara bakiyeleri tutar olarak esas alınmıştır. ABD Doları dışında imzalanan FYY'S'ler borç tespit tarihindeki TCMB Döviz alış kurları ile ABD Dolarına çevrilmiştir.

Kurumsal borçlularla İstanbul Yaklaşımı çerçevesinde yapılan anlaşmalardan 31 Ağustos 2003 tarihi itibariyle yapılan tahsilatın toplam tutara oranı yüzde 5,6 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer kurumsal borçlularla yapılan geri ödeme anlaşmalarından Ağustos ayı sonu itibariyle yüzde 19,8 oranında bir tahsilat sağlanırken, bölgesel dağılıma bakıldığında en yüksek tahsilat oranının yüzde 46,1 ve yüzde 46 ile Karadeniz ve İç

Anadolu Bölgelerinde, buna karşın yapılan tahsilatın yüzde 71,4'ünün Marmara bölgesinde gerçekleştiği görülmektedir(İllere göre detaylar ek tablolarda verilmektedir).

Tablo 24 Diğer Kurumsal Borçlularla Yapılan Geri Ödeme Anlaşmaları (31 Ağustos 2003 İtibariyle-Bölgelere Göre Tutar ve Adet Bazında Dağılım)

Bölgeler (Bin Dolar)	Tutar	Tutar (% Pay)	Tahsilat	Tahsilat (% Pay)	Tahsilat / Tutar (%)	Adet	Adet Yüzde Pay
Akdeniz Bölgesi Toplam	43.002	8,2	3.614	3,5	8,4	32	7,2
Doğu Anadolu Bölgesi Toplamı	382	0,1	123	0,1	32,3	2	0,4
Ege Bölgesi Toplamı	32.256	6,1	4.777	4,6	14,8	52	11,7
G.Doğu Anadolu Bölgesi Toplamı	6.188	1,2	353	0,3	5,7	7	1,6
İç Anadolu Bölgesi Toplamı	43.368	8,3	19.932	19,2	46,0	84	18,8
Karadeniz Bölgesi Toplamı	1.770	0,3	817	0,8	46,1	16	3,6
Marmara Bölgesi Toplamı	397.769	75,8	74.064	71,4	18,6	253	56,7
GENEL TOPLAM	524.735	100,0	103.680	100,0	19,8	446	100,0

İştirak ve Gayrimenkul Satışları

TMSF bünyesindeki bankaların iştirakleri ile menkul ve gayrimenkul satışlarının daha etkin bir biçimde yürütülmesini temin etmek amacıyla TMSF bünyesinde İştirakler Dairesi Başkanlığı ile Gayrimenkuller Dairesi Başkanlığı kurulmuştur.

Devralınan bankaların iştiraklerinin bir kısmı bankalar tarafından çözümlenmiş, İştirakler Dairesinin kurulmasını takiben kalan iştiraklerin bir kısmı söz konusu daireye aktarılmış ve çözüm süreci İştirakler Dairesi tarafından yürütülmeye başlanmıştır.

Tablo 25 İştiraklerin Banka Bazında Dağılımı

(31 Ağustos 2003 İtibariyle)	TMSF'ye Devir		Satılan Banka		TMSF Mevcut		İştirakler Dairesince		TMSF, Tasfiye Dairesi'ne Devredilen		Kalan İştirak Sayısı
	İştirak Sayısı	Satılan İştirakler	Bünyesinde Kalan İştirakler	Bankaları	TMSF'ye Devredilen İştirakler	Satılan İştirakler	Satışı Yürütülen İştirakler	Devredilen İştirakler			
Sünerbank*	50	8	6	-	36	20	1	8	7		
Etibank *	56	17	-	-	39	19	-	5	15		
Demirbank	20	5	2	-	13	8	1	-	4		
T.Ticaret B.	30	6	-	24	-	-	-	-	-		
EGS Bank	6	-	-	-	6	3	-	1	2		
Bayındır B.	11	3	-	3	5	1	-	-	4		
Sitebank	2	-	-	-	2	2	-	-	-		
İktisat B.	25	3	-	-	22	11	-	3	8		
Kentbank	7	-	-	-	7	1	-	-	6		
Toprakbank	9	-	-	-	9	4	-	1	4		
Tarişbank	5	-	5	-	-	-	-	-	-		
Pamukbank	38	-	-	5	33	21	1	-	11		
Toplam	259	42	13	32	172	90	3	18	61		

(*) Sünerbank ve Etibank bünyesinde birleştirilen bankalara ait iştirakleri de içermektedir.

(**) BDDK_TMSF_Çukurova Grubu arasında imzalanan 31.01.2003 tarihli Sözleşme kapsamında, Pamukbank T.A.Ş.'nden devralınan iştiraklerden 19 adedinin Çukurova Grubu'na devrine karar verilmiştir. Devir işlemleri sürdürülmektedir.

31 Ağustos 2003 itibariyle, satışı kararlaştırılıp izin bekleyen satış işlemleri de dahil olmak üzere Fon bankalarının iştiraklerinin satışından 320,7 trilyon lira (228,6 milyon dolar) gelir elde edilmiştir.

Tablo 26 İştirak Satışları*

31 Ağustos 2003 İtibariyle	Sayı	Trilyon TL	Dolar Karşılığı (Milyon Dolar)**
Bankalar Tarafından Satılan İştirakler	42	31,0	24,0
TSMF Tarafından Satışı Tamamlanan İştirakler	71	277,5	196,2
Satışı Devam Eden İştirakler	3	1,1	0,8
İştirak Satış Bedeli Dışında Yapılan Diğer Tahsilatlar	-	11,1	7,6
TOPLAM	116	320,7	228,6
<i>Bilgi İçin; Tasfiye Dairesi'ne Devredilen İştirakler ve Defter Değerleri</i>	18	18,8	13,2
<i>TMSF'deki Mevcut İştirakler ve Defter Değerleri</i>	61	457,7	321,9

*Çukurova Grubu ile yapılan sözleşme kapsamında devredilen iştirakler hariç tutulmuştur.

(**) Tahsilat tarihindeki dolar kuru ile besaplanmıştır.

Not: Satış bedellerinin defter değerlerinin önemli ölçüde üzerinde gerçekleştiği dikkate alınmalıdır.

31 Ağustos 2003 tarihinde, TMSF'ye devir tarihi itibariyle toplam iştirak sayısı 259 olup, bunların 172 adedi TMSF'ye devredilmiş ve geriye 32 adet iştirak kalmıştır.

Tablo 27 TMSF Bünyesindeki İştiraklerin Durumu*

31 Ağustos 2003 Tarihi İtibariyle	Sayı	Satış Bedeli (Milyon Dolar)
I. TMSF'ye Devir Tarihindeki İştirakler	259	-
Bankalar tarafından satılanlar	42	24,0
Satılan banka bünyesinde kalanlar	13	-
TMSF bankalarındaki mevcut iştirakler	32	-
II. TMSF'ye Devredilenler	172	-
Satılanlar	71	196,2
Satış süreci devam edenler	3	0,8
Satış görüşmelerine başlanılanlar	7	-
Tasfiye Dairesi'ne Devredilenler	18	-
Tasfiye Edilecekler Kapsamında Bulunanlar	8	-
Birleşme Kararı Alınanlar	5	-
Satışa henüz konulmayanlar	41	-
-TMSF'nin payı yüzde 50'nin üzerinde olanlar	14	-
-TMSF'nin payı yüzde 20-49 arasında olanlar	7	-
-TMSF'nin payı yüzde 5-19 arasında olanlar	7	-
-TMSF'nin payı yüzde 5'in altında olanlar	13	-
III. Genel Toplam	-	221

* Çukurova Grubu ile yapılan anlaşma dabilirdir.

Devralınan bankaların gayrimenkullerinin bir kısmı bankalar tarafından çözümlenmiş, Gayrimenkuller Dairesi'nin kurulmasını takiben kalan gayrimenkuller söz konusu daireye aktarılmış ve çözüm süreci Gayrimenkuller Dairesi tarafından yürütülmeye başlanmıştır.

31 Ağustos 2003 tarihi itibarıyla fon bankalarının gayrimenkullerinin satışından 239,1 trilyon liralık(149,9 milyon dolar) gelir sağlanmış olup, TMSF'deki mevcut gayrimenkullerin defter değeri 114,8 trilyon liradır.

Tablo 28 Gayrimenkul Satışları

31 Ağustos 2003 İtibariyle	Sayı	Trilyon TL	Dolar Karşılığı (Milyon Dolar)*
TMSF'ye Devir Olunan Gayrimenkuller	4.067	353,9	255,6
TMSF Bankalarınca Satılan Gayrimenkuller	105	64,2	40,7
TSMF Tarafından Satışı Yapılan Gayrimenkuller	1.521	174,9	109,2
TOPLAM GELİR		239,1	149,9
<i>Bilgi İçin: TMSF'deki Mevcut G.menkuller ve Defter Değerleri</i>	<i>2.545</i>	<i>114,8</i>	<i>105,7</i>

(*) Tabiiyat tarihindeki dolar kuru ile hesaplanmıştır.

Not: Satış bedellerinin defter değerlerinin önemli ölçüde üzerinde gerçekleştiği dikkate alınmalıdır.

Takip ve Dava İstatistikleri

31 Temmuz 2003 tarihi itibarıyla banka hakim ortaklarına 6183 Sayılı Kanun dışında takip edilen dava sayısı 1.826, 6183 Sayılı Kanuna göre açılan idari dava sayısı ise 100'dür.

Tablo 29 Hakim Ortaklarla İlgili Yapılan Çalışmalar (31 Temmuz 2003)

6183 Sayılı Kanun Dışında Takip Edilen Hakim Ortaklardan Alacaklarla İlgili Açılan Dava Sayısı	1.826
6183 Sayılı Kanuna Göre Açılan İdari Dava Sayısı	100
Yönetim ve Denetimi Devralınan Firma Sayısı	101
EGS Bank	16
İktisat Bankası	25
Egebank	20
Sümerbank	2
Bank Kapital	6
Esbank	10
Toprakbank	22

4389 Sayılı Bankalar Kanunu'nun 17'inci maddesi uyarınca, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na devredilen ve her bir dava ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle aleyhine dava açılan yönetici sayısı 505'tir.

Tablo 30 Dava Açılan Yönetici Sayısı

Bankalar	Yönetici Sayısı (*)	Bankalar	Yönetici Sayısı (*)
Egebank	60	İktisat Bankası	21
Yurtbank	18	Bayındırbank	23
Sümerbank	42	Kentbank	9
Esbank	23	EGS Bank	23
Yaşarbank	13	Toprakbank	7
Etibank	166		
Bank Kapital	100	TOPLAM	505

(*) Her bir dava ayrı ayrı dikkate alınmak suretiyle, TMSF Hukuk Dairesi tarafından açılan Şahsi İflas Davaları gözetilerek düzenlenmiştir.

30 Ağustos 2003 tarihi itibarıyla TMSF'nin davacı olduğu kredi dışı davaların sayısı 729 olup, bu davaların 357 tanesi sair davalar, 144 tanesi iş davaları ve 115 tanesi alacak davalarıdır (Davalara ilişkin ayrıntılar banka bazında ek tablolar bölümünde verilmektedir).

30 Ağustos 2003 tarihi itibarıyla TMSF'nin davalı olduğu kredi dışı davaların sayısı 2.525 olup bu davaların 1.665 tanesi alacak davaları, 254 tanesi sair davalardan ve 231 tanesi ise iş davalarından oluşmaktadır (Davalara ilişkin ayrıntılar banka bazında ek tablolar bölümünde verilmektedir).

30 Ağustos 2003 tarihi itibarıyla ilamlı icra takiplerinin sayısı 34, ilamsız icra takiplerinin sayısı ise 4.296'dır. Takip dosyalarının bölgesel dağılımına bakıldığında Ankara 2.937 takip dosyası ile ilk sırada yer almakta, onu 2.552 dosya ile taşra takip etmektedir (Ayrıntılar ek tablolar bölümünde verilmektedir).

30 Ağustos 2003 tarihi itibarıyla kredi alacaklarına ilişkin 12.756 firmaya, toplam 30.522 adet takip yapılmış veya dava açılmıştır. Bu işlemler İstanbul'da yoğunlaşmaktadır (Ayrıntılar ek tablolar bölümünde verilmektedir).

Kredi dışı davalarda ise yoğunluk yine İstanbul'da olmak üzere toplam 2.412 adet kredi dışı dava açılmıştır (Ayrıntılar ek tablolar bölümünde verilmektedir).

30 Ağustos 2003 tarihi itibarıyla TMSF bünyesinde dava ve icra dosyalarının daha hızlı ve etkin takibinin sağlanması amacıyla 606 adet avukat sözleşmeli olarak istihdam edilmektedir (Sözleşme yapılan avukatların iller bazında dağılımı ek tablolar bölümünde verilmektedir).

TMSF'nin Tahsilat Kabiliyetini Etkileyen Unsurlar

BDDK ve TMSF'nin banka hakim ortaklarına yeterli yaptırım uygulamadığı ve yeterli tahsilat yapamadığı gibi kamuoyunda düşünceler oluşmaktadır. Buna neden olarak ise kısa sürede sonuç alınmaması gösterilmektedir.

TMSF ve BDDK tarafından; alacakların tahsili, kamu haklarının korunması ve sorumluların cezalandırılması için yoğun bir hukuk mücadelesi sürdürülmektedir.

Bankalar Kanunu'nun 14 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince TMSF'ye intikal eden bankaların, sorumluluğu tespit edilen eski yöneticileri aleyhine mali sorumluluk davaları açılmaktadır. Bankaların hisselerinin üçüncü

kişilere devri ve intikali halinde de TMSF söz konusu davalara kanuni halef sıfatıyla katılmaktadır.

Bankalar Kanunu'nun 14 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince TMSF'ye devredilen bankaların yönetim ve denetimini doğrudan ya da dolaylı olarak, tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklardan, bankayı uğrattıkları zararın tazmini amacıyla "iade ve tazmin davaları açılmaktadır. Ayrıca yönetim ve denetimi ile hisseleri TMSF'ye intikal eden bankaların hakim ortaklarından, hakim ortakların yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulundurdukları şirketlerden, iştiraklerinden olan alacakları ile hisseleri TMSF'ye intikal eden diğer bankaların bunlardan olan alacakları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tahsil ve takip edilmektedir. TMSF bu alacaklar hakkında 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na göre başlamış takiplere kaldığı yerden devam edebilmektedir.

TMSF hukuki süreçte bir çok sorunla karşılaşmaktadır

- Fon bankalarıyla ilgili davalar için asliye ticaret mahkemeleri görevlendirilmiştir. Ancak, bu mahkemelerin diğer davalarından da kaynaklanan ağır iş yükü ve eleman eksikliğinin mevcudiyeti davaların uzamasının en önemli nedenidir. Yine aynı nedenlerle, **davalarda duruşma günü 5 ay sonraya bile verilebilmektedir. Öte yandan, bu davaların uzun sürmesi için davalılar tarafından her türlü yola başvurulmaktadır.**

- 6183 sayılı Kanun uyarınca yapılan takiplerde, yapılan her işlem idari işlem niteliğindedir. **İlgilisi tarafından açılan iptal davasında, İdari Yargı mercilerince takip işlemleri hakkında yürütmeyi durdurma veya iptal kararı verilmesi halinde TMSF tarafından takip işlemlerine devam edilmesi mümkün olamamaktadır.** Bu husus, bağımsız yargı organı tarafından verilen kararın TMSF tarafından yerine getirilmesi anlamını taşımaktadır.

- 6183 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması ve bu yolla alacağın tahsilinin sağlanması tamamen borçlunun malvarlığı ile doğru orantılı olup, **borçlunun malvarlığının, borcuna yetmediği hallerde TMSF'nin alacağının tahsili fiilen mümkün bulunmamaktadır.** TMSF alacak miktarlarının trilyonlarla ifade edilebildiği dikkate alındığında, bu alacakların çok kısa sürede tahsilinin mümkün olamayacağı ortaya çıkmaktadır.

- Adalete duyulan güvenin zedelenmesini engellemek ve takip süreçlerini hızlandırmak için 2004 Sayılı İcra İflas Kanunu'nda 4949 sayılı Yasa ile gerçekleştirilen değişikliklerin uygulamada karşılaşılan bazı sorunlara çözüm olabileceği düşünülmektedir. Getirilen değişikliklere ilişkin detaylı açıklama aşağıdaki kutuda gösterilmiştir.

- Bankaların rehabilitasyonu ve reel sektör firmalarının borçlarının yeniden yapılandırılması sürecinde 9 Nisan 2003 tarihinde katma değer vergisi istisnası getiren Kanun kabul edilmiştir. Kanunla, varlık yönetim şirketlerinin bankalar, özel finans kurumları ve diğer mali kurumlardan devraldığı alacakların tahsili amacıyla **bu alacakların teminatını oluşturan mal ve hakların müzayede yoluyla satışları dahil teslimi ile yeniden yapılandırma çerçeve anlaşmaları hükümleri kapsamında yeniden yapılandırılan borçların ödenmemesi nedeniyle, bu borçların teminatını oluşturan mal ve hakların müzayede satışı dahil teslimleri ile TMSF'ye intikal eden mal ve hakların müzayede dahil teslim ve kiralanması da KDV'den istisna tutulmuştur.**

- Ayrıca, davalar devam ederken kamuoyunu yanıltıcı açıklamalar da sürecin işleyişini olumsuz etkilemektedir.

- **Hukuki süreçlerde yaşanan zorlukların da bir sonucu olarak, TMSF alacaklarının borçlularla protokole bağlanmak suretiyle çözümlenmesi kamu yararı açısından daha etkin bir yöntem olarak ortaya çıkmaktadır.**

2004 Sayılı İcra İflas Kanunu'nda 4949 Sayılı Yasa İle Gerçekleştirilen Değişikliklerin TMSF Alacaklarının Tahsil Sürecine Etkisi

17.07.2003 tarihinde yürürlüğe giren 4949 Sayılı Yasa ile 2004 Sayılı İcra İflas Kanunu'nda bir kısım değişiklikler yapılmış ve ilave hükümler getirilmiştir. Bu değişikliklerin yapılması suretiyle alacaklı ve borçlunun hak ve menfaatleri zedelenmeksizin takip sürecinin hızlandırılması ve kanunda yer alan hakların kötü niyetli kullanılması ile yapılabilecek itirazların ve davaların önlenmesine ilişkin tedbirler alınmaya çalışılmıştır.

TMSF tarafından takip edilen dosyaların neticelenmesi ve dolayısıyla tahsilatın hızlanması sonucunu temin edebilecek değişiklikler ;

- 4949 Sayılı Yasa ile 2004 sayılı yasanın 62. maddesi değiştirilmek suretiyle takip işlemlerinde borçlu veya vekiline yurt içinde bir adresi borca itirazla birlikte bildirme zorunluluğu getirilmiştir.
- Yasanın 150/1 maddesi de bu bağlamda değiştirilerek; cari hesap veya kısa, orta ,uzun vadeli kredilerde krediyi kullanan tarafın sözleşmede belirtilen adresi değiştirmesi durumunda, bunun yurt içinde bir adresin noter aracılığıyla krediyi kullandıran tarafa bildirilmesi halinde sonuç doğuracağı, aksi takdirde hesap özeti eski adrese ulaştığı tarihin Tebligat Kanunu madde 21 uyarınca tebliğ tarihi sayılacağı hükmü de getirilmek suretiyle takiplerin sürüncemede kalmasını önlemek ve alacakların daha hızlı tahsil edilmesini sağlamaya çalışılmıştır. (Bu değişikliğin kıyasen uygulanması ile tüm takiplerimizde tebligat yapılamamasından kaynaklanan önemli bir sorun aşılabilecektir.)
- 4949 Sayılı Yasanın getirdiği en önemli değişikliklerden biri 2004 sayılı yasanın “taşınırın satışına” ilişkin 115 maddesi ile “taşınmazların satışına” dair 126. maddesinde değişiklik yapılarak, ilk artırımda satışa konu malın, muhammen bedelinin %60'ına (satış bedelinin rüçhanlı alacakları ve masrafları karşılması kaydıyla) ihale edilebileceği düzenlenmiştir. Bu değişiklik sonucunda ilk artırım ile ikinci artırım arasındaki fahiş fark azaltılmak suretiyle satışa konu edilen malın ilk artırımda satılması temin edilmeye çalışılmıştır.
- 2004 Sayılı Yasa'nın 128 maddesi değiştirilerek ve 128/a maddesi eklenilerek taşınmazlarda kıymet takdirinin kesinleşmesine müteakiben 1 yıl (eski süre 2 yıl idi) içinde satış isteme zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca taşınmazın mükellefiyet listesinde önemli değişiklik olması veya doğal afet , taşınmazın imar durumunda önemli değişiklik olması halinde bir yıllık süre beklenilmeksizin kıymet takdiri istenebileceği hükmü de getirilmek suretiyle taşınmazın muhammen bedelinin rayice uygunluğu dolayısıyla satışının kolaylaştırılması temin edilmeye çalışılmıştır.
- 4949 sayılı Yasa ile İcra İflas Kanununa eklenen 128/a maddesi ile ayrıca satış sürecini uzatmak için kötü niyetle kıymet takdirine itiraz (şikayet) edebilecek kişilere ilişkin tedbir alınmaya çalışılmış ve şikayete ilişkin yargılama süreci hızlandırılmıştır.
- 2004 Sayılı Yasanın “ihalenin feshi” davasını düzenleyen 134 maddesi de değiştirilerek, ihalenin feshi davasının prosedürü hızlandırılmış ayrıca ihale alıcısına, 10 gün içinde bedeli nakden ödeme zorunluluğu getirilerek, kötü niyetli ve muvazaalı olarak ihalenin feshi istenildikten sonra banka teminat mektubu karşılığında ihale bedelini ödemek zorunluluğun işlemez hale gelmesi ve ihalenin feshi talebinden vazgeçmek suretiyle ihale tarihindeki bedeli ödeyerek haksız kazanç sağlanmaya çalışılmasına karşı tedbir alınmıştır. Ayrıca yine aynı değişiklikle ihale bedelinin yatırılması sonrasında ihalenin feshi açılmış olması halinde ihale tutarının nemalandırılması zorunluluğu getirilerek dava süresinde paranın değer yitirmesi ihtimaline karşılık alacaklıların menfaatleri korunmaya çalışılmıştır.
- Hakkın kötüye kullanımına karşı alacaklıların korunması adına yapılan önemli bir değişiklik de 2004 Sayılı yasaya 142/a maddesi eklenmesidir. Bu düzenleme ile paraların paylaşılması aşamasında sıra cetveline itiraz olması halinde, alacaklıya dosyadan alacağı miktar kadar teminat mektubu getirmesi karşılığı dava sonucunu beklemeksizin parasını icra dosyasından çekebilme hakkı verilmesidir.
- 4949 Sayılı değişikle gerçekleştirilen önemli bir değişiklik de sermaye şirketleri ve kooperatiflerin önceden takibine gerek kalmaksızın iflasına karar verilebilmesi imkanı tanınmasıdır. Bu hükümlerle alacağının vadesi daha sonra gelecek olan veya diğerlerinden daha sonra icra takibinde bulunan alacaklıların haklarını veya alacaklarını tamamen alamama tehlikesi bertaraf edilmeye çalışılmıştır.

TMSF ile İlgili Yasal ve Kurumsal Düzenlemeler

TMSF bünyesindeki bankaların alacaklarının takip ve tahsilatının hızlandırılması için gerekli yasal altyapıyı oluşturmak üzere, Bankalar Kanunu'nda değişiklikler yapılmış ve TMSF'nin organizasyon yapısında yeni düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda;

- 4672 sayılı Yasa ile; Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun alacaklarının takip ve tahsilinin hızlandırılmasına yönelik olarak, özellikle, banka hakim hissedarlarının ve yöneticilerinin banka kaynaklarını istismarından kaynaklanan tutarların hızla geri alınabilmesine yönelik düzenlemeler (ihtisas mahkemelerinin kurulması, Fon alacaklarının tahsilinde 6183 sayılı Yasanın uygulanmasına açıklık kazandırılması gibi) gerçekleştirilmiştir.

- 4743 Sayılı yasa ile;

- ✓ TMSF, yönetim ve denetimi kendisine devredilen bankaların devralınan zararları sonucunda hisselerinin tamamına sahip olunamaması halinde, zararın ödenmiş sermaye tutarından düşülmesi suretiyle hesaplanacak sermaye esas alınmak üzere bulunacak hisse bedelinin Kurulca belirlenecek süre içinde banka hissedarlarına ödenmesi karşılığında hisselerini devralmaya yetkili kılınmıştır.

- ✓ Hisseleri kısmen ya da tamamen TMSF'ne ait bankalar da Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarına ve bu anlaşmalar kapsamında borçları yeniden yapılandırılan veya yeni bir itfa planına bağlanan borçlularla yapılacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine taraf olmaya yetkili kılınmıştır.

- ✓ TMSF, Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve anlaşmalarına ve bu anlaşmalar kapsamında yapılacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine ilave finansman sağlamamak kaydıyla taraf olabilecektir.

- ✓ TMSF, yeniden yapılandırılan veya yeni bir itfa planına bağlanan krediler ve diğer alacaklardan Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine tabi olanları, Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarına göre taksitlendirmeye ve tecil etmeye yetkili kılınmıştır.

- ✓ TMSF'nin bazı işlem ve sözleşmeleri, eğitime katkı payı hariç olmak üzere her türlü vergi, resim, harç ve fonlardan istisna tutulmuştur.

- ✓ TMSF kendisine intikal eden bankaların ekonomik değeri olan iştirakleriyle ilgili olarak yeniden yapılandırma amacıyla Kurulca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde kaynak sağlamak da dahil her türlü tedbiri almaya yetkili kılınmıştır.

- ✓ TMSF, bünyesinde yer alan bankaların devir, birleşme ve satış işlemlerinin tamamlanmasını takip eden iki yıl içinde, sorumlulukları tespit edilen bankanın yönetim kurulu eski üyeleri ile eski denetçileri aleyhine dava açabilecektir.

- ✓ TMSF'nin alacakları ile ilgili tasarruflarının kapsamı yeniden düzenlenmiştir.

- ✓ Kapsama alınan bankalardan dolayı taraf olunan icra takipleri ve icra takiplerinden kaynaklanan her türlü hukuk davalarının kısmen veya tamamen TMSF aleyhine neticelenmesi halinde, İcra ve İflas Kanununda yazılı tazminat ve cezalar TMSF hakkında uygulanamayacaktır.

- ✓ Kapsama alınan bankalardan dolayı TMSF tarafından yüklenilen borçlar, taahhütler veya devralınan alacaklarla ilgili olarak açılmış veya açılacak dava ve icra takiplerinde, zaman aşımı sürelerinin belli bir süre durdurulması (9 ay) hükme bağlanmıştır.

TMSF'nin organizasyon yapısının güçlendirilmesi yönünde de önemli adımlar atılmıştır. Bu kapsamda:

- ✓ İş ve insan gücü planlaması ve personel politikası ile ilgili her türlü işi yapmak ve her türlü giderler ile ilgili tahminleri oluşturmak ve giderlere ilişkin tüm faaliyetleri yerine getirmek üzere TMSF bünyesinde İnsan Kaynakları ve Bütçe Dairesi Başkanlığı kurulmuştur.

- ✓ Hizmet birimlerinin yürüttükleri hizmetlerin, Kanuna, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ve Yönetim Kurulu kararları ile diğer mevcut düzenlemelere uygun yürütülüp yürütülmediğini denetlemek amacı ile TMSF bünyesinde Denetlemeler Daire Başkanlığı oluşturulmuştur.

- ✓ Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun 2001 yıl sonu bilanço ve gelir tablosu bağımsız denetimden geçirilmiş ve kamuoyuna duyurulmuştur. Benzer şekilde, 2002 yıl sonu için de Fon ile özel bir bağımsız denetim şirketi arasında "Denetim Sözleşmesi" imzalanmış olup, söz konusu Bağımsız Denetim Kuruluşu'nun raporu da kamuoyuna duyurulacaktır.

- ✓ Devralınan bireysel ve kurumsal tahsili gecikmiş alacak dosyası ile iştirak ve gayrimenkullerin en rasyonel ve en çok gelir sağlayıcı bir biçimde yönetilmesi, tasfiyesi, tahsili veya satışını sağlamak amacıyla, TMSF bünyesindeki İştirakler ve Gayrimenkuller Dairelerinin re-organizasyonu ile ilgili çalışmalar tamamlanmıştır.

- ✓ TMSF bünyesindeki tahsilatların daha etkin bir şekilde yürütülmesi amacıyla Tahsilat Dairesi; Birinci Tahsilat Dairesi ve İkinci Tahsilat Dairesi olarak yeniden yapılandırılmıştır.

.....Devam

.....Devam

- √ Sigortaya tabi tasarruf mevduatının kapsamı, tutarı, sigorta priminin tarifesi ile tahsil zamanı, şekli ve diğer hususların belirlenmesi amacıyla hazırlanan Sigortaya Tabi Tasarruf Mevduatı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Tahsil Olunacak Primler Hakkında Yönetmelik 23.7.2003 tarihinde, Resmi Gazete’de yayımlanmak üzere Başbakanlığa gönderilmiştir.
- √ Fon bünyesindeki bankalardan devir ve temlik alınan tarımsal kredi borçlarının yapılandırılması yolu ile; tarımsal kredilerden kaynaklanan borçların ödenebilir bir tutarın, ödenebilir bir süre ve taksit sayısı ile tahsili ve borçluların ödeyebileceği bir düzeye getirilmesi suretiyle tahsili gecikmiş alacaklarda tahsilatın hızlandırılması, üreticilerin üretim araç ve gereçleri ile sermayelerine başvurulmadan ve zamana yayılarak ödenmesi amacıyla Fona; devraldığı alacaklarla ilgili olarak iskonto da dahil olmak üzere her türlü tasarrufta bulunma ve sulh olma yetkisi verilmiştir.
- √ 4969 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile ilgili Kanun ile, bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bankalarda bulunan ve doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde kanıtlanan tasarruf mevduatı niteliğini haiz hesapların Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek esas ve usullere göre Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından ödenmesi yasalaşmış, banka tarafından yetkili mercilere beyan edilen sigortaya tâbi tasarruf mevduatı tutarı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından tespit edilen tasarruf mevduatı tutarı arasında bir fark bulunması halinde, Fona; bu farkın banka yöneticilerine ve ortaklarına karşı işlem yapılabilmesi yetkisi verilmiş, Bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bir banka nezdinde tasarruf mevduatı hesabı bulunmamasına rağmen sahte olarak düzenlediği belgeler veya sahte olduğunu bildiği belgeleri ibraz ederek veya ettirerek, kendisine veya bir başkasına ödeme yapılmasını talep eden kişilere, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, dört seneden sekiz seneye kadar ağır hapis cezası verilmesi sağlanmıştır.
- √ Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Yönetim Kurulunun 29.04.2003 tarih ve 262 sayılı kararı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Yönetmeliğinin 9 ve 61 inci maddeleri uyarınca; Merkez teşkilatı ana hizmet birimlerinden Hukuk Dairesi Başkanlığının iptal edilerek, İstanbul’da bulunan merkeze bağlı ana hizmet birimleri arasına aynı isimle eklenmesine ve görevlerinin yeniden belirlenmesi, Hukuk Dairesi Başkanlığının yeniden yapılandırılmasına paralel olarak Birinci ve İkinci Tahsilat Dairesi Başkanlıkları ile Grup Başkanlığının görevlerinde değişiklik yapılması, Fon Daire Başkanlıklarında istihdam edilen avukatların ilgili daireler tarafından belirlenecek takvime göre Hukuk Dairesi Başkanlığı bünyesinde istihdam edilmeleri kararlaştırılmıştır.

3. ÖZEL BANKACILIK SİSTEMİNİN DAHA SAĞLIKLI BİR YAPIYA KAVUŞTURULMASI

3.6. Yeniden Yapılandırma Programı Öncesinde Özel Bankacılık Sistemi

- Yaklaşık 9 milyar dolar bilanço içi yabancı para açık pozisyonu ile önemli miktarda sendikasyon kredisi kullanımına bağlı olarak ortaya çıkan yüksek kur riski,
- Çok kısa vadeli kaynak yapısı nedeniyle artan likidite ve faiz riski,
- Canlı krediler arasında gösterilen ve dolayısıyla karşılık ayrılmamış olan sorunlu kredilerde artış,
- Etkinliği azaltan küçük ölçekli ve parçalı bankacılık yapısına bağlı olarak karlılık performansında yaşanan düşüş,
- Özkaynak yetersizliği,
- Yetersiz iç denetim ve risk yönetim sistemleri,

gibi temel yapısal sorunlar nedeniyle, iç ve dış şoklara karşı aşırı duyarlı bir yapı arz etmekteydi.

Nitekim, özel bankacılık sistemi Kasım 2000 krizi sonrasında likidite ve faiz riski nedeniyle, Şubat 2001 krizi sonrasında ise ek olarak kur riskinden kaynaklanan kayıplarla karşı karşıya kalmıştır. Ayrıca, ekonomik aktivitedeki keskin daralma sonucunda kredi riski de önemli ölçüde artış göstermiş, aktif kalitesi daha da zayıflamıştır.

2000 ve 2001 yıllarında yaşanan finansal krizler mali bünyesi zayıf olan bankaları olduğu gibi mali bünyesi güçlü olan bankaları da olumsuz yönde etkilemiştir. Mali bünyesi zayıf olan bankalar krizler sonucunda daha da kötüleşerek faaliyetlerini sürdüremez hale geldiklerinden TMSF'ye devredilirken, mali bünyesi güçlü olan bankalar ciddi sermaye kayıplarıyla karşı karşıya kalmışlardır. Söz konusu kayıplar sonucunda sermaye yeterlilik oranları yasal sınırların altına gerileyen bu bankalar, sermayelerini artırmak suretiyle yasal oranın üzerine çıkmışlardır. Nitekim, 2001 yılında mali bünyesi güçlü bankaların sermayeleri, gerçekleşen 2,7 milyar dolarlık zarar ve kur etkisiyle 6 milyar dolar erimiştir. Özkaynakların toplam

aktiflere oranı 2000 yılı sonunda yüzde 15,4 iken, 2001 yılı içerisinde yüzde 7,1'e kadar gerilemiş, sermaye artırımları sonucunda yıl sonunda yüzde 9,3 olarak gerçekleşmiştir.

2000 Kasım ve 2001 Şubat aylarında yaşanan krizlerin etkisiyle mali bünyeleri ve karlılık performansları kötüleşen özel bankaların daha sağlıklı bir yapıya kavuşturulmasına yönelik tedbirler çerçevesinde, öncelik özel bankaların kendi kaynakları ile sermaye yapılarını güçlendirmelerine ve piyasa risklerinin sınırlandırılmasına verilmiştir. Nitekim, bu alanlarda önemli gelişmeler sağlanmıştır.

Kur ve Faiz Risklerinin Sınırlandırılması

Hazine Haziran 2001'de gerçekleştirdiği iç borç takas işlemiyle özel bankaların yabancı para pozisyon açıklarını önemli ölçüde kapatmalarına katkıda bulunmuştur. Nitekim, 2000 yıl sonunda 8,4 milyar dolar olan özel bankaların bilanço içi yabancı para pozisyon açıkları, 2001 yıl sonunda 1,5 milyar dolara gerilemiştir. **Özel bankaların bilanço içi yabancı para pozisyon açıklarındaki daralma 2002 yılında ve 2003 yılında da devam etmiş ve 26 Eylül 2003 tarihinde 764 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.** Vadeli işlemler dahil yabancı para net genel pozisyonu incelendiğinde; özel bankaların 2000 yıl sonunda 1.182 milyon dolar olan pozisyon açığı, 2001 yıl sonu itibariyle 110 milyon dolar fazlaya dönüşmüştür. 2002 yılında ise 335 milyon dolar olan döviz pozisyon açığı, 2003 yılı Eylül ayı itibariyle 659 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 31 Özel Bankaların Döviz Pozisyonundaki Gelişmeler

(Milyon Dolar)	2000	2001			2002					2003		
	Kasım	19.Şub	Haz.	Ara.	Mar.	Haz	Ağus.	Ekim	Kasım.	Aralık.	Ocak	Eyl.
Bilanço İçi Pozisyon	-10.674	-8.960	-2.056	-1.487	-991	-1	-341	-406	-312	-454	-114	-764
Vadeli Pozisyon	9.720	7.911	2.196	1.597	1.312	-88	7	-111	19	60	366	-105
Net Genel Pozisyon	-954	-1.049	140	110	321	-86	-334	-517	-293	-394	252	-659

Bilanço İçi Pozisyon: Vadeli İşlemler Hariç Yabancı Para Pozisyonu

Net Genel Pozisyon: Vadeli İşlemler Dabil YP Net Genel Pozisyonu

İç borçlanmada değişken faizli, döviz endeksli ve döviz cinsinden tahvillerin payının artması, bankaların kur riskinin yanı sıra, faiz riskinin de azalmasına katkıda bulunmuştur.

Özel Bankaların Kendi Kaynakları ile Sermaye Yapılarını Güçlendirmeleri

Özel bankaların kendi kaynakları ile sermaye yapılarını güçlendirmeleri kapsamında; banka sahipleri ile hissedarların sermaye artırımına katkılarını artırmak amacıyla takvime bağlı taahhüt mektupları alınmış ve **özel bankalar, 2001 yılında 2.269 trilyon lira ve 2002 yılında 1.020 trilyon lira olmak üzere toplam 3.289 trilyon lira tutarında sermaye artışı gerçekleştirmiştir. 2003 yılı Ocak-Eylül döneminde ise özel bankalarca gerçekleştirilen sermaye artışı 714 trilyon lira seviyesinde olmuştur.**

Tablo 32 Sermaye Artışlarının Banka Grupları Bazında Dağılımı

(Ocak – Eylül 2003 Dönemi Milyar TL)	Ticari Bankalar				Kalk. Ve Yat. Bankaları			Toplam
	Kamu	Özel	Yabancı	Yb. Bank. Şub.	Kamu	Özel	Yabancı	
Taahhüt Edilen	1.111	722.990	30.402	1.310	25.000	57.104	-	837.917
Gerçekleşen	1.111	713.990	30.402	1.310	-	43.552	-	790.365

Bu gelişmelere karşın, ekonomideki durgunluğun beklenenden daha derin olması, global ekonomideki belirsizliklerin artması, olumsuz koşulların duran varlıkları nakde çevirme olanağını kısıtlaması ve yerli/yabancı yatırımcıların sektöre yönelik çekingenliklerinin artması, bir yandan sermaye ihtiyacını artırırken, diğer yandan özel kesimin yeni sermaye artırımını imkanlarını sınırlandırmıştır.

Bu durum özel bankalara yönelik stratejinin yeni araçlarla güçlendirilmesi gereğini ortaya çıkarmıştır. **Bu yeni araçlar; (1) özel bankaların erozyona uğrayan sermaye yapılarının gerekirse kamu desteği de sağlanarak güçlendirilmesi, (2) bankacılık sektöründeki kötü aktifler sorununun İstanbul Yaklaşımı ve varlık yönetim şirketlerinin kurulması yoluyla çözümlenmesidir.** Bu araçlara ilişkin yasal düzenlemeleri içeren “4743 sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” 31 Ocak 2002’de yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Kanunla Bankalar Kanunu’na ilave edilen geçici 4. madde ile üç aşamalı denetimden geçecek olan tüm özel sermayeli ticari bankalara, bir defaya mahsus olmak üzere ve belirli şartlar çerçevesinde sermayelerinin güçlendirilmesi amacıyla yönelik olarak, ana sermayeye katılım veya sermaye benzeri kredi temini (katkı sermaye) şeklinde destek sağlanabilmesine imkan tanınmıştır. Banka

Sermayelerinin Güçlendirilmesi Programına ilişkin ayrıntılı açıklamalar ve programın denetim ve değerlendirme aşamasının sonuçları, “Tanıtım Rehberi” ve “Gelişme Raporu” olarak iki ayrı rapor şeklinde kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

Ayrıca, özel bankacılık sisteminin sağlıklı bir yapıya kavuşturulması kapsamında bankaların ve iştiraklerinin devir ve birleşmeleri özendirilmiş, bankacılık sisteminin iç denetim ve risk yönetim sistemlerinin oluşturulması konularında önemli gelişmeler kaydedilmiştir.

Banka Sermayelerinin Güçlendirilmesi Programı Uygulama Sonuçları

4389 sayılı Bankalar Kanununa 4743 sayılı Kanun ile eklenen Geçici 4 üncü madde uyarınca, program kapsamındaki 26 özel bankada üçlü denetimler yapılarak söz konusu bankaların 31 Aralık 2001 itibariyle mali durumunu ortaya koyan standart raporlar hazırlanmıştır. Nakit sermaye artışı, sorunlu kredilere ayrılan karşılıkların düzeltilmesi, piyasa riskinde ve menkul kıymetlerin değerlemesinde meydana gelen olumlu değişimlerin de yapılan değerlendirmelerde dikkate alınmasıyla Vakıflar Bankası, Pamukbank ve Şekerbank’ın sermaye ihtiyaçları bulunduğu tespit edilmiştir.

Şekerbank’ın sermaye ihtiyacı ortaklar tarafından nakden karşılanmış, Vakıflar Bankası’na, sermaye yeterliliği standart rasyosunu yüzde 9’a ulaştıracak miktarda sermaye benzeri kredi tahsis edilmiştir. Pamukbank ise TMSF’ye devredilmiştir.

Pamukbank’ın TMSF’ye devrinden sonra yaşanan yasal süreç sonucunda Pamukbank nezdindeki tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerini korumak, Yapı ve Kredi Bankası’nın mülkiyet sorununa çözüm getirmek ve bu suretle mali sistemin istikrarını sürdürmek bakımından, Çukurova Grubu ile BDDK arasında 27 Ocak 2003 tarihinde bir protokol imzalanmıştır. Bu protokol çerçevesinde; Pamukbank’ın ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi TMSF uhdesinde kalmış ve bu amaçla, devir tarihinde mevcut hakim ortaklar, Danıştay nezdinde açmış oldukları ve 22 Kasım 2002 tarihli Yürütmenin Durdurulması Kararı’na konu Dava’dan imzalanmış protokol esasları dahilinde feragat etmeyi kabul ve taahhüt etmişlerdir. Söz konusu protokole ek olarak, detayları kamuoyuna da açıklanan ve 31 Ocak 2003 tarihinde BDDK/TMSF ve Çukurova Grubu arasında imzalanan bir

sözleşme ile Grubun Pamukbank'a ve diğer TMSF bankalarına olan toplam 3 milyar dolar borcu için 3 yılı yalnızca faiz ödemeli, 15 yıllık bir geri ödeme planını içeren bir anlaşmaya varılmıştır. Anlaşma kapsamında Grubun Yapı Kredi Bankası'ndaki hisselerini iki yıllık bir süre içinde üçüncü şahıslara satışını gerçekleştirmesi üzerinde mutabakata varılmıştır. Sözleşme ile ilgili genel kriterler ve ticari sır kapsamı haricindeki tüm maddeler şeffaf bir şekilde kamuoyuna açıklanmış ve BDDK internet sitesinde yayınlanmıştır. Ayrıca, Çukurova Grubu geri ödeme planına bağlanan TMSF alacaklarına ilişkin olarak 13,2 milyon dolarlık ilk faiz ödemesini 31 Temmuz 2003 tarihi itibarıyla yapmıştır.

Bu gelişmelerin yanı sıra bankacılık sisteminde enflasyon muhasebesi uygulamasına geçilmesi ile bankaların performansları daha sağlıklı olarak değerlendirilebilir hale gelmiştir.

Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması (İstanbul Yaklaşımı)

4743 sayılı Kanun ile finansal krizler sonucu ödeme gücünü yitirmiş olan reel sektör şirketlerinin, faaliyetlerini sürdürmeye devam ederek yeniden üretim ve geri ödeme gücü kazanmalarına olanak tanımak amacıyla, mali sektöre olan borçların yeniden yapılandırılmasına ilişkin düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede, "Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları" kapsamında banka alacaklarının, bu anlaşmaların BDDK tarafından onaylandığı tarihten itibaren üç yıl içinde sözleşmeye bağlanarak, gerektiğinde borçluya ek finansman desteği de sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılması veya yeni itfa planına bağlanması mümkün hale getirilmiştir. Ayrıca, Finansal Yeniden Yapılandırma Programı sürecinin daha etkin işlemesi ve uygulamada karşılaşılan sorunların çözümünü teminen, anılan Kanunun bazı maddelerinde değişiklik yapmak üzere Kanun Taslağı hazırlanmıştır. Söz konusu Taslak 15 Temmuz 2003 tarihinde ilgili Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığına gönderilmiştir.

Tablo 33 Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Çerçeve Anlaşmasını İmzalayan Alacaklı Kuruluşlar

Bankalar	
1. T.C. Ziraat Bankası	2. Türk Dış Ticaret Bankası
3. T. Halk Bankası	4. Türk Ekonomi Bankası
5. T. Vakıflar Bankası	6. T. Garanti Bankası
7. Akbank	8. T. İmar Bankası
9. Denizbank	10. T. İş Bankası
11. Fiba Bank	12. Yapı ve Kredi Bankası
13. Finans Bank	14. Toprakbank
15. Milli Aydın Bankası	16. Türk Ticaret Bankası
17. Oyak Bank	18. Türk Eximbank
19. Pamukbank	20. Türkiye Kalkınma Bankası
21. Şekerbank	22. Nurol Yatırım Bankası
23. Tekfenbank	24. Bayındırbank
25. Tekstil Bankası	

Banka Dışı Mali Kurumlar	
1. Garanti Factoring Hizmetleri	10. Garanti Finansal Kiralama
2. Aktif Finansal Kiralama	11. Vakıf Finansal Kiralama
3. Ulus Factoring	12. Albaraka Türk Özel Finans Kurumu
4. İş Genel Finansal Kiralama	13. Yapı Kredi Faktoring
5. İmar Finansal Kiralama	14. Finans Finansal Kiralama
6. Vakıf Deniz Finansal Kiralama	15. Finans Deniz Finansal Kiralama
7. Ziraat Finansal Kiralama	16. Dış Ticaret Finansal Kiralama
8. Yapı Kredi Finansal Kiralama	17. Dış Ticaret Factoring
9. Asya Finans Kurumu	18. Tekfen Finansal Kiralama

Diğer	
1. Tasfiye Halinde Emlak Bankası	
2. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu	

Eylül 2003 itibariyle 100 adet küçük ölçekli ve 32 gruba ait toplam 208 büyük firma⁸ yeniden yapılandırma kapsamına alınmıştır. Küçük ölçekli firmalara ait yeniden yapılandırma kapsamına alınan borç tutarı 673 milyon dolar seviyesinde gerçekleşirken, büyük ölçekli firmalar için bu tutar 5,4 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. Ayrıca, söz konusu tarih itibariyle 556 milyon doları küçük firmalara ve 4,6 milyar doları büyük firmalara ait olmak üzere **bağitlanan sözleşme tutarı 5,1 milyar dolara ulaşmıştır.** Böylelikle, Eylül 2003 itibariyle **İstanbul Yaklaşımına yapılan toplam başvuru tutarının yüzde 84,1'i yeniden yapılandırılmıştır.**

⁸ Finansal yeniden yapılandırma çerçeve anlaşması kapsamında temel olarak firmalar ölçeklerine göre iki ayrı gruba ayrılmışlardır. İlk grupta yer alan "büyük ölçekli" firmalar için ölçütler firmanın bordrolu çalışan sayısının 100'ün, yıllık ihracat hacminin 15 milyon doların, yıllık cirosunun 25 trilyon liranın ve denetlenmiş bilanço büyüklüğünün 15 trilyon liranın üzerinde olması şeklinde belirlenmiştir. Bu sınıflandırmanın dışında kalan firmalar orta ve küçük ölçekli firmalar olarak değerlendirilmektedirler.

Tablo 34 Finansal Yeniden Yapılandırma Kapsamındaki Firmalar ve Borçlar

Eylül 2003 İtibariyle	Toplam Başvuru		Bağitlanan FYYS	
	Adet	Milyon Dolar	Adet	Milyon Dolar
Büyük Ölçekli Firma Sayısı	208	5.415	157	4.561
Küçük Ölçekli Firma Sayısı	100	673	69	556
Toplam Firma sayısı	308	6.088	226	5.117

Kaynak: TSKB

Finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınan firmaların temel faaliyet göstergelerinde 31 Aralık 2000 verileri esas alınmaktadır. Buna göre, 2003 yılı Eylül sonu itibariyle **finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınmış bulunan firmalardaki istihdam; 10.432'si küçük firmalarda 36.106'sı büyük firmalarda olmak üzere toplam 46.538 seviyesindedir.** Söz konusu firmaların toplam aktif büyüklüğü 7,6 katrilyon lira olarak kaydedilirken, toplam ciro 3 katrilyon lira seviyesindedir. Ayrıca, bu firmaların ihracat hacminin 765 milyon dolar seviyesinde olduğu görülmektedir.⁹

Tablo 35 FYYP Kapsamına Alınan Firmalara İlişkin Faaliyet İstatistikleri (*)

		Eylül 2003 İtibariyle Toplam
a) Büyük Ölçekli Firmalar	Toplam İstihdam (Kişi)	36.106
	Toplam İhracat Hacmi (Milyon ABD Doları)	681
	Toplam Ciro Hacmi (Trilyon TL)	2.636
	Aktif Toplamı (Trilyon TL)	6.885
b) Küçük Ölçekli Firmalar	Toplam İstihdam (Kişi)	10.432
	Toplam İhracat Hacmi (Milyon ABD Doları)	84
	Toplam Ciro Hacmi (Trilyon TL)	335
	Aktif Toplamı (Trilyon TL)	688
Toplam (a+b)	Toplam İstihdam (Kişi)	46.538
	Toplam İhracat Hacmi (Milyon ABD Doları)	765
	Toplam Ciro Hacmi (Trilyon TL)	2.971
	Aktif Toplamı (Trilyon TL)	7.573

Kaynak: TSKB, TBB.

(*) 31 Aralık 2000 verilerini ifade etmektedir.

Finansal yeniden yapılandırma sözleşmesi için başvuran 308 firmanın sektörel dağılımı incelendiğinde, başvuruların 44 adet firma ile diğer imalat ve yöneticilik faaliyetleri sektörlerinde ve 37 adet firma ile gıda ve hayvansal ürünler ile tekstil ve tekstil ürünleri sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Sektörler itibariyle bağitlanan sözleşmeler incelendiğinde en çok bağitlanan sözleşmenin 37 adet firma (14 büyük firma, 23 küçük firma) ile diğer imalat ve yöneticilik faaliyetleri sektörlerinde ve 26 adet firma ile gıda ve hayvansal ürünler ile tekstil ve tekstil ürünleri sektörlerinde olduğu görülmektedir.

⁹ Finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınan firmaların bölgesel ve sektörel dağılımı ekte sunulan tablolarda ayrıntılı olarak verilmektedir.

Tablo 36 Firmaların Sektörel Dağılımı (Adet)

Eylül 2003 İtibariyle	Başvuru	Bağitlanan FYYS		
		Büyük	Küçük	Toplam
- Gıda ve Hayvansal Ürünler	37	17	9	26
- Holding Şirketlerinin Yönetim Faaliyeti	11	7	-	7
- İnşaat	19	9	8	17
- Dış Ticaret Sermaye Şirketleri	10	4	2	6
- Turizm ve Eğlence	25	8	6	14
- Finansal Kiralama, Aracılık ve Diğer Finansal Hiz.	18	17	-	17
- Metal Ürünleri ve İşlenmiş Metal	22	11	3	14
- Ambalaj, Kağıt ve Mukavva Ürünleri	7	4	2	6
- Toptan Ticaret	12	9	-	9
- Perakende Ticaret	10	6	-	6
- Tekstil ve Tekstil Ürünleri	37	21	5	26
- Gemi ve Tekne Yapımı	1	-	1	1
- Çimento, Hazır Beton Üretimi	9	2	7	9
- Motorlu Araç Parça ve Aksarı	7	3	1	4
- Taşımacılık, Depolama ve Haberleşme	22	14	-	14
- Plastik Ürünleri Üretimi	4	4	-	4
- Seramik Fayans ve Karo Üretimi	5	1	1	2
- Elektronik ve Elektrikli Ev Aletleri	4	2	-	2
- Karayolu Yük Taşımacılığı	3	1	1	2
- Cam ve Cam Ürünleri	1	1	-	1
- Enerji	-	2	-	2
- Diğer İmalat ve Yöneticilik Faaliyetleri	44	14	23	37
Toplam	308	157	69	226

Kaynak:TSKB

Finansal yeniden yapılandırma sözleşmesi bağitlanan firmaların coğrafi dağılımı incelendiğinde, sözleşmesi bağitlanan toplam 226 firmanın, 140 adedinin Marmara Bölgesinde faaliyet gösterdiği görülmektedir.

Tablo 37 Firmaların Coğrafi Dağılımı (Adet)

Eylül 2003 İtibariyle	Başvuru	Bağitlanan FYYS		
		Büyük	Küçük	Toplam
- Marmara	180	100	40	140
- Ege	41	21	8	29
- Akdeniz	16	4	2	6
- İç Anadolu	37	29	5	34
- Karadeniz	12	2	4	6
- Doğu Anadolu	9	1	-	1
- Güneydoğu Anadolu	13	-	10	10
Toplam	308	157	69	226

Kaynak: TSKB

Varlık Yönetim Şirketlerinin Kuruluşu

31 Ocak 2002 tarihinde yürürlüğe giren 4743 sayılı Kanun çerçevesinde, bankaların tahsili gecikmiş alacaklarını çözüme kavuşturmak ve bankaların aktiflerine seyyaliyet kazandırmak amacıyla, çeşitli vergi kolaylıkları da getirilerek varlık yönetim şirketlerinin kurulması teşvik edilmiştir. Kanun çerçevesinde, varlık yönetim şirketi/şirketlerine TMSF'nin yüzde 20 oranında ortak olabilmesi söz konusudur. Nitekim, 1 Ekim 2002 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan "Varlık Yönetim Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik" ile kurulacak varlık yönetim şirketlerinin hukuki altyapısı tamamlanmış bulunmaktadır.

Hukuki altyapının tamamlanmış olmasına karşın, Irak savaşı, makroekonomik durum, hukuki süreçlerde yaşanan sorunlar ve TMSF Alacak Satışı Projesinin takviminde meydana gelen gecikme nedeniyle varlık yönetim şirketlerine yatırımcılar yeterli ilgi göstermemiştir. Bununla birlikte, **yakın dönemde söz konusu olumsuz faktörlerin giderilmesine ve özellikle İcra ve İflas Kanununda yapılan düzenlemelere bağlı olarak varlık yönetim şirketlerine olan ilginin yeniden canlandığı gözlenmekte olup, yapılan kuruluş izni başvuruları değerlendirme aşamasında bulunmaktadır. Önümüzdeki dönemde söz konusu ilginin büyük ölçüde TMSF Alacak Satışı Projesinde sağlanacak gelişmelere paralel olarak artacağı tahmin edilmektedir.**

Devir ve Birleşmelerin Özendirilmesi

Bankaların ve iştiraklerinin devir ve birleşmelerini kolaylaştırmak yönünde vergi teşvikleri getirilmiş ve bu düzenlemelerin de katkısıyla devir ve birleşmelerde artış gözlenmiştir. Devir tarihlerindeki bilanço büyüklükleri ve kur gelişmeleri dikkate alınarak bakıldığında, söz konusu dönemde **devir ve birleşmelere konu olan bankaların toplam aktif büyüklüğü tutarı yaklaşık 26,5 milyar dolar seviyesindedir.**

Tablo 38 Bankacılık Sektöründe Devir ve Birleşmelere İlişkin Gelişmeler

Devir ve Birleşmeye konu olan Bankalar		Yeni Banka	Açıklama
Osmanlı Bankası	Körfezbank	Osmanlı Bankası	31 Ağustos 2001 tarihinde Birleşik Türk Körfez Bankası A.Ş., tüm hak, alacak, borç ve yükümlülükleriyle ve tüzel kişiliği sona erdirilmek suretiyle Osmanlı Bankası A.Ş.'ye devredilmiştir.
Garanti Bankası	Osmanlı Bankası	Garanti Bankası	Osmanlı Bankası 14.12.2001 tarihi itibarıyla Garanti Bankası'na devredilmiştir.
HSBC Bank Plc.	Demirbank	HSBC Bank Plc.	Demirbank 14.12.2001 tarihinde HSBC Bank A.Ş.'ye devredilmiştir.
Tekfen Yatırım	Bank Ekspres	Tekfen Bank A.Ş.	Bank Ekspres'in Tekfen Bank A.Ş.'ye devri 26.10.2001 tarihinde tamamlanmış olup, devir tarihi itibarıyla unvanı Tekfenbank A.Ş. olarak değiştirilmiştir.
Oyak Bank	Sümerbank	Oyak Bank	11 Ocak 2002 tarihinde Sümerbank'ın satışı tamamlanmış ve Oyak Bank A.Ş. adı altında faaliyete başlamıştır.
Morgan Guaranty	The Chase Manhattan	JPMorgan Chase & Co	İki bankanın birleşmesi 14.12.2001 tarihinde tescil edilmiştir.
Sınai Yatırım Bankası	T. Sınai Kalkınma Bankası	T. Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	Sınai Yatırım Bankası, 29.03.2002 tarihinde T. Sınai Kalkınma Bankası'na devredilmiştir.
Milli Aydın Bankası (Tarişbank)	Denizbank	Denizbank	27 Aralık 2002 tarihi itibarıyla, Milli Aydın Bankası'nın Denizbank'a devrine ilişkin işlemler tamamlanmıştır.
Finansbank	Fibabank	Finansbank	03.04.2003 tarih itibarıyla Finansbank A.Ş. ve Fiba Bank A.Ş.'nin devre dair Genel Kurul Kararlarının tescil edilmesine onay verilmiştir. 09.04.2003 tarihinde, Fiba Bank A.Ş.'nin tüzel kişiliği ticaret sicilinden silinerek sona ermiştir.
Benkar Tüketici Finansmanı ve Kart Hiz.	HSBS	HSBC	25 Aralık 2002 tarihi itibarıyla Benkar Tüketici Finansmanı ve Kart Hizmetleri şirketi HSBC Bank'a devredilmiştir.

İç Denetim ve Risk Yönetimi Sistemlerinin Oluşturulması

8 Şubat 2001'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Bankaların İç Denetim ve Risk Yönetimi Sistemleri Hakkında Yönetmelik" ile birlikte, özel bankacılık sisteminde kurumsal yönetim ve risk kültürünün oluşturulması ve geliştirilmesi açısından önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Bu çerçevede, etkin bir iç denetim ve risk yönetimi sisteminin kurulmasının önemi sektörde faaliyet gösteren tüm özel bankalarca anlaşılmış ve bu sistemin faal hale getirilmesi için gereken banka içi düzenleme değişiklikleri ve organizasyonel yapının oluşturulması çalışmaları büyük ölçüde tamamlanmıştır. Diğer taraftan bir çok özel bankada risk yönetimi sisteminin konsolide bazda tesis edilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Banka Sermayelerinin Güçlendirilmesi Programı Kapsamındaki Bankaların 2003 Yılı Performans Değerlendirmesi¹⁰

- 2001 yıl sonu itibariyle 3.531 adet olan program kapsamındaki bankaların toplam şube sayısı, 2001 yılında yaşanan krizin etkilerinin azalması ve 2002 yılında gerçekleşen yüksek oranlı büyümeye paralel olarak artmış ve 2003 yılı Ağustos ayı itibariyle 4.055 olarak gerçekleşmiştir. Şube sayısındaki artışa bağlı olarak toplam personel sayısı da söz konusu dönemde 13.763 kişi artarak 80.604'e yükselmiştir.

Tablo 39 Program Kapsamındaki Bankalara İlişkin Operasyonel Göstergeler

	2001 Aralık	2002 Haziran	2002 Ağustos	2002 Aralık	2003 Haziran	2003 Ağustos
Toplam Personel Sayısı	66.841	72.295	74.156	76.825	79.505	80.604
-Yurtiçi	66.509	71.966	73.821	76.516	79.185	80.264
-Yurtdışı	332	329	335	309	320	340
Toplam Şube Sayısı	3.531	3.833	3.844	3.965	4.046	4.055
-Yurtiçi	3.504	3.804	3.815	3.944	4.022	4.027
-Yurtdışı	27	29	29	21	24	28
ATM Sayısı	8.425	9.085	9.311	9.501	9.976	10.046
Şube/Personel	18,9	18,9	19,3	19,4	19,7	19,9
Şube başına T.Aktif -Milyar TL	28.498	30.160	30.938	34.043	33.423	33.985
Şube başına T.Aktif -Milyon \$	19,8	18,8	19,0	20,8	23,5	24,3

- Program kapsamındaki bankaların şube başına aktif büyüklüğü 2001 yıl sonunda 28,5 trilyon lira iken (19,8 milyon dolar), 2003 yılı Ağustos ayında 34 trilyon liraya (24,3 milyon dolar) ulaşmıştır.

- Program kapsamındaki bankaların 2001 yıl sonunda 69,9 milyar dolar olan **toplam aktif büyüklüğü**, 2002 yılı Aralık ayı itibariyle yüzde 18,1 oranında artarak 82,6 milyar dolara yükselmiştir. Toplam aktif büyüklüğü bu dönemde reel olarak yüzde 2,5 oranında artmıştır. 2003 yılı Ağustos ayında söz konusu bankaların aktif büyüklüğü artmaya devam etmiş ve 2002 yıl sonuna göre dolar bazında yüzde 19,1 oranında artarak 98,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

- 2002 yılında, söz konusu bankaların en belirgin artış gösteren aktif kalemi 19,4 katrilyon lira ile menkul kıymet stoku olmuştur. Bu gelişmede Şubat 2002'den itibaren bilanço içinde izlenmeye başlanan repo işlemleri de etkili olmuştur. 2003 yılının ilk sekiz ayında ise menkul kıymetler stokundaki artış 3,4 katrilyon lira olarak gerçekleşmiştir. Menkul kıymetler stokunun toplam aktifler içerisindeki payı, 2001 yıl sonunda yüzde 28,1'den 2002 yılı sonunda yüzde 34,2'ye, 2003 yılı Ağustos ayı itibariyle de yüzde 35,9'a yükselmiştir. Menkul kıymetler stoku 2002 yılında bir

¹⁰ İmar Bankası hariç değerlendirme sunulmaktadır.

önceki yıl sonuna göre reel olarak yüzde 24,5 oranında artarken, 2003 yılı Ağustos ayında 2002 yıl sonuna göre yüzde 2,9 oranında gerileme göstermiştir.

Tablo 40 Program Kapsamındaki Bankaların Bilançosu *

	Trilyon TL					Milyon Dolar				
	Ara.01	Ağ.02	Ara.02	Haz.03	Ağ.03	Ara.01	Ağ.02	Ara.02	Haz.03	Ağu.03
-Nakit Değerler	1.678	1.024	1.365	1.377	1.179	1.166	630	835	969	841
-Bankalardan Alacaklar **	11.509	9.684	10.934	7.990	8.730	7.995	5.956	6.690	5620	6.232
-Bankalararası Para Piy.İşl.Ala.	6.828	5.125	5.694	3.913	2.376	4.743	3.152	3.484	2.752	1.696
-Menkul Değerler Portföyü	28.301	40.260	46.096	48.213	49.534	19.659	24.763	28.202	33.912	35.356
-Krediler	23.508	30.233	37.702	40.515	41.436	16.330	18.595	23.066	28.498	29.576
-TGA (net)	4.900	4.427	2.051	1.903	1.903	3.404	2.723	1.255	1.338	1.358
a) Takipteki Alacaklar	7.516	7.508	4.323	4.297	4.318	5.221	4.618	2.645	3.022	3.082
b) Takipteki Alac. Karşılığı (-)	2.616	3.081	2.272	2.394	2.415	1.817	1.895	1.390	1.684	1.724
Toplam Aktifler	100.625	119.775	134.980	135.229	137.810	69.899	73.671	82.582	95.117	98.365
Mevduat	67.489	78.258	90.954	87.894	88.505	46.881	48.135	55.646	61.822	63.173
Özkaynak	10.443	13.066	16.708	19.321	20.468	7.254	8.037	10.222	13.590	14.609

*Yurtiçi ve yurtdışı şubeler konsolide. **TCMB'den alacaklar Dabil.

Not: Banka Sermayelerinin Güçlendirilmesi Programı kapsamındaki 25 bankanın enflasyona göre düzeltilmiş bilanço verileridir.

- 2001 yıl sonunda 23,5 katrilyon lira (16,3 milyar dolar) seviyesinde olan krediler portföyü, 2002 yıl sonunda özellikle ihracat, işletme kredileri ve kredi kartları kullanımındaki artış nedeniyle 37,7 katrilyon liraya (23,1 milyar dolar) yükselmiştir. **Bu artış ekonomik aktivitedeki canlanmanın sürdüğü 2003 yılında da devam etmiş ve Ağustos ayı itibariyle kredi hacmi 41,4 katrilyon lira (29,6 milyar dolar) olarak gerçekleşmiştir.** 2002 yılındaki artışta İstanbul Yaklaşımı kapsamında yeniden yapılandırılan kredilerin takipteki alacaklardan canlı kredi portföyüne aktarılması belirleyici olmuştur. Böylece, kredilerin toplam aktifler içindeki payı 2001 yıl sonundaki yüzde 23,4 olan seviyesinden 2002 yılı sonunda yüzde 27,9'a, 2003 yılı Ağustos ayında ise yüzde 30,1'e yükselmiştir. **Mevduatın krediye dönüşüm oranı ise aynı dönemler itibariyle (takipteki krediler hariç) yüzde 34,8, yüzde 41,5 ve yüzde 46,8 olarak gerçekleşmiştir.**

- Aralık 2001'de 7.516 trilyon lira olan takipteki alacaklar (brüt), Aralık 2002 itibariyle 4.323 trilyon lira, Ağustos 2003 itibariyle 4.318 trilyon lira olmuştur. Ayrıca, bankaların takipteki alacakları için ayırdıkları özel karşılıklardaki artışa bağlı olarak, karşılıkların takipteki alacaklara oranı, Aralık 2001'de yüzde 34,8 iken Aralık 2002'de yüzde 52,6'ya, Ağustos 2003'te de yüzde 55,9'a yükselmiştir. Bu gelişmeler sonucunda **kredilerin takibe dönüşüm oranı (takipteki krediler/brüt krediler) 2001 yılı sonunda yüzde 24,2 iken, İstanbul Yaklaşımı kapsamına alınan kredilerdeki artışın da etkisiyle Aralık 2002'de yüzde 10,3'e, Ağustos 2003'te de 9,4'e gerilemiştir.**

- 2001 yıl sonunda 67,5 katrilyon lira (46,9 milyar dolar) olan mevduat, Aralık 2002'de 90,9 katrilyon liraya (55,6 milyar dolar) yükselmiş, Ağustos 2003 itibariyle ise 88,5 katrilyon lira (63,2 milyar dolar) seviyesinde gerçekleşmiştir.

- Döviz tevdiat hesaplarının toplam mevduat içerisindeki payı 2001 yılında yüzde 71,4 iken, 2002 yıl sonunda yüzde 67,9'a ve 2003 yılı Ağustos ayında yüzde 61,4'e gerilemiştir. 2003 yılında görülen hızlı düşüş, döviz kurlarındaki nominal gerilemeden kaynaklanmaktadır.

- Aralık 2002'de 81,9 katrilyon lira (49,9 milyar dolar) olan program kapsamındaki bankaların bilanço dışı işlemleri, Ağustos 2003 döneminde 100,8 katrilyon liraya (72 milyar dolar) ulaşmıştır. Söz konusu artışta, kredi kartı harcama limit taahhütleri ve cayılabilir kredi tahsis taahhütlerindeki artış etkili olmuştur.

- 2001 yılını 3,7 katrilyon (2,6 milyar dolar) lira zararla kapatan Program kapsamındaki bankalar, 2002 yılında 2,9 katrilyon lira (1,8 milyar dolar) kar elde etmiştir. **2003 yılı Ağustos ayı itibariyle ise, söz konusu bankaların net dönem karları, bir önceki yılın aynı dönemi seviyesi olan 733 trilyon liradan (451 milyon dolar) 2,1 katrilyon liraya (1,5 milyar dolar) yükselmiştir.** Program kapsamındaki bankalardan 21 banka toplam 2,1 katrilyon lira kar, 2 banka ise toplam 26,7 trilyon lira zarar beyan etmiştir. Ağustos 2003'te, geçen yılın aynı dönemine göre faiz oranlarındaki düşüşe bağlı olarak faiz gelirleri yüzde 12,3 oranında gerilerken, faiz giderleri yüzde 8,6 oranında artmış ve bunun sonucunda net faiz geliri yüzde 51,6 oranında gerileyerek 5,1 katrilyon liradan 2,5 katrilyon liraya düşmüştür. 2003 yılı Ağustos ayı itibariyle söz konusu bankaların faiz gelirlerinin en önemli kısmı menkul kıymetlerden alınan faizler (yüzde 44) ile kredilerden alınan faizlerden (yüzde 39,7) oluşmaktadır. Faiz giderlerinde ise mevduata verilen faizler (yüzde 78,1) en önemli gider kalemidir. Bankacılık hizmetleri gelirleri ve sermaye piyasası işlem karlarındaki artış yanında, kambiyo zararlarının kara dönüşmesi sonucunda, net dönem karı Ağustos 2002 – Ağustos 2003 döneminde reel olarak yüzde 135,5 oranında artış göstermiştir.

- Söz konusu bankaların karlılık göstergeleri incelendiğinde, 2001 yıl sonu itibariyle negatif olan aktif karlılığı, 2002 yıl sonu itibariyle yüzde 2,4'e yükselmiştir. Ağustos ayları itibariyle incelendiğinde ise, 2002 yılında yüzde 0,7 olarak gerçekleşen aktif karlılığı oranı 2003 yılında yüzde 2,1 olarak gerçekleşmiştir. Benzer bir gelişme özkaynak karlılığında da görülmektedir. Yeniden yapılandırma

programı öncesinde negatif yüzde 38 seviyesinde olan özkaynak karlılığı da belirgin bir iyileşme göstererek 2003 yılı Ağustos ayı itibariyle yüzde 10,4 olmuştur.

Tablo 41 Program Kapsamındaki Bankaların Kar/Zarar Tablosu

	Trilyon TL				Milyon Dolar			
	Ara.01	Ağu.02	Ara.02	Ağu.03	Ara.01	Ağu.02	Ara.02	Ağu.03
Faiz Gelirleri	24,587	14,719	22,160	12,914	17,079	9,053	13,558	9,218
Faiz Giderleri	-15,212	-9,615	-15,151	-10,446	-10,567	-5,914	-9,269	-7,456
Net Faiz Gelir/Gideri	9,375	5,104	7,009	2,468	6,512	3,139	4,288	1,762
Takipteki Alacaklar Özel Provizyonu	-2,026	-751	-1,139	-283	-1,407	-462	-697	-202
Provizyon sonrası Net Faiz Gelir/Gideri	73,249	4,353	5,870	2,185	50,883	2,677	3,591	1,560
Faiz Dışı Gelirler	5,435	3,691	8,061	7,051	3,775	2,270	4,932	5,033
Faiz Dışı Giderler	-16,278	-7,157	-10,725	-6,287	-11,308	-4,402	-6,562	-4,488
Net Faiz Dışı Gelir/Gider	-10,843	-3,466	-2,664	764	-7,532	-2,132	-1,630	545
Vergi Öncesi Kar/Zarar	-3,494	887	3,206	2,949	-2,427	546	1,961	2,105
Vergi Provizyonu	-195	-154	-326	-831	-135	-95	-199	-593
Net Dönem Karı/Zararı	-3,689	733	2,880	2,118	-2,563	451	1,762	1,512
Aktif Karlılığı (%)	-3,7	0,7	2,4	2,1				
Özkaynak Karlılığı (%)	-38,0	5,6	17,2	10,4				

- Program kapsamındaki bankaların 2001 yıl sonunda 10,4 katrilyon lira (7,3 milyar dolar) olan özkaynak toplamı, Aralık 2002'de reel olarak yüzde 22,3 oranında artarak 16,7 katrilyon liraya (10,2 milyar dolar) yükselmiştir. Bu gelişme 2003 yılında da devam etmiş ve 2003 yılı Ağustos ayı itibariyle program kapsamında yer alan bankaların özkaynak toplamı 2002 yıl sonuna göre reel olarak yüzde 10,7 oranında artarak 20,5 katrilyon liraya (14,6 milyar dolar) yükselmiştir. **Buna bağlı olarak 2002 yıl sonu itibariyle yüzde 19,8 olan Program kapsamındaki bankaların sermaye yeterliliği rasyosu, 2003 Ağustos itibariyle yüzde 23,6'ya yükselmiştir.**

Tablo 42 Program Kapsamındaki Bankaların Özkaynakları

(Trilyon TL)	Ara 2001	Haz. 2002	Ara. 2002	Haz. 2003	Ağu. 2003
Ödenmiş Sermaye	5.108	5.563	5.841	6.337	6.457
Yedek Akçeler(*)	14.156	14.607	12.286	13.799	13.663
Sabit Kıymet Yen. Değ. Fonu	474	558	221	223	226
Menkul Kıymet Değer Artış Fonu	973	609	679	465	812
Dönem Karı (Zararı)	-3.686	733	2.859	1.191	2.118
Geçmiş Yıl Karı (Zararı)	-6.579	-9.004	-5.178	-2.734	-2.808
ÖZKAYNAKLAR	10.443	13.066	16.708	19.321	20.468

(*)Enflasyon muhasebesinden kaynaklanan sermaye yedekleri dahildir.

- Program kapsamındaki bankaların yabancı para pozisyon açığı incelendiğinde, 2002 yılı başında 1,2 milyar dolar olan bilanço içi yabancı pozisyon açıklarının (dövizde endeksli pozisyon dahil), Eylül 2003 tarihi itibariyle 792 milyon dolara gerilediği görülmektedir.

Tablo 43 Program Kapsamındaki Bankaların Yabancı Para Pozisyonları

Milyon Dolar	Oc.02	Mar.02	Haz.02	Eyl.02	Ara.02	Mar.03	Haz.03	Eyl.03
Bilanço İçi Poz.(DEP*dahil)	-1.199	-803	-904	-377	-606	305	179	-792
Vadeli Pozisyon	306	218	85	132	180	53	-111	221
Net Genel Pozisyon	-893	-585	-819	-245	-426	358	68	-571
YPNGP/ Özkaynak(%)	-19,5	-8,5	-14,2	-3,9	-6,2	4,13	0,6	-4,6

*DEP:Döviz Endeksli Pozisyon

- Program kapsamındaki bankaların net genel pozisyonu, 2002 yıl sonunda 426 milyon dolar açık verirken, Mart 2003'te 358 milyon dolar fazlaya dönmüştür. Ancak, 2003 yılı Nisan ayından itibaren Türk Lirasının yabancı paralar karşısında nominal olarak değer kazanması bankaları pozisyon açmaya yöneltmiş ve bankalar Eylül 2003'te 571 milyon dolar net genel pozisyon açığı beyan etmişlerdir. Söz konusu bankaların vadeli pozisyonları incelendiğinde, 2002 yıl sonunda 180 milyon dolar olan vadeli pozisyon fazlalarının Haziran 2003 itibariyle 111 milyon dolar açığa dönüştüğü ve Eylül ayında tekrar fazlaya dönüşerek 221 milyon dolar olarak gerçekleştiği görülmektedir.

4. GÖZETİM VE DENETİM ÇERÇEVESİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ VE SEKTÖRDE ETKİNLİĞİN ARTIRILMASI

Bankacılık kesiminin mali ve operasyonel anlamda yeniden yapılandırılması çalışmaları ile eş anlı olarak sektöre yönelik düzenleme, gözetim ve denetim çerçevesini güçlendirecek, bankacılık sistemini daha etkin ve rekabetçi bir yapıya kavuşturacak, sektörün dayanıklılığını geliştirecek ve sektöre güveni kalıcı kılacak yasal ve kurumsal düzenlemelerin gerçekleştirilmesinde önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Yasal çerçeve uluslararası standartlara büyük ölçüde uyumlaştırılmıştır.

Gözetim ve denetim çerçevesine ilişkin düzenlemeler;

- Sermaye yeterliliği,
 - Risk düzenlemeleri,
 - Kredi ve iştirak sınırlamaları ile karşılıklara ilişkin düzenlemeler,
 - Muhasebe standartları, bağımsız denetim ve devir ve birleşmelere ilişkin düzenlemeler,
 - Banka Sermayelerinin Güçlendirilmesi Programı kapsamında yapılan düzenlemeler,
 - Özel finans kurumlarına ilişkin düzenlemeler ile
 - Yabancı ülkelerle yapılan denetim ve işbirliği anlaşmaları
- hususlarında yoğunlaşmıştır.

Özkaynağa İlişkin Düzenlemeler

- Bankalar Kanunu'nda Haziran 2001'de yapılan değişiklikle Avrupa Birliği Direktiflerindeki özkaynak tanımına paralel olarak "Konsolide Özkaynak" tanımı getirilmiş ve konsolide esasa göre uygulanacak kredi sınırları ile standart oranların hesaplanmasında bu tanımın esas alınması sağlanmıştır. Bu çerçevede oluşabilecek limit aşımalarına ilişkin olarak, bankalara 31 Aralık 2003 tarihine kadar geçiş süresi tanınmıştır.

- Bankaların sermaye yeterliliği standart oranının; faiz oranı riski, kur riski ve hisse senedi risklerinden oluşan piyasa risklerini de dikkate alarak, konsolide ve konsolide olmayan bazda hesaplanmasına ilişkin esas ve usulleri belirleyen "Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik" 10 Şubat 2001'de yayımlanmıştır. Söz konusu Yönetmelik, 31 Ocak 2002 tarihinde yayımlanan ve sermaye yeterliliğine ilişkin ilave düzenlemeler getiren aynı adlı bir yönetmelik ile yürürlükten kaldırılmıştır. 31 Ocak 2002'de yayımlanan yönetmelik ile aşağıda özetlenen ilave ve değişiklikler gerçekleştirilmiştir:

- Bankaların sermaye yeterliliği standart oranlarının Haziran 2002'den itibaren her yıl Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarında yayımlanacağına ilişkin hüküm ilave edilmiştir.

- Kurumun, bankaların iç denetim ve risk yönetimi sistemlerinin yeterliliğini de dikkate alarak, her bir banka veya banka grubu için belirtilen asgari sermaye yeterlilik oranının üzerinde bir oran tesis edebileceği hükmü getirilmiştir.

- Bankaların opsiyonlara özgü risklerinin ölçülmesi ve bu tür pozisyonlardan kaynaklanabilecek risklere ilişkin sermaye yükümlülüklerinin hesaplanmasında kullanılacak esas ve usuller belirlenmiştir.

- Bankalarca kullanılacak risk ölçüm modellerine ilişkin standartlara ilaveler yapılmıştır.

- Risk ağırlıklarını gösterir ek cetvel, menkul kıymetler repo işlemlerinin bilanço içinde izlenmesi uygulamasına paralellik sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmiş, söz konusu cetveldен, piyasa riski hesaplamalarına dahil olan menkul kıymetler cüzdanındaki kalemler çıkarılmıştır.

- Bankaların özkaynaklarının hızlı kur ve fiyat hareketleri nedeniyle aşınmasını önlemek amacıyla "yapısal pozisyon" tanımı getirilmiştir. Yapısal pozisyonların sermaye yeterliliği rasyosu hesabında dikkate alınmasına ilişkin usul ve esaslar 8 Mayıs 2002 tarihinde yayımlanmıştır.

- Yönetmeliğin geçici 1 inci maddesi uyarınca, sermaye yeterliliği hesabında konsolide bazda piyasa risklerinin dikkate alınması ile ilgili uygulamaya 1 Temmuz 2002 tarihinden itibaren başlanılmıştır.

- Yönetmelikte tanımı yapılan üçüncü kuşak sermayenin sermaye yeterliliği hesabına dahil edilmesine ilişkin usul ve esaslar 8 Mart 2002 tarihinde yayımlanmıştır.

- Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik ekleri; Konsolide Edilmemiş Mali Tablolar Esas Alınarak Düzenlenen Sermaye Yeterliliği Analiz Formu (EK:1) ile Konsolide Edilmiş Mali Tablolar Esas Alınarak Düzenlenen Sermaye Yeterliliği Analiz Formu'nda (EK:2) %0 ve %50 Risk Ağırlıklı Aktifler, Gayrinakdi Krediler ve Yükümlülükler başlığı altında yer alan Krediler grubu altına yapılan eklemeler 1 Mart 2003 tarihinde yayımlanmıştır.

- Bankaların Kuruluş ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik'te 31 Ocak 2002 tarihinde yapılan değişiklikle, uluslar arası düzenlemelere uyum sağlamak amacıyla, özkaynak tanımı değiştirilerek, genel kredi karşılığının netleştirme yapılmaksızın katkı sermayeye ilave edilmesi hükmü getirilmiş ve sermayeden indirilecek değerlere tüm mali kurumlara yapılan sermaye katılımları dahil edilmiştir. Böylece, sistemde tek bir özkaynak tanımının yerleşmesi sağlanarak, gerek kredi sınırlarının hesabında gerekse mali bünyeye dair rasyoların uygulanmasında aynı

özkaynak tanımının esas alınması temin edilmiştir. Ayrıca, Bankaların Kuruluş ve Faaliyetleri Hakkındaki Yönetmeliğin özkaynak ve konsolide özkaynak tanımını, banka kuruluşunu, hisse devirlerini, Türkiye’de faaliyette bulunan bankaların yurtiçinde şube açmalarını, Türkiye’de kurulu bankaların yurtdışında şube veya temsilcilik açmalarını, ortaklık kurmalarını veya kurulmuş ortaklıklara katılmalarını, genel müdür ve yardımcıları ile yönetim kurulu üyelerine ilişkin bildirimleri, yabancı ülke merkezi yönetimleri, merkez bankaları ve kredi kurumları ile ilgili işlemlerin dikkate alınma oranlarını, emtia ve gayrimenkulların elden çıkarılma sürelerinin uzatılmasını ve diğer hükümleri düzenleyen maddelerin bazı fıkralarında yapılan değişiklik 25 Aralık 2002 tarihinde yayımlanmıştır.

- Diğer yandan yurt dışı kıyı bankacılığı faaliyetlerinin yapısının ve ana kuruluş ile bağlantılarının değerlendirilebilmesinin, bu hususların düzenleme altına alınmasının, denetlenmesinin ve bu faaliyetlere ilişkin doğru bilgiye ulaşılabilmesinin gerekliliği göz önünde bulundurularak “Bankaların Kuruluş ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik” 9 Temmuz 2002 tarihinde yayımlanmıştır. Ayrıca, 23 Ekim 2002 tarihinde yayımlanan Bankaların Kuruluş ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmelikle de bazı hükümlerde değişiklik yapılarak uygulamanın kolaylaştırılması ve esneklik kazandırılması amaçlanmıştır.

- 31 Ocak 2002 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Yabancı Para Net Genel Pozisyon/Özkaynak Standart Oranının Bankalarca Konsolide ve Konsolide Olmayan Bazda Hesaplanmasına ve Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6. maddesinin 4’üncü fıkrasında geçen fiktif işlemlerin ayrıntılı tanımının yapıldığı Genelge 19 Aralık 2002 tarihinde yayımlanmıştır. Ayrıca, 05/05/2003 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, bahse konu Yönetmelik eki “(EK-1) Yabancı Para Net Genel Pozisyon/ Özkaynak Standart Oranı Bildirim Cetveli” ile “(EK-2) Konsolide Yabancı Para Net Genel Pozisyon/ Özkaynak Standart Oranı Bildirim Cetveli”nde Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğ’in yürürlüğe girmesi sebebiyle, sözkonusu düzenlemeye paralel mahiyette düzeltmeler ve bankaların özkaynakları ile yabancı para varlık ve yükümlülükleri arasındaki ilgi ve dengelerin doğru bir şekilde tespit edilmesine yönelik değişiklikler yapılmıştır.

Risk Düzenlemeleri

- 8 Şubat 2001 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren “Bankaların İç Denetim ve Risk Yönetimi Sistemleri Hakkında Yönetmelik” ile bankaların bünyelerinde etkin bir iç denetim sistemi kurmaları ve karşılaşacakları riskleri en iyi şekilde yönetebilmelerine imkan verecek etkin bir risk yönetimi sistemi oluşturmalarına ilişkin usul ve prensipler belirlenmiştir. Söz konusu sistemlerin etkin bir şekilde işleyişini takiben, bu Yönetmelik çerçevesinde, bankacılık sisteminin faaliyetler bazında risk odaklı olarak gözetimi hedeflenmiştir. Bankalar, Temmuz 2001 tarihinden itibaren Yönetmelik çerçevesinde yapmış oldukları faaliyetleri ve organizasyonel hazırlıklarını üçer aylık dönemler itibarıyla raporlamakta, bu raporlar düzenli olarak değerlendirilerek, gelişmeler yakından takip edilmektedir. **Diğer taraftan, iç denetim ve risk yönetimi sistemlerinin etkin bir şekilde işleyişini takiben, bankacılık sisteminin banka faaliyetleri bazında risk odaklı olarak gözetimi hedefine yönelik olarak kapsamlı bir raporlama seti hazırlanmıştır. Söz konusu raporlama seti üzerinden alınan bildirimlerin değerlendirilmesine 30.10.2002 tarihinden itibaren başlanmıştır.**

- Bankaların İç Denetim ve Risk Yönetimi Sistemleri Hakkında Yönetmelik hükümleri gereğince, bankalardan, 2002 yıl sonu ve 2003 Haziran dönemi itibarıyla risk değerlendirme

raporları ile risk matrisleri alınmıştır. Söz konusu raporlarda, bankalardan her bir faaliyet kolu içerisinde maruz kaldıkları çeşitli risklerin (kredi, piyasa, operasyonel risk, itibar riski, vb) seviyeleri ile faaliyet kolları için uygulanan iç denetim ve risk yönetimi süreçleri ve risk azaltımında etkin olan diğer hususların (yönetim, organizasyon, vb) yeterliliklerinin değerlendirilmesi ve elde edilen sonuçlarının risk matrisinde özetlenmesi istenmiştir. Söz konusu raporlamalar, iç denetim ve risk yönetimi kültürünün tesisi ve geliştirilmesi, bankaların kendi risklilik düzeylerine bakış açılarının tespit edilmesi ve risk odaklı bir denetim yapısının oluşturulabilmesi açısından oldukça fayda sağlamıştır.

- “Yabancı Para Net Genel Pozisyon/Özkaynak Standart Oranının Bankalarca Konsolide ve Konsolide Olmayan Bazda Hesaplanmasına ve Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik” 31 Ocak 2002 tarihinde yayımlanmıştır. Bu Yönetmelik ile özkaynak ve konsolide özkaynak tanımlarındaki yeni düzenlemelere paralellik sağlanmış, ayrıca net genel pozisyon açıklarının belirtilen sınırı aşan kısmının dispoñibilite uygulamasında taahhüt olarak dikkate alınması uygulaması kaldırılmıştır.

- “Bankaların İç Denetim ve Risk Yönetimi Sistemleri Hakkında Yönetmelik” in uygulanmasına ilişkin esasları belirlemek ve iç denetim hususundaki uygulamaya açıklık kazandırmak amacıyla 1 Sayılı Tebliğ Taslağı hazırlanmıştır. **Söz konusu taslağı ilişkin olarak bankalardan, Türkiye Bankalar Birliğinden, Özel Finans Kurumları Birliğinden ve Türkiye İç Denetim Enstitüsünden alınan görüşler de değerlendirilerek Tebliğ Taslağı yayımlanmaya hazır hale getirilmiştir.** Bu Tebliğ ile bankaların ilgili Yönetmelik hükümleri gereğince gerçekleştirecekleri kontrol ve incelemeleri ile bu alanlarda gerçekleştirilecek uygulamalar, Teftiş Kurulu, İç Kontrol Merkezi ve Risk Yönetim görev ve sorumlulukları, iştiraklerin ana ortaklık niteliğindeki banka tarafından denetimi, bankaların isteğıe bağılı olarak oluşturabilecekleri denetim komiteleri ile yönetmelik ekinde yer alan “Risk Matrisi”nin doldurulmasına ilişkin esas ve usuller ayrıntılı olarak belirtilmiştir. Kredilendirme, alım-satım, aktif-pasif yönetimi ve likidite yönetimi faaliyetlerinde tesis edilecek süreçlere ve kontrollere ilişkin temel esaslar ise Tebliğ ekinde yer alacaktır. **Ayrıca bankaların risklilik düzeylerinin değerlendirilmesine ilişkin açıklama 7 Mart 2003 tarihinde yayımlanmıştır.**

- Bankalarca piyasa riskinin ölçülmesinde kullanılabilir risk ölçüm modellerinin değerlendirilmesine ve izin verilmesine ilişkin esas ve usulleri belirleyen “Bankaların Risk Ölçüm Modellerinin Kurum Tarafından Değerlendirilmesine İlişkin Genelge” taslağı hazırlanmıştır. Taslağı ilişkin olarak bankalardan alınan görüşlerin değerlendirilmesini müteakip, Genelge yayımlanacaktır. Diğer yandan, bankaların alım satım hesaplarında bulunan ters yönlü pozisyonların sermaye yükümlülüğü hesaplamalarında netleştirilebilmesine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

- Basel Bankacılık Denetim Komitesi tarafından 2001 yılı Ocak ayında yayımlanan ve 2007 yılı başında G-10 ülkeleri için yürürlüğe girmesi planlanan Yeni Basel Sermaye Uzlaşısı'nın (Basel-II) ülkemiz bankacılık sistemine olası etkileri ve söz konusu Uzlaşısı'nın ülkemiz bankacılık sektöründe uygulanabilirliği üzerine çalışmalar devam etmektedir. Bu kapsamda, Basel-II'nin bankaların sermaye yükümlülükleri üzerindeki etkilerinin sayısal olarak ölçülmesini amaçlayan ve Basel-II'ye nihai halinin verilmesi çalışmalarında oldukça etkili olan “Kantitatif Etki Çalışmaları”na (QIS 3) ülkemizce de altı banka ile aktif katılım sağlanmıştır. Söz konusu çalışmanın ardından, Basel-II ile getirilen esasların Türk bankacılık sektörü üzerine olası etkilerinin daha iyi analiz edilebilmesini ve bankaların konuya ilişkin deneyim kazanabilmesini teminen 24 bankanın katılımı ile yeni bir “Sayısal Etki Çalışması” başlatılmıştır. Diğer taraftan, Basel-II'ye geçiş sürecinin etkin bir şekilde planlanması amacıyla T. Bankalar Birliği bünyesinde Kurumumuz yetkilileri ile banka temsilcilerinden oluşan “Basel-II Yönlendirme Komitesi” tesis edilmiş olup, Basel-II'nin muhtemel etkileri, Basel-II'ye geçiş sürecine yönelik yol haritası, vb.

hususlara yönelik olarak söz konusu Komite bünyesinde görüş alış verişi ve çeşitli çalışmalar yapılmaktadır.

Kredi ve İştirak Sınırlamaları ile Karşılıklara İlişkin Düzenlemeler

- 27 Haziran 2001 tarihli “Bankaların Kuruluş ve Faaliyetleri Hakkındaki Yönetmelik” ile, kredilerde risk yoğunlaşmasını önlemek üzere, bir gruba kullanılacak kredi limitlerinin hesabında doğrudan ve dolaylı krediler birlikte dikkate alınmış ve risk grubu tanımı yapılmıştır. Banka hissedar ve iştiraklerinin de aynı risk grubu içinde değerlendirildiği düzenleme ile banka kaynaklarının belirli gruplar üzerinde yoğunlaşması engellenmekte, bankaların aktif yapısını emniyet, seyyaliyet ve verimlilik ilkelerine göre sağlamlaştırılmaları temin edilmektedir. Bir risk grubuna kullandıkları kredi toplamı Bankalar Kanunu’ndaki sınırlamaları aşan bankalar, bu risk grubuna dahil gerçek ve tüzel kişilere yeni kredi kullandıramayacaklardır. Ayrıca, bankaların sınırlamaları aşan tutarı kademeli olarak 2006 yılı sonuna kadar gidermeleri öngörülmüştür.

- 4672 sayılı Yasa ile Bankalar Kanununda yapılan değişikliklerle;
 - 2009 yılı sonuna kadar geçiş süreci tanınarak, bankaların mali kurumlar dışındaki bir ortaklığa iştirakleri kendi özkaynaklarının en fazla yüzde 15’i, bu iştiraklerin toplam tutarı ise banka özkaynaklarının yüzde 60’ı ile sınırlandırılmıştır.
 - 1 Ocak 2002’den itibaren vadeli işlem, opsiyon sözleşmeleri ve benzeri diğer türev ürünler kredi tanımına dahil edilmiştir.
 - Özel karşılıkların kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider sayılması konusuna açıklık kazandırılmıştır.

- 31 Ocak 2002 tarihinde 4743 sayılı Yasa ile yapılan değişiklikle, bankaların kredi karşılıklarını Bankalar Kanunu hükümlerine uyumlu hale getirmek için tanınmış olan dört yıllık geçiş süresi kaldırılmıştır.

- “Bankalarca Karşılık Ayrılacak Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik” 30 Haziran 2001 tarihinde yayımlanmıştır. 31 Ocak 2002 tarihinde bu Yönetmeliğin kredilerin ve diğer alacakların yeniden yapılandırılması veya yeni bir itfa planına bağlanmasına ilişkin usul ve esaslar hakkındaki hükümleri değiştirilmiş ve uygulamaya ilişkin hususlar hakkında bir genelge yayımlanmıştır. Söz konusu genelge ile krediler ve diğer alacakların sınıflandırılması, karşılık ayrılmasına ilişkin esaslar, teminata ilişkin esaslar ile mevduat kabul etmeyen bankaların Yönetmelik hükümleri karşısındaki durumları konularına açıklık getirilmiştir. Yönetmelikte yapılan değişikliklerle, kredi ve diğer alacakların yeniden yapılandırılması hakkındaki mevcut uygulama gözden geçirilerek, mali sektöre olan borçların ilave kredi sağlamak suretiyle yenilenmesi veya yeniden bir itfa planına bağlanmasına ilişkin düzenlemelerin etkinliğini artırıcı esneklikler sağlanmıştır. Yine bu Yönetmeliğin “Özel Finans Kurumlarınca Kullanılan Fonlar ve Diğer Alacakların” düzenlendiği 12. maddesinde yapılan değişiklik 31 Ocak 2002 tarihinde yayımlanmıştır.

- Yapılan bu düzenlemelere ilaveten, 4389 sayılı Bankalar Kanunu değişiklik çalışmaları, Mikro Finans Kurumları hakkında kanun tasarısı taslağı çalışmaları ve banka kartları ve kredi kartları kanun tasarısı taslağı çalışmaları devam etmektedir.

- 10.6.2003 tarih ve 25134 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bankaların Kuruluş ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelikle, konsolidasyon kapsamında gözetim ve denetime tabi olan bağlı ortaklık, iştirak ve birlikte kontrol edilen ortaklıklar, kredi sınırlarının uygulanmasında yüzde yüzelli oranında dikkate alınacak işlemlerin

dışında tutulmuştur. Ayrıca yine 20 Eylül 2003 tarih ve 25235 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bankaların Kuruluş ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik ile, Türkiye’de faaliyette bulunan bankalarca ihraç olunan veya ödemesi garanti edilen menkul kıymetler karşılığında veya bu bankaların mukabil kefaletlerine dayanılarak verilen ve (b) bendi kapsamına girmeyen gayrinakdi krediler ile kredi kartı ya da çek defteri verilmek suretiyle açılan gayrinakdi krediler, kredi sınırı uygulamasında yüzde yirmibeş oranında dikkate alınacaktır.

Muhasebe Standartları, Bağımsız Denetim ve Devir ve Birleşmelere İlişkin Düzenlemeler

- Repo ve ters repo işlemlerinin muhasebeleştirilmesi esaslarının, uluslar arası düzenlemelere uyumlu hale getirilmesi ve muhasebenin temel kavramlarından olan özün önceliği gereği, bankaların risklerinin daha sağlıklı bir şekilde izlenebilmesi için “Bankalarca Uygulanacak Muhasebe Standartları, Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi’nde 1 Şubat 2002 tarihinden geçerli olmak üzere 13 Aralık 2001 ve 31 Ocak 2002 tarihlerinde ilaveler ve değişiklikler yapılmıştır.

- Bankalar Kanunu’nun 13 üncü maddesi uyarınca bankaların hesap ve kayıt düzeninde saydamlık ve yeknesaklığın sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tabloların zamanında ve doğru bir şekilde hazırlanması, bunların bağımsız denetime tabi tutulması, raporlanması ve yayımlanmasına ilişkin ilkeleri belirleyen Muhasebe Uygulama Yönetmeliği ve ekleri 21 Haziran 2002 tarihinde yayımlanmıştır. 1 Temmuz 2002 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş olan bu Yönetmelikle, bankaların 2002 yıl sonu bilançolarını Uluslar arası Muhasebe Standartlarına (UMS) uygun bir biçimde oluşturabilmeleri hedeflenmektedir. Ayrıca Ekim 2002 tarihinde yayımlanan Muhasebe Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapan Yönetmelikle de daha önce Bankaların Kuruluş ve Faaliyetleri Hakkındaki Yönetmelikte düzenlenen bazı hükümlerinin Muhasebe Uygulama Yönetmeliğine aktarılması ve mevcut uygulamada tereddüt yaratan hususların açıklığa kavuşturulması amaçlanmıştır. **Yine 31 Aralık 2002 tarihinde Muhasebe Uygulama Yönetmeliğine İlişkin 1,2,4,7,11,12,14 ve 17 Sayılı Tebliğler ile “Tek Düzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkındaki Tebliğ”de yapılan değişikliklerle uygulamaya yönelik aksaklıkların giderilmesi ve UMS’ye uyumun sağlanması hedeflenmiştir.**

- Yetkili bağımsız denetim kuruluşlarınca; 4389 sayılı Bankalar Kanunu kapsamındaki bankaların ve özel finans kurumlarının hesap ve kayıtlarının, anılan Kanunun 13 üncü maddesine göre yürürlüğe konulan hesap ve kayıt düzenine ilişkin mevzuata uygunluğunun denetlenmesine ve yapılan denetim sonucunda oluşturulan görüş çerçevesinde yayımlanacak bilanço ve kâr ve zarar cetvelleri ile konsolide mali tabloların onaylanmasına ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi amacı ile “Bağımsız Denetim İlkelerine İlişkin Yönetmelik” 31 Ocak 2002 tarihinde yayımlanmıştır. Bu Yönetmelik ile, bağımsız denetim yapılırken uyulacak ilke ve esaslar uluslar arası denetim standartları ile uyumlu ve daha detaylı bir biçimde yeniden düzenlenmiştir.

- Bankalar ve özel finans kurumlarınca yayımlanacak bilanço ile kar ve zarar cetvellerini onaylayabilecek bağımsız denetim kuruluşlarının yetkilendirilmesine, yetkilerinin geçici veya sürekli olarak kaldırılmasına ilişkin esasları düzenleyen “Bağımsız Denetim Yapacak Kuruluşların Yetkilendirilmesi ve Yetkilerinin Geçici veya Sürekli Olarak Kaldırılması Hakkında Yönetmelik” 31 Ocak 2002 tarihinde yayımlanmıştır. Bu Yönetmeliğin Geçici 2 nci maddesi 29 Mart 2002 tarihinde yayımlanan Yönetmelik ile yürürlükten kaldırılmıştır.

- 4389 sayılı Bankalar Kanununun Geçici 4 üncü maddesi kapsamına dahil mevduat kabulüne yetkili özel sermayeli bankaların, 1.1.2002 tarihi ile 1.7.2002 tarihi arasında

düzenleyecekleri ara dönem mali tablolarının düzenlenmesine ve yayımlanmasına ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi amacıyla “Mevduat Kabulüne Yetkili Özel Sermayeli Bankaların Ara Dönem Mali Tablolarının Düzenlenmesine ve Yayımlanmasına İlişkin Yönetmelik” 20.6.2002 tarihinde yayımlanmıştır.

- 27 Haziran 2001 tarihinde yayımlanan “Bankaların Birleşme ve Devirleri Hakkında Yönetmelik” ile Türkiye’de faaliyette bulunan bankalardan birinin diğer bir veya birkaç banka ile birleşmesi veya bütün borç, alacak ve mevduatını Türkiye’de faaliyette bulunan diğer bir bankaya devretmesi ile ilgili esas ve usuller düzenlenmiştir. 14 Eylül 2001’de bu Yönetmeliğin 20’nci maddesinde değişiklik yapılmıştır. 5 Ekim 2002 tarihinde yayımlanan Yönetmelik ile “Bankaların Birleşme ve Devirleri Hakkında Yönetmelik”in birleşen bankalara mevduat munzam karşılıklarında ve tasarruf mevduatı sigorta primi ödemelerinde sağlanan kolaylıklara ilişkin 18 inci maddesi değiştirilmiştir.

Banka Sermayelerinin Güçlendirilmesi Programı Kapsamında Yapılan Düzenlemeler

- 1 Şubat 2002 tarihli “Bankacılık Sektörü Yeniden Yapılandırma Programının Uygulama Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik” ile yeniden yapılandırma programı kapsamında yapılacak sermaye desteği programına ilişkin işlemlere açıklık getirilmiştir. Bu çerçevede, Türkiye’de kurulu mevduat kabulüne yetkili özel sermayeli bankaların, 4389 sayılı Bankalar Kanununa 4743 sayılı Kanunla eklenen geçici 4 üncü madde uyarınca yapılacak genel kurul toplantısına, sermaye azaltım ve artırımına, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda alınacak tedbirlere, sermaye artırımına konu hisselerin devir sürelerine, hisse senedine dönüştürülebilir tahvil ihracına ve bu tahvillerin hisse senedine dönüştürülmesine, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca edinilen banka hisselerinin satışına ve sermaye benzeri kredilerin sermayeye dönüştürülmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

- “4389 Sayılı Bankalar Kanununun Geçici 4 üncü Maddesi Uyarınca Yapılacak Özel Bağımsız Denetimin Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik” 1 Şubat 2002 tarihinde yayımlanmıştır. Bu Yönetmeliğin enflasyon muhasebesi ile ilgili maddeleri ve diğer bazı maddelerinde 2 Mart 2002, birinci kuruluşça yapılacak denetimin kapsamı hakkındaki maddesinde ise 29 Mart 2002 tarihinde değişiklik yapılmıştır.

- Birinci bağımsız denetim raporlarının bağımsız denetim ilke ve esaslarına uygunluk bakımından ikinci bir bağımsız denetim kuruluşu tarafından incelenmesi ve ikinci bağımsız denetim kuruluşlarının Kurumca tespitine ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi amacıyla, “4389 Sayılı Bankalar Kanununun Geçici 4 üncü Maddesi Uyarınca Yapılacak İkinci Bağımsız Denetimin Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik”, 27 Mart 2002 tarihinde yayımlanmıştır. Bu Yönetmeliğin ikinci kuruluşun belirlenmesine ilişkin 5 inci maddesi, 29 Mart 2002 tarihinde değiştirilmiştir.

- Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve anlaşmalarının onaylanması, kabulü ve uygulanmasına ilişkin genel şartlar hakkındaki Yönetmelik, 11 Nisan 2002 tarihinde yayımlanmıştır.

- 13 Haziran 2002 tarihinde yayımlanan Yönetmelik ile “Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarının Onaylanması, Kabulü ve Uygulanmasına İlişkin Genel Şartlar Hakkında Yönetmelik”in 9 uncu maddesi değiştirilerek, finansal yeniden yapılanma

kapsamına alınarak borçlularıyla finansal yeniden yapılandırma sözleşmesi imzalanan krediler için ayrılacak karşılıklar ve bunların sınıflandırma esas ve usulleri belirlenmiştir.

- Bankalar, özel finans kurumları ve diğer mali kurumların alacakları ile diğer varlıklarının satın alınması, yeniden yapılandırılarak satılması amacıyla yönelik olarak faaliyet göstermek üzere varlık yönetim şirketlerinin kuruluş ve faaliyet esaslarını belirleyen “Varlık Yönetim Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik” 1 Ekim 2002 tarihinde yayımlanmıştır.

- Finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınan kredilerde, ihtiyatlılık ilkesi ve borçlunun ödeme gücü ile ilgili değerlendirmelerin önemi dikkate alınarak sözleşmelerde anapara ödemesiz dönemler için öngörülen sürenin tespiti bakımından Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarının Onaylanması, Kabulü ve Uygulanmasına İlişkin Genel Şartlar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik 25.7.2003 tarih ve 25179 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Özel Finans Kurumlarına İlişkin Düzenlemeler

- 4672 sayılı Yasa ile, Türkiye Özel Finans Kurumları Birliği oluşturularak, Birliğe özel finans kurumlarındaki tasarrufların korunması amacıyla “Güvence Fonu” kurma ve güvence fonuna ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi verilmiştir.

- Özel finans kurumlarının kuruluş ve faaliyetlerine ilişkin esas ve usulleri düzenleyen “Özel Finans Kurumlarının Kuruluş ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik” 20 Eylül 2001 tarihinde yayımlanmıştır. Bu Yönetmelikteki özkaynak ve konsolide özkaynak tanımları ile diğer bazı maddeler 7 Mart 2002 tarihinde değiştirilmiştir. **Ayrıca, yine bu Yönetmeliğin 5’inci, 10’uncu, 13’üncü, 29’uncu maddeleri ile konsolide ve konsolide olmayan mali tabloların ilgili mercilere gönderilmesi ve yayımlanmasını düzenleyen maddesinde yapılan değişiklikler 31 Aralık 2002 tarihinde yayımlanmıştır.**

- “Özel Finans Kurumları Birliği Statüsü”, 26 Ekim 2001 tarihinde yayımlanan 2001/3138 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulmuştur.

- Bankalar Kanununun, özel finans kurumları ile bankaların tabi buldukları ortak hükümlerinin uygulanmasında yeknesaklık sağlanması, özel finans kurumlarının fon toplama yöntemlerinde çeşitliliğin artırılması ve fon kullandırabilecekleri alanların genişletilmesi amacıyla Özel Finans Kurumlarının Kuruluş ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik 20 Haziran 2003 tarih ve 25144 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Yabancı Ülkelerle Yapılan Denetim ve İşbirliği Anlaşmaları

- Türk bankalarının gerek yurtdışı iştirakleri, gerekse yurtdışı şube ve temsilcilikleri yoluyla yürüttükleri faaliyetlerin sağlığı, hem ülkemizin, hem de ev sahibi konumunda bulunan diğer ülkelerin mali sistemlerinin istikrarını ve güvenilirliğini yakından etkilemektedir. Bu bağlamda, yurtdışı faaliyetlerin yapısını, ana kuruluş ile bağlantılarını değerlendirebilmek, bunları düzenlemek ve denetlemek açısından bu faaliyetlere ilişkin doğru bilgiye ulaşabilmek ve ülkeler arasında denetim ve gözetim alanında işbirliğini kolaylaştıracak uluslar arası anlamda bir kurumsal çerçeve oluşturmak önem kazanmaktadır.

- Bu çerçevede, diğer ülkelerin denetim birimleri ile yapılmakta olan anlaşmalar ve sağlanan işbirliği ile, bankalar veya hakim ortakları tarafından kurulmuş olan off-shore bankalarda yerinde inceleme ve denetimler yapılmaktadır. Bu bağlamda, Bahreyn-Manama, Lüksemburg ve

Malta'da 13 banka şubesi ve bir iştirak ile Hollanda'daki bir banka iştiraki yerinde denetime tabi tutulmuş ve incelemeler tamamlanmıştır. Ayrıca, Türk bankalarına ait Kıbrıs'ta faaliyet gösteren kıyı bankalarının bir kısmının yerinde incelenmesi yapılmıştır.

- Diğer ülkelerin gözetim ve denetim organları ile işbirliği kapsamında BDDK, 17 Eylül 2001'de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 19 Ekim 2001'de Arnavutluk Merkez Bankası, 19 Şubat 2002 tarihinde Romanya Merkez Bankası, 30 Temmuz 2002'de Bahreyn Para Otoritesi, 11 Aralık 2002'de Endonezya Merkez Bankası ve 26 Mayıs 2003 tarihinde Kazakistan Cumhuriyeti Merkez Bankası ile olmak üzere toplam 6 ülke otoritesi ile ikili işbirliğine yönelik anlaşma (Memorandum of Understanding) imzalamış olup bunların dışında çeşitli ülkelerin gözetim ve denetim otoriteleri ile ikili işbirliği anlaşması imzalanabilmesi için çalışmalar devam etmektedir.

Sektörde Etkinliğin Artırılmasına İlişkin Diğer Düzenlemeler

- Bankalar Kanununda yapılan değişikliklerle, bankaların devir ve birleşme işlemlerindeki sürecin hızlandırılmasını teminen, birleşme ve devirlerde 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile birlikte, devir veya birleşmeye konu bankaların toplam aktiflerinin sektör içindeki paylarının yüzde 20'yi geçmemesi kaydıyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun bazı maddelerinin uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır.

- Bankaların ve iştiraklerinin devir ve birleşmelerini kolaylaştırmak yönünde vergi teşvikleri getirilmiştir. Ayrıca, 4605 sayılı Kanunda yer alan vergi avantajlarının banka iştiraklerinin birleşmelerinde de uygulanmasına 3 Temmuz 2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 27 Temmuz 2001 tarihinde yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararıyla, repo ile TL ve döviz mevduat faiz gelirlerine uygulanan stopaj oranlarının vadeye göre farklılaştırılması sağlanmıştır. Bu çerçevede, TL mevduat hesaplarındaki stopaj oranları; 3 ila 6 ay vadeli olanlar için yüzde 14'e, 6 ila 12 ay vadeli olanlarda yüzde 10'a, 12 aydan uzun vadeli için de yüzde 6'ya indirilmiştir. Döviz tevdiat hesapları üzerindeki stopaj oranı 1 yıldan uzun vadeli için değişmemiş, 1 yıldan kısa vadeli için 2 puan artırılarak, yüzde 16'dan yüzde 18'e yükseltilmiştir. Repo stopaj oranı ise yüzde 16'dan yüzde 20'ye çıkartılmıştır.

- Merkez Bankası, bankaların kaynak maliyetlerini düşürmek amacıyla, 8 Ağustos 2001 tarihinden itibaren TL mevduatlar için ayrılan münzam karşılıklara faiz ödenmesi uygulamasına başlamıştır.

- Mali aracılık maliyetlerinin düşürülmesi ve likidite yönetiminin daha esnek bir yapıya kavuşturulmasına katkıda bulunmak amacıyla, Merkez Bankası 29 Mart 2002'de zorunlu karşılık ve dispoñibilite uygulamasını değiştirmiştir. Yapılan düzenleme ile münzam karşılık ve dispoñibilite yükümlülüğü toplamı 2 puan azaltılırken, yabancı para cinsinden zorunlu karşılıklara da faiz ödenmesi kararlaştırılmıştır.

- Diğer yandan, forward sözleşmelerinde damga vergisi kaldırılmış, borsa işlem giderleri düşürülmüştür.

- 12.8.2003 tarih ve 25197 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4969 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile, bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bankalarla ilgili olarak usulsüz işlemlerde caydırıcılığın artırılması, tahsilatın hızlandırılması ve mudilere ödeme yapılabilmesine ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi hedeflenmiştir.

Bankaların İç Denetim ve Risk Yönetimi Sistemlerine Yönelik Yapılan Çalışmalar ve Risk Odaklı Denetim Projesi

- Bilindiği üzere, kurumların bünyelerinde etkin bir iç denetim sisteminin varlığı ve kurumların zayıf ve kırılabilir noktalarının tespit edilmesi, denetim otoriteleri için olduğu kadar yöneticiler ve hissedarlar için de oldukça önemlidir. Bu çerçevede, başta Basel Bankacılık Denetim Komitesi olmak üzere birçok ulusal ve uluslararası denetim otoritesi söz konusu sistemlerin tesisini ve etkinliğini teşvik edici prensipler getirmişlerdir.
- Bahsi geçen süreçlere paralel olarak, bankalarla gerçekleştirilen karşılıklı görüş alışverişleri neticesinde, Şubat 2001’de Bankaların İç Denetim ve Risk Yönetim Sistemleri Hakkında Yönetmelik yayımlanmıştır.
- Yönetmelik kapsamında bankaların iç denetim ve risk yönetimi faaliyetlerini yürüten birimler, icracı fonksiyonu bulunmayan bir yönetim kurulu üyesi aracılığıyla doğrudan yönetim kuruluna karşı sorumlu tutularak, banka faaliyetlerinin denetiminin ve risk yönetiminin icradan bağımsız birimlerce yapılması amaçlanmıştır. Söz konusu hususların, başta beklenmedik durumlar karşısında nasıl hareket edileceğini gösteren acil durum eylem planlarının hazırlanması olmak üzere bankacılık sektörünün beklenmedik risk ve şoklara karşı dayanıklılığını artırmada önemli katkıları olacağı beklenmektedir.
- Yönetmeliğin yayımlanmasının ardından bankacılık sektöründe iç denetim ve risk yönetimi hususunda önemli gelişmeler yaşanmıştır. Bu gelişmeler, bankacılık sektöründe iç denetim ve risk yönetimi alanlarında bilinçlenme seviyesini artırmış, aynı zamanda bankalarda, risk odaklı denetim sisteminin tesisi için gerekli alt yapının oluşturulması bakımından önemli bir başlangıç olmuştur.
- Risk ölçüm ve yönetimine ilişkin eğitim ve danışmanlık hizmeti alınması, risk ölçüm ve analizine ilişkin ileri tekniklerin kullanıldığı bir “Risk Laboratuvarı”nın oluşturulması ve “Risk Odaklı Denetim Sistemi Projesi”nin hayata geçirilmesi çalışmaları, BDDK bünyesinde kurumsal bir risk kültürünün oluşturulması ve risk odaklı denetim için gerekli alt yapı tesisi için yürütülen çalışmalardır.
- Bir çok ülkenin banka denetim otoriteleri tarafından benimsenmiş olan ve modern denetim yaklaşımı olarak da ifade edilebilen risk odaklı denetim; denetimin şeklinin, kapsamının ve denetim kaynaklarının tahsisinin bankaların risk profillerine göre belirlendiği ve süreç denetimine dayanan bir denetim sistemidir. BDDK bünyesinde Risk Odaklı Denetim Sisteminin tesisine ilişkin çalışmalar, oluşturulan bir Proje Komisyonu aracılığıyla sürdürülmektedir.

Çalışmaları Devam Eden Düzenlemeler

- Bankacılık Kanunu Tasarısı Taslağı çalışmaları yürütülmektedir.
- Mikro girişimcilere finansman sağlamak amacıyla kurulacak mikro finansman kuruluşlarının kuruluş, yönetim, çalışma, tasfiye ve denetlenmelerine ilişkin esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan Mikro Finans Kurumları Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesini teminen Bakanlar Kuruluna sunulmak üzere 16.5.2003 tarihinde ilgili Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığına gönderilmiştir.
- Bankalarca çıkarılan kredi kartları ve banka kartları ile kart çıkarma yetkisine sahip kuruluşlarca çıkarılan kredi kartlarının kullanımına ilişkin esasları, kredi kartı ve banka kartı kullanıcıları ile bankalar, kart çıkarma veya üye işyeri anlaşması yapma faaliyetinde bulunan kuruluşlar ve kartlı sisteme dahil olmak üzere kendileriyle üye işyeri anlaşması yapılan üye işyerlerinin bu kartların verilmesi ve kullanımından doğan hak ve yükümlülükleri ile kart çıkaracak veya üye işyeri anlaşması yapacak kuruluşların faaliyet esaslarını düzenlemek üzere hazırlanan Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu Tasarısı Taslağı çalışmaları yürütülmektedir..
- Banka dışı mali kurumlardan finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun düzenleme ve denetleme alanı içerisine alınması amacıyla, 10/6/1985 Tarihli ve 3226 Sayılı Finansal Kiralama Kanunu ile 30/9/1983 Tarihli ve 90 Sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı hazırlanmış olup, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesini teminen Bakanlar Kuruluna sunulmak üzere 13.6.2003 tarihinde ilgili Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığına gönderilmiştir.
- Özel finans kurumlarının hesap ve kayıt düzenlerine ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi amacıyla, Muhasebe Uygulama Yönetmeliği ve ilgili Tebliğler, Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğ ve Uluslararası Muhasebe Standartları esas alınarak bu kurumların hesap ve kayıt düzenine ilişkin düzenleme çalışmaları yürütülmektedir.
- 4743 sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun yasallaşması ile başlayan Finansal Yeniden Yapılandırma Programı sürecinin daha etkin işlemesi ve uygulamada karşılaşılan sorunların çözümünü sağlamak amacıyla, anılan Kanunun bazı maddelerinde değişiklik yapmak üzere Kanun Taslağı hazırlanmış olup, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesini teminen Bakanlar Kuruluna sunulmak üzere 15 Temmuz 2003 tarihinde ilgili Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığına gönderilmiştir.

TMSF'YE DEVREDİLEN BANKALARLA İLGİLİ GELİŞMELER

BANK EKSPRES A.Ş.

Hakim Ortak : KORKMAZ YİĞİT Grubu
TMSF'ye Devir Tarihi : 25/10/1998 olmakla birlikte hisselerin Fon'a geçiş tarihi 12/12/1998' dir.
TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Zararı: 434.952.161 USD

Hakim Ortağın Kendi Bankasından Kullandığı Krediler (İhtarname Tarihi İtibariyle):

Nakdi : 310.856.072 USD

Hakim Ortağın Diğer TMSF Bankalarından Kullandığı Krediler (İhtarname Tarihi İtibariyle):

Nakdi : 113.091.874 USD

Kullanılan bu kredilerle ilgili olarak 2004 sayılı İcra İflas Kanunu uyarınca 218.128.814.227.489 TL, 167.390.962 USD, 9.052.003 DEM ve 45.649.416 CHF üzerinden 72 adet icra takibi yapılmış, yapılan bu takiplerin 48.115.799.146.803 TL ve 1.500.000 USD tutarındaki kısmı kesinleşmiş, 148.749.550.837.546 TL, 99.159.721 USD ve 10.496.965 DEM ve 44.925.692 CHF tutarındaki alacak lehimize hükmedilmiştir.

2004 Sayılı İcra İflas Kanunu Hükümleri uyarınca yapılan tahsilat : 7.510.070 USD

Diğer taraftan Korkmaz Yiğit Grubu ile ilgili olarak 1 adet şahsi sorumluluk, 78 adet hukuk davası açılmış olup, 1 adet de kamu davası bulunmaktadır. Söz konusu davalardan 20 adedi halen devam etmektedir. 58 adet dava karara bağlanmış olup, kararlı dosyalardan 3 adedi kesinleşmiştir.

Ayrıca Bank Ekspres A.Ş.'nin iştiraki olan Bank Ekspres Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin satışından toplam 2.916.058 USD tutarında gelir elde edilmiştir.

NOT : Grubun kendi bankasından ve diğer fon bankalarından kullandığı krediler ihtarname tarihi itibariyle verilmiştir. İhtarname Fon'a devirden hemen sonra çekilmiştir.

İNERBANK A.Ş.

Hakim Ortak	: NERGİS Grubu
TMSF'ye Devir Tarihi	: 07/01/1999
31/12/1998 Tarihi İtibariyle Banka Zararı	: 1.269.262.837 USD

Hakim Ortağın İnterbank A.Ş.'den Kullandığı Krediler (Devir Tarihi İtibariyle):

Nakdi	: 1.028.308.907.- USD
Gayrinakdi	: <u>141.746.896.- USD</u>
Toplam	: 1.170.055.804.- USD

Hakim Ortağın Diğer TMSF Bankalarından Kullandığı Krediler (İhtarname Tarihi İtibariyle)

Nakdi	: 269.652.510.- USD
Gayrinakdi	: <u>671.409.- USD</u>
Toplam	: 270.323.919.- USD

2004 sayılı Kanun'a göre. Nergis Grubu Şirketler aleyhine 965.092.482.125.154.- TL. 224.503.160.- USD, 131.301.758.- DEM ve 278.494.- GBP tutarlar üzerinden 86 adet yasal takip dosyası açılmıştır. Borçlular tarafından yapılan itirazlar nedeniyle, takiplere konu olan tutarın 59.522.700.650.972.-TL ve 8.031.314.-USD'lik kısmı kesinleşmiştir. İcra dosyalarından 353.160.297.100.-TL tahsilat sağlanmıştır. Diğer taraftan. Nergis Grubu'na karşılık 87 adet hukuk davası açılmıştır. Bu davalardan 6 adedi kesinleşmiş, 17 adedi kararlı, diğer 64 adedi ise halen derdest durumdadır. Derdest davalardan 4 adedi şahsi sorumluluk davası olup, toplam tutarları 2.376.961.388.053.456.- TL ve 69.276.228.- USD'dir.

2004 sayılı İcra İflas Kanunu uyarınca ve idari yollarla yapılan tahsilat: 19.807.348.-USD (31.07.2003 itibariyle)

Diğer taraftan, 2004 sayılı yasal takiplerin yanında; 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun 15/3 sayılı hükmüne göre 6183 sayılı Amme Alacaklarına mahsus takip sistemine göre Nergis Grubu'nun borçlarının tespitine ve Bankalar Kanunu'nun tahsilatın hızlandırılmasına yönelik diğer yetkilerin kullanılmasına ilişkin önerge hazırlanmıştır. Ayrıca, borç tespit ve ödemeye yönelik Grubun teklifi beklenmektedir.

ESBANK T.A.Ş.

Hakim Ortak	: ZEYTİNOĞLU Grubu
TMSF'ye Devir Tarihi	: 21/12/1999
TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Banka Zararı	: 1.113.362.193 USD

Hakim Ortağın Kendi Bankasından Kullandığı Krediler (Devir Tarihi İtibariyle):

Nakdi	: 442.656.550 USD (*)
Gayri Nakdi	: <u>35.381.597 USD</u>
Toplam	: 478.038.147 USD

Hakim Ortağın Diğer Fon Bankalarından Kullandığı Krediler (İhtarname Tarihi İtibariyle):

Nakdi	: 140.196.430 USD (1)
Gayri Nakdi	: <u>50.000.000 USD</u>
Toplam	: 190.196.430 USD

Ayrıca, Zeytinoğlu Grubunun doğrudan kullanmadığı, ancak Esbank T.A.Ş. tarafından diğer banka hakim ortaklarına “back to back” kredi kapsamında 161.249.699 USD nakit, 28.500.000 USD gayrinakdi olmak üzere toplam 189.749.699 USD kredi kullandığı tespit edilmiştir.

Kullanılan bu kredilerle ilgili olarak 2004 sayılı İcra iflas Kanunu uyarınca 1.084.754.823.686.190.-TL, 166.458.231 USD ve 1.250.000 DEM üzerinden 89 adet icra takibi yapılmış, yapılan bu takiplerin 1.080.237.169.454.650.-TL, 154.772.281.40 USD ve 1.250.000 DEM tutarındaki kısmı kesinleşmiş, 97.746.424.937.976.-TL, 40.212.363 USD ve 1.250.000 DEM tutarındaki alacak için mahkemece lehimize hükmedilmiştir.

Bu kapsamda Zeytinoğlu Grubundan;

2004 sayılı İcra İflas Kanunu hükümleri uyarınca yapılan tahsilat	: 31.246.906 USD
İdari yoldan yapılan tahsilat	: 6.894.642 USD
İştirak satışından	: <u>26.751.966 USD</u>
Toplam	: 64.893.514 USD

tahsilat yapılmıştır.

Diğer taraftan Zeytinoğlu Grubu ile ilgili olarak 1 adet iade tazmin, 3 adet şahsi iflas, 1 adet şahsi sorumluluk, 65 adet hukuk davası, 2 adet de ceza davası açılmış olup, 1 adet suç

duyurusunda bulunulmuştur. Söz konusu davalardan 20 adedi halen devam etmektedir. 50 adet dava karara bağlanmakla beraber 2 adedi kesinleşmiştir.

() Esbank T.A.Ş. 21/12/1999 tarihinde Fon'a devredilmekle birlikte Zeytinoglu Grubunun Esbank T.A.Ş.'den kullandığı kredilerin büyük bir kısmına ihtarnameler bankanın Fon'a devir tarihinden önce banka ile Zeytinoglu Grubu arasında imzalanan protokol nedeniyle Haziran-Temmuz/2001'de çekilmiştir. İhtarname tarihi itibariyle 665.344.786 USD nakit, 1.295.548 USD gayrinakit riski mevcuttur. Bu nedenle bankanın Fon'a devir tarihi itibariyle tespit edilen risklerle, ihtarname tarihi itibariyle riskler arasında fark vardır. (2)*

442.656.550 USD tutarı içerisinde yer alan Pamukbank T.A.Ş. (46.154.579 USD), İktisat Bankası T.A.Ş. (18.440.143 USD), Yapı ve Kredi Bankası T.A.Ş. (11.997.216 USD) ve Toprakbank A.Ş. (18.355.919 USD) olmak üzere toplam 94.947.857 USD'lık tutar Zeytinoglu Grubunun diğer bankalardan kullandığı karşılıklı krediler olup Zeytinoglu Grubu firmalarının esas sorumlusu olduğu kredilerin Esbank T.A.Ş. tarafından temellük edilerek devir alınan alacaklardan kaynaklanmaktadır. Bu tutarlar temlik/temellük işleminin yapıldığı tarihteki kurlardan USD'ye dönüştürülmüştür. İşlemlerin büyük bir kısmı bankanın Fon'a devrinden sonra gerçekleştirilmiştir.

Zeytinoglu Grubunun 3.şahıslar üzerinden kullandığı 2.509.183 USD (ihtarname ve devir tarihi itibariyle) nakit risk tutarına ilave edilmiştir. Ayrıca, bankanın Fon'a devir tarihi itibariyle 2.291.617 USD tutarındaki 3.şahıslar/firmalar üzerinden kullandığı krediler bankanın Fon'a devrinden sonra kapandığından rakamlara dahil edilmemiştir.

FARKIN NEDENLERİ :

- 1. Hakim Ortağın Diğer Fon Bankalarından kullandığı nakit kredi riskindeki fark dikkate alınan kurlardan kaynaklanmakta olup, işbu raporda kredinin kat hesabının yapıldığı tarihe ilişkin olarak açıklanan TCMB döviz alış kuru dikkate alınmıştır.*
- 2. İhtarname tarihi itibariyle nakit kredi riski hesaplanırken bir önceki raporda Eston İnş.A.Ş.'nin temellük edilen krediler firmaya çekilen son ihtarnamede dikkate alınmış olmasına rağmen; raporlama yapılırken daha önceki tarihlerde keşide edilen ihtarname tutarları da hesaplamalara sehven dahil edilmiş olup, mükerrerlik yaratılmıştır.*

T.TÜTÜNCÜLER BANKASI - YAŞARBANK A.Ş.

Hakim Ortak	:	YAŞAR Grubu
TMSF'ye Devir Tarihi	:	21/12/1999
TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Zararı	:	1.148.663.140 USD

31.12.2001 Protokol Tarihi İtibariyle Hakim Ortağın Kendi : 103.295.725 USD
Bankasından Kullandığı Banka Krediler

31.12.2001 Protokol Tarihi İtibariyle Hakim Ortağın Diğer : 41.089.312 USD
TMSF Bankalarından Kullandığı Krediler

Yapılan incelemelerde Selçuk YAŞAR Grubu firmalarının bankadan dolaylı ve dolaysız olarak 93.771.016 USD nakdi, 9.524.709 USD gayrinakdi, diğer TMSF Bankalarından 38.468.833 USD nakdi, 2.620.479 USD gayrinakdi olmak üzere toplam 144.385.037 USD kredi kullandığı tespit edilmiştir.

Grubun İktisat Bankası T.A.Ş. kaynaklı borçları için 2004 sayılı İcra-İflas Yasası hükümleri uyarınca 3.190 Milyar TL alacağı tahsili istemiyle 1 adet icra takibi başlatılmış, Yaşar Finansal Kiralama A.Ş.'den olan 1.491 Milyar TL + 7.552.046 USD + 8.122.787 EUR nakit, 24 Milyar TL + 189.919 EUR Gayrinakdi TMSF alacağı, firmanın iflas etmesi üzerine iflas masasına kayıt ettirilmiştir.

Grup firmalarıyla 09.08.2002 tarihinde tüm TMSF Bankalarına olan borçlarının tasfiyesi amacıyla 31.12.2001 tarihi itibariyle toplam 144.385.037 USD borçları üzerinden bir protokol imzalanmıştır.

Protokol öncesinde yapılan tahsilat	:	1.645.132 USD
Protokol sonrasında yapılan tahsilat	:	11.501.975 USD
TMSF bünyesinde yapılan toplam tahsilat	:	13.147.107 USD
İştiraklerden yapılan toplam tahsilat	:	906.960 USD
Toplam	:	14.054.067 USD

Protokol sonrasında muhtelif gayrimenkuller üzerinde 63.825.000 USD ve 5.059.652 EUR tutarında ipotek tesis edilmiş olup, 10.350.000 USD'lık yeni ipotek tesis işlemleri de devam etmektedir. Halen borçlularca protokol hükümlerine uyulmaktadır.

Bunun dışında Yaşar Grubu ile ilgili olarak 1 adet şahsi sorumluluk ve 2 adet şahsi iflas davası açılmış olup, davalar sürmektedir.

EGEBANK A.Ş.

Hakim Ortak	: DEMİREL Grubu
TMSF'ye Devir Tarihi	: 21/12/1999
TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Zararı	: 1.219.719.228 USD

Hakim Ortağın Kendi Bankasından Kullandığı Krediler (İhtarname Tarihi İtibariyle):

Nakdi	: 319.817.796 USD
G.Nakdi	: <u>23.963.582 USD</u>
Toplam	: 343.781.378 USD

Hakim Ortağın Diğer TMSF Bankalarından Kullandığı Krediler (İhtarname Tarihi İtibariyle):

Nakdi	: 131.489.910 USD
G.Nakdi	: <u>22.781.081 USD</u>
Toplam	: 154.270.991 USD

Kullanılan bu kredilerle ilgili olarak 2004 sayılı İcra İflas Kanunu uyarınca 365.227.745.635.522 TL, 58.189.396 USD, 1.635.393 DEM üzerinden 61 adet icra takibi yapılmış. yapılan bu takiplerin 14.540.862.232.003 TL tutarındaki kısmı kesinleşmiş, 13.310.638.698.555 TL, 79.351.242 USD ve 2.250.000 DEM tutarındaki alacak lehimize hükmedilmiştir.

2004 Sayılı İcra İflas Kanunu Hükümleri uyarınca yapılan tahsilat : 9.987.389 USD

TMSF Yönetim Kurulu'nun 19/03/2003 tarih ve 161 sayılı kararı ile 2004 sayılı Kanun uyarınca takip edilmekte olan alacaklardan 489.479.070 USD tutarındaki iade tazmin tutarı için 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca takip ve tahsiline karar verilmiştir.

6183 Sayılı Kanun Hükümleri uyarınca yapılan tahsilat: 500.000.000.000 TL

Diğer taraftan Murat Demirel grubu ile ilgili olarak 1 adet iade tazmin, 12 adet şahsi iflas, 5 adet şahsi sorumluluk, 89 adet hukuk davası açılmış olup, 11 adet de kamu davası bulunmaktadır. Söz konusu davalardan 53 adedi halen devam etmektedir, 36 adet dava karara bağlanmıştır. Ayrıca 6183 Sayılı Kanun uyarınca borçlular tarafından İdare Mahkemelerinde 5 adet iptal davası açılmıştır.

Egebank A.Ş.'nin iştirakleri olan Üniversal Kart Hizmetleri A.Ş. ile Ege Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş. 'nin satışından toplam 8.487.035 USD tutarında gelir elde edilmiştir.

NOT : Grubun kendi bankasından ve diğer fon bankalarından kullandığı krediler ihtarname tarihi itibarıyla verilmiştir. İhtarname Fon'a devirden hemen sonra çekilmiştir.

SÜMERBANK A.Ş.

Hakim Ortak : GARIPOĞLU Grubu
TMSF'ye Devir Tarihi : 21/12/1999
TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Zararı: 469.939.258 USD

Hakim Ortağın Kendi Bankasından Kullandığı Krediler (İhtarname Tarihi İtibariyle):

Nakdi : 222.110.592 USD
G.Nakdi : 71.384.771 USD
Toplam : 293.495.363 USD

Hakim Ortağın Diğer TMSF Bankalarından Kullandığı Krediler (İhtarname Tarihi İtibariyle):

Nakdi : 55.254.430 USD
G.Nakdi : 10.765.665 USD
Toplam : 66.020.095 USD

Kullanılan bu kredilerle ilgili olarak 2004 sayılı İcra İflas Kanunu uyarınca 119.280.130.748.215 TL, 441.638.172 USD, 126.457.049 DEM üzerinden 71 adet icra takibi yapılmış, yapılan bu takiplerin 3.489.058.722.706 TL, 71.921.374 USD ve 46.309.278 DEM tutarındaki kısmı kesinleşmiş, 58.684.503.274.151 TL, 56.625.475 USD ve 15.996.282 DEM tutarındaki alacak lehimize hükmedilmiştir.

2004 Sayılı İcra İflas Kanunu uyarınca yapılan tahsilat : 14.730.017 USD

Diğer taraftan Hayyam Garipoğlu Grubu ile ilgili olarak 1 adet iade tazmin, 4 adet şahsi iflas, 6 adet şahsi sorumluluk, 106 adet hukuk davası açılmış olup, 3 adet de kamu davası bulunmaktadır. Söz konusu davalardan 50 adedi halen devam etmektedir. 56 adet dava karara bağlanmış olup, kararlı dosyalardan 24 adedi kesinleşmiştir.

Ayrıca Sümerbank A.Ş.'nin iştirakleri olan Sümer Factoring A.Ş., Sümer Finansal Kiralama A.Ş., Türk Nippon Sigorta A.Ş. Sümer Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş. ve Romania International Bank'ın satışından toplam 14.262.833 USD tutarında gelir elde edilmiştir.

NOT : Grubun kendi bankasından ve diğer fon bankalarından kullandığı krediler ihtarname tarihi itibariyle verilmiştir. İhtarname Fon'a devirden hemen sonra çekilmiştir.

YURTBANK A.Ş.

Hakim Ortak : BALKANER Grubu

TMSF'ye Devir Tarihi : 21/12/1999

TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Zararı: 656.261.013 USD

Hakim Ortağın Kendi Bankasından Kullandığı Krediler (İhtarname Tarihi İtibariyle):

Nakdi : 819.575.148 USD

G.Nakdi : 335.125 USD

Toplam : 819.910.273 USD

Hakim Ortağın Diğer Fon Bankalarından Kullandığı Krediler (İhtarname Tarihi İtibariyle):

Nakdi : 199.636.909 USD

G.Nakdi : 4.275 USD

Toplam : 199.641.184 USD

Kullanılan bu kredilerle ilgili olarak 2004 sayılı İcra İflas Kanunu uyarınca 732.274.572.038.736 TL, 256.266.144 USD üzerinden 92 adet icra takibi yapılmış, yapılan bu takiplerin 76.703.932.955.062 TL, 96.771.168 USD tutarındaki kısmı kesinleşmiş, 50.191.760.914.375 TL tutarındaki alacak lehimize hükmedilmiştir.

2004 Sayılı İcra İflas Kanunu Hükümleri uyarınca yapılan tahsilat: 6.010.628 USD

TMSF Yönetim Kurulu'nun 10/03/2003 tarih ve 120 sayılı kararı ile 2004 sayılı Kanun uyarınca takip edilmekte olan alacaklardan 718.730.741 USD tutarındaki iade tazmin tutarı için 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca takip ve tahsiline karar verilmiştir.

6183 Sayılı Kanun hükümleri uyarınca yapılan tahsilat : 53.024.292.600 TL

Diğer taraftan, Ali Balkaner Grubu ile ilgili olarak 1 adet iade tazmin, 4 adet şahsi iflas, 1 adet şahsi sorumluluk, 67 adet hukuk davası açılmış olup, 2 adet de kamu davası bulunmaktadır. Söz konusu davalardan 49 adedi halen devam etmektedir. 18 adet dava karara bağlanmış, 1 adet dava kesinleşmiştir. Ayrıca 6183 sayılı Kanun uyarınca henüz bir takip yapılmamıştır. Ayrıca 6183 sayılı Kanun uyarınca Balkaner Grubu firmalarına ödemeye çağrı mektubu gönderilmiş olup, halen 48 adet dava derdesttir.

Yurtbank A.Ş.'nin iştirakleri olan Yurt Menkul Değerler A.Ş. ile Yurt Factoring A.Ş. 'nin satışından toplam 159.930 USD tutarında gelir elde edilmiştir.

NOT : Grubun kendi ve diğer Fon Bankalarından kullandığı krediler ihtarname tarihi itibariyle verilmiştir. İhtarname Fon'a devirden hemen sonra çekilmiştir.

BANK KAPİTAL T.A.Ş.

Hakim Ortak	: CEYLAN Grubu
TMSF'ye Devir Tarihi	: 27/10/2000
TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Banka Zararı	: 392.820.335 USD

Hakim Ortağın Kendi Bankasından Kullandığı Krediler (Devir Tarihi İtibariyle):

Nakdi	: 217.472.409 USD
Gayri Nakdi	: <u>32.804.554 USD</u>
Toplam	: 250.276.963 USD

Hakim Ortağın Diğer Fon Bankalarından Kullandığı Krediler (İhtarname Tarihi İtibariyle):

Nakdi	: 129.108.980 USD (1)
Gayri Nakdi	: <u>29.686.727 USD (2)</u>
Toplam	: 158.795.707 USD

Ayrıca, Ceylan Grubunun doğrudan kullanmadığı, ancak Bank Kapital T.A.Ş. tarafından diğer banka hakim ortaklarına “back to back” kredi kapsamında 45.636.709 USD nakit kredi kullandırdığı tespit edilmiştir.

Kullanılan bu kredilerle ilgili olarak 2004 sayılı İcra iflas Kanunu uyarınca 256.532.817.000.000.-TL, 38.644.369 USD ve 7.602.089 DEM üzerinden 68 adet icra takibi yapılmış, yapılan bu takiplerin 241.236.129.000.000.-TL, 38.644.369 USD ve 7.602.089 DEM tutarındaki kısmı kesinleşmiş, 22.376.995.519.732.-TL tutarındaki alacak için mahkemece lehimize hükmedilmiştir.

Bu kapsamda Ceylan Grubundan;

2004 sayılı İcra İflas Kanunu Hükümleri uyarınca yapılan tahsilat	: 14.867 USD
İdari Yoldan Yapılan Tahsilat	: 8.798.838 USD
İştirak satışından	: <u>48.692 USD</u>

Toplam : 8.862.397 USD

tahsilat yapılmıştır.

Diğer taraftan Ceylan Grubu ile ilgili olarak 1 adet iade tazmin, 1 adet mali sorumluluk, 13 adet şahsi iflas ve 88 adet hukuk davası, 5 adet ceza davası açılmıştır. Söz konusu davalardan 54 adedi halen devam etmekte olup, 24 adet dava karara bağlanmakla beraber 25 adedi kesinleşmiştir.

Ceylan Grubu ile ilgili Finansal Yeniden Yapılandırma Sözleşmesi 30/04/2003 tarihinden geçerli olmak üzere 02/05/2003 tarihinde imzalanmıştır. FYYIS'nin koşullarının yerine getirilme çalışmaları devam etmektedir.

FARKIN NEDENLERİ :

- 1. Hakim Ortağın Diğer Fon Bankalarından kullandığı toplam 127.655.274 USD'lık nakit kredi riskine(ihtarname tarihi itibariyle) ilave olarak Pamukbank T.A.Ş.'den Kurumumuz tarafından devir ve temlik alınan toplam 1.453.706 USD tutarındaki nakit krediden kaynaklanmakta olup, ihtarname tarihi itibariyle toplam nakit kredi riski 129.108.980 USD'dır. Gerekli düzeltme yapılmıştır.***
- 2. Hakim Ortağın Diğer Fon Bankalarından kullandığı toplam 127.655.274 USD'lık gayrinakdi kredi riskinde (ihtarname tarihi itibariyle);***
 - Bank Ekspres tarafından kullanılan ve 737 USD olması gereken tutar bir önceki raporumuzda sehven 737.023 USD olarak dikkate alınmıştır.***
 - Ayrıca; Pamukbank T.A.Ş.'den Kurumumuz tarafından devir ve temlik alınan toplam 3.422.274 USD tutarındaki gayrinakdi risk ilave edilmiş olup, gerekli düzeltmeler yapılmıştır.***

ETİBANK A.Ş.

Hakim Ortak : MEDYA Grubu

TMSF'ye Devir Tarihi : 27/10/2000

TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Banka Zararı : 697.749.668 USD

Hakim Ortağın Kendi Bankasından Kullandığı Krediler (Devir Tarihi İtibariyle)

: 587.722.159 USD

Hakim Ortağın Diğer TMSF Bankalarından Kullandığı Krediler (İhtarname Tarihi İtibariyle)

: 254.285.461 USD

Ayrıca bahse konu kredilerin haricinde TMSF'ye devir tarihi itibariyle back to back kredilerden kaynaklanan 70.285.845 USD'lik borcu bulunmaktadır.

Medya Grubu hakkında 2004 sayılı İcra-İflas Yasası hükümleri uyarınca 47 adet icra takibi başlatılmış ve gruptan, 777.276 Milyar TL ve 33.617.000 USD talep edilmiştir. İşbu takip ve davalar sonucunda, icra takiplerinde TMSF lehine kesinleşen tutar 1.970 Milyar TL ve davalarda TMSF lehine hükmedilen tutar 1.889 Milyar TL' dir.

6183 kapsamında TMSF'ye devrolan Etibank A.Ş.'nin eski hakim ortakları ve eski yöneticileri hakkında 452.672 Milyar TL amme alacağı takibi yapılmıştır. Amme borçluları, borçlarının ödenmesinde tecil ve taksitlendirme talebinde bulunmuşlar, ancak koşullara riayet edilmemesi sebebiyle talep 09/12/2002 tarih ve 728 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile reddedilmiştir. 452.672 Milyar TL tutarında 15 idari dava açılmış olup tamamı kesinleşmiştir.

2004 sayılı İcra İflas Kanunu uyarınca yapılan tahsilat : 31.529.051 USD

6183 sayılı Kanun uyarınca yapılan tahsilat : 8.374.588 USD

TMSF bünyesinde yapılan toplam tahsilat : 39.903.639 USD

İştiraklerden yapılan toplam tahsilat : 648.846 USD

Toplam : 40.552.485 USD

Diğer yandan Medya Grubu ile ilgili olarak 1 adet iade ve tazmin, 22 adet şahsi iflas, 42 adet itirazın iptali ve kaldırılması, 2 adet şahsi sorumluluk olmak üzere 67 adet hukuk davası açılmış olup, 2 adet de suç duyurusunda bulunulmuştur. Söz konusu davalardan 7 adedi karar bağlanmakla birlikte 62 adedi sürmektedir.

DEMİRBANK T.A.Ş.

Hakim Ortak : CINGILLI Holding A.Ş.

TMSF'ye Devir Tarihi : 06/12/2000

TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Banka Zararı : 647.906.106 USD

Hakim Ortağın Kendi Bankasından Kullandığı Krediler (Devir Tarihi İtibariyle):

Nakdi : 57.384.607.- USD

Gayrinakdi : 656.680.- USD

Toplam : 58.041.287.- USD

Hakim Ortağın Diğer TMSF Bankalarından Kullandığı Krediler (İhtarname Tarihi İtibariyle)

Nakdi : 52.252.682.- USD

Gayrinakdi : 0.- USD

Toplam : 52.252.682.- USD

2004 sayılı İcra İflas Kanunu uyarınca yapılan tahsilat: 438.706.-USD (31.07.2003 itibariyle)

Kullanılan bu kredilerle ilgili olarak 2004 sayılı İcra İflas Kanunu uyarınca 26.039.180.000.000.-TL ve 131.432.348.-USD olmak üzere 7 adet icra takibi yapılmıştır. Söz konusu dosyalarla ilgili itirazın iptali davaları devam etmektedir. TMSF Yönetim Kurulu'nun 21.07.2003 tarih 431 sayılı kararı ile borcun tasfiyesine yönelik olarak 98.271.012.- USD tutarı üzerinden protokol imzalanmasına karar verilmiştir. Protokol henüz imzalanmamıştır.

ULUSALBANK T.A.Ş.

Hakim Ortak : Epehesus Ltd. Sti.
TMSF'ye Devir Tarihi : 28/02/2001
TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Banka Zararı : 523.902.958 USD

Hakim ortağın devir tarihi itibariyle Ulusalbank T.A.Ş.'den ve diğer Fon bankalarından kullandığı kredi mevcut olmayıp, herhangi bir takip ya da dava bulunmamaktadır.

MİLLİ AYDIN BANKASI T.A.Ş. (TARIŞBANK)

Hakim Ortak :TARIŞBANK
 TMSF'ye Devir Tarihi : 09/07/2001
 TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Banka Zararı : 74.078.950 USD

Devir aldığımız dosyalar arasında banka hakim ortaklarına ve bankanın iştiraklerine ait kredi dosyası bulunmamaktadır. Ancak tarafımızca devir alınmayan ve Denizbank A.Ş. tarafından takip edilen, bankanın Fon'a devir tarihi itibariyle aşağıda dökümü bulunan toplam 115.552.553.632.-TL'lik (86.922 USD) gayri nakdi riskleri mevcuttur.

(1) Tarişbank eski ortaklarının	4.289.262.200.-TL
Tarişbank eski ortaklarının iştiraklerinin	32.479.291.432.-TL
Tarişbank eski ortaklarını oluşturan küçük kooperatiflerin	<u>78.784.000.000.-TL</u>
Toplam	115.552.553.632.-TL

Haklarında yapılan hukuki takip bulunmamaktadır.

FARKIN NEDENLERİ :

- 1. Bankanın mevcut gayrinakdi riskinin USD karşılığı hesaplanırken bankanın Fon'a devir tarihindeki TCMB döviz alış kuru (1.329.379.-TL) dikkate alınmıştır.**

İKTİSAT BANKASI T.A.Ş.

Hakim Ortak	:	Erol AKSOY Grubu
TMSF'ye Devir Tarihi	:	15.03.2001
TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Banka Zararı	:	1.953.586.160 USD
TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Hakim Ortağın Kullandığı Banka Kaynağı	:	879.004.018 USD
İhtarname Tarihi İtibariyle Diğer Fon Bankalarından Kullandığı Krediler	:	42.996.373 USD

Kullanılan bu kredilerle ilgili olarak Erol Aksoy Grubu hakkında 2004 sayılı İcra-İflas Yasası hükümleri uyarınca 30 adet icra takibi başlatılmış ve 19 adet alacak davası açılmış olup, işbu takip ve davalarla gruptan 257.314.800.000.000.-TL, 604.508.000 USD ve 342.000.000 DEM talep edilmiştir. Bu takip ve davalardan kesinleşen tutarlar 9.520.000.000.000.-TL ve 33.675.000 USD'dir. Diğer taraftan borçluların takiplere itirazları üzerine 28 adet itirazın iptali davası ve 2 adet şikayet-itiraz davası, borçluların yapmış oldukları bazı işlemlerin iptali istemiyle 3 adet tasarrufun iptali ve 7 adet şahsi iflas davası olmak üzere toplam 59 adet hukuk davası açılmış olup, ayrıca Cumhuriyet Başsavcılıklarına yapılan suç duyuruları sonucunda 4 adet ceza davası açılmıştır. Bunun yanında grup tarafından Fon aleyhine açılan dava sayısı 8'dir.

2004 sayılı İcra İflas Kanunu uyarınca yapılan tahsilat : 57.768.111 USD

Ayrıca 6183 sayılı A.A.T.U.H.K. kapsamında banka eski ortakları hakkında 726.122 Milyar TL için takibe başlanmış olup, 17 adet gayrimenkul, 10 adet araç ve üçüncü şahıslarda mevcut 40,7 Trilyon TL'lik alacakları üzerine haciz konulmuştur. 7 adet araçları satılarak bedeli tahsil edilmiştir. 26 idari, 8 adette adli dava açılmış olup davalar halen devam etmektedir. Adli davalardan 3'ü red ile sonuçlanmış olup, diğerleri devam etmektedir.

2004 sayılı İcra İflas kanunu uyarınca yapılan tahsilat : 57.768.111 USD

6183 sayılı Kanun uyarınca yapılan tahsilat : 13.064.360 USD

TMSF bünyesinde yapılan toplam tahsilat : 70.832.471 USD

İştiraklerden yapılan toplam tahsilat : 2.770.340 USD

Toplam : 73.602.810 USD

Gruptan iade tazmin davası ile 726.122 Milyar TL istenmiş ise de 6183 sayılı yasaya göre takibe geçilmiştir. Sorumluluk davası ile 1.953.170 Milyar TL talep edilmiştir. İşbu davalardan 9 adedi karar bağlanmakla birlikte 50 adedi sürmektedir.

BAYINDIRBANK A.Ş.

Hakim Ortak : Bayındır Holding A.Ş.
 Bayındır İnşaat Turizm Ticaret ve Sanayi A.Ş.
 TMSF'ye Devir Tarihi : 09/07/2001
 TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Banka Zararı : 115.624.664.- USD
 Hakim Ortağın Kendi Bankasından Kullandığı Krediler (Devir Tarihi İtibariyle) :

Nakdi : 81.820.357.- USD
 Gayrinakdi : 12.692.127.- USD
Toplam : 94.512.484.- USD

Hakim Ortağın Diğer TMSF Bankalarından Kullandığı Krediler (İhtarname Tarihi İtibariyle)

Nakdi : 21.109.241.- USD
 Gayrinakdi : 45.114.008.- USD
Toplam : 66.223.249.- USD

Kullanılan bu kredilerle ilgili olarak 2004 sayılı İcra İflas Kanunu uyarınca 147.430.110.439.587.-TL ve 13.500.231.-USD olmak üzere, 35 adet icra takibi yapılmış, yapılan bu takiplerin 86.308.310.307.347.-TL ve 7.538.909.-USD tutarındaki kısmı kesinleşmiş, icra dosyalarından 477.376.804.167.-TL tahsilat yapılmıştır.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Yönetim Kurulu'nun 04/01/2002 tarih. 6 sayılı Kararı ile 2004 sayılı Kanun uyarınca takip edilmekte olan alacaklardan 93.723.- Milyar TL'lik İade Tazmin tutarı için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca takip ve tahsiline karar verilmiştir. Diğer taraftan, hakim ortaklara karşı 36 adet hukuk davası açılmıştır. Bu davalardan 24 adedi kararlı, diğer 12 adedi ise halen derdest durumdadır. Derdest davalardan 2 adedi şahsi sorumluluk davası olup dava tutarları 154.272.106.000.000.- TL ve 1.400.850.- USD'dir. Ayrıca, toplam 7.910.260.572.150.- TL tutarında 2 adet şahsi iflas davası açılmış olup, davalar halen derdesttir.

6183 sayılı Kanun uyarınca yapılan tahsilat ve diğer tahsilatlar: 13.902.951.-USD (31.07.2003 itibariyle)

Diğer taraftan, Bayındırbank A.Ş.'nin hakim ortaklarının talebi üzerine, 4743 sayılı Finansal Yeniden Yapılandırma Kanunu hükümlerine göre sürdürülen görüşmeler neticesinde, Bayındırbank A.Ş. hakim ortakları ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, lider banka Vakıflar Bankası T.A.Ş. ve diğer alacaklı bankalar arasında 25/10/2002 tarihinde Finansal Yeniden Yapılandırma Sözleşmesi imzalanmış ve sözleşme 02/12/2002 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Finansal Yeniden Yapılandırma Sözleşmesi'ne göre Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun alacak tutarı; nakdi 100.104.873.-USD, gayrinakdi 53.434.589.-USD olmak üzere, toplam 153.539.462.-USD'dir. İmzalanan Finansal Yeniden Yapılandırma Sözleşmesi hükümleri tarafımızdan takip edilmektedir.

KENTBANK A.Ş.

Hakim Ortak : SÜZER Grubu

TMSF'ye Devir Tarihi : 09/07/2001

TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Zararı: 680.731.379 USD

Hakim Ortağın Kendi Bankasından Kullandığı Krediler (İhtarname Tarihi İtibariyle):

Nakdi : 228.762.820 USD

G.Nakdi : 22.078.077 USD

Toplam : 250.840.897 USD

Hakim Ortağın Diğer Fon Bankalarından Kullandığı Krediler (İhtarname Tarihi İtibariyle):

Nakdi : 33.526.950 USD

G.Nakdi : 3.445.270 USD

Toplam : 36.972.220 USD

Kullanılan bu kredilerle ilgili olarak 2004 sayılı İcra İflas Kanunu uyarınca 302.095.514.246.773 TL, 46.472.711 USD, 5.242.921 DEM, 15.856.608 EUR ve JPY 450.000.000 üzerinden 24 adet icra takibi yapılmış, yapılan bu takiplerin 237.954.236.368.096 TL tutarındaki kısmı kesinleşmiş, 1.022.632.911.944 TL tutarındaki alacak lehimize hükmedilmiştir.

2004 Sayılı İcra İflas Kanunu uyarınca yapılan tahsilat: 3.085.970 USD

TMSF Yönetim Kurulu'nun 08/01/2002 tarih ve 8 sayılı kararı ile 2004 sayılı Kanun uyarınca takip edilmekte olan alacaklardan 132.861.283 USD tutarındaki iade tazmin tutarı için 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca yapılan takip ve tahsiline karar verilmiştir.

6183 Sayılı Kanun hükümleri uyarınca yapılan tahsilat :

Bankanın hakim ortaklarından : 925.654.337.413 TL

Bankadan temlik alınan Süzer Grubu'na ait firmadan : 6.372.730.333.600 TL

Diğer taraftan Süzer Grubu ile ilgili olarak 2 adet şahsi iflas, 7 adet şahsi sorumluluk davası ile 29 adet hukuk davası (2 si aleyhe dava) açılmış olup, 8 adet de suç duyurusunda bulunulmuştur. Söz konusu davalardan 22 adedi halen devam etmektedir. 7 adet dava karara bağlanmış, 2 adedi kesinleşmiştir. Şahsi iflas ve şahsi sorumluluk davaları da halen derdesttir. Ayrıca, 6183 sayılı Kanun uyarınca yapılmakta olan 3 adet takip nedeniyle 35 adet idari dava 3 adet adli dava açılmış olup, davalar halen devam etmektedir.

NOT : Grubun kendi bankasından ve diğer fon bankalarından kullandığı krediler ihtarname tarihi itibariyle verilmiştir. İhtarname Fon'a devirden hemen sonra çekilmiştir.

EGSBANK A.Ş.

Hakim Ortak	: EGS Grubu
TMSF'ye Devir Tarihi	: 09.07.2001
TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Zararı	: 545.474.240.- USD
Hakim Ortağın Kendi Bankası'ndan kullandığı krediler (ihhtarname tarihi itibariyle):	298.542.402.- USD
Hakim Ortağın Diğer Fon bankalarından kullandığı krediler (ihhtarname tarihi itibariyle):	
Nakit	: 300.000.- USD
G.Nakdi	: <u>650.000.- USD</u>
Toplam	: 950.000.- USD

31.07.2003 tarihi itibariyle grup firmalarından yapılan toplam tahsilatın USD karşılığı 1.564.441.- USD'dir. Hakim ortak firmaları ile protokol henüz imzalanamamıştır.

EGS Grubu firmalar tarafından kullanılan krediler ile ilgili olarak 2004 Sayılı İcra ve İflas Yasası uyarınca 528.653.098.747.917-TL., 62.835.788-USD, 4.141.211-DEM, 23.660.133-EUR, 33.270.700-JPY üzerinden toplam 32 adet icra takibi yapılmış, bu takiplerin 199.917.884.390.466-TL, 5.877.000-USD, 42.431.475-DEM, 11.830.066-EUR'luk kısmı kesinleşmiştir.

2004 sayılı İcra İflas Kanunu uyarınca yapılan tahsilat : 70.742.060.000-TL.

(19.08.2003 tarihinde 221.000.000.000.- TL daha tahsilat yapılmıştır.)

TMSF Yönetim Kurulu 04.01.2002 tarih ve 7 sayılı Kararı ile devir tarihi itibariyle kullanılan banka kaynaklarının iade ve tazmin talebine rağmen ödenmeyen 389.833.000.000.000-TL tutarı için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca takip ve tahsiline karar verilmiştir.

Bankanın Hakim Ortaklarından : 40.724.063.600.-TL

Bankadan temlik alınan EGS G.menkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.'den : 269.242.345.021.-TL tahsilat yapılmıştır.

EGS grubu aleyhine 3 adet şahsi sorumluluk, 2 adet şahsi iflas ve 27 adet hukuk davası açılmış olup, 45 adet suç duyurusunda bulunulmuştur. Söz konusu davalardan 25 adedi halen devam etmektedir. 3 adet dava karara bağlanmıştır. Kesinleşen dava yoktur. Ayrıca 6183 sayılı Kanun uyarınca yapılmakta olan takipler nedeniyle 2 adet idari dava açılmış olup davalar halen devam etmektedir.

SİTEBANK A.Ş.

Hakim Ortak	: SÜRMEİİ Grubu
TMSF'ye Devir Tarihi	: 09.07.2001
TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Zararı	: 53.055.600.- USD
TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Hakim	
Ortağın kullandığı Banka Kaynağı	: 6.841.000.- USD
İhtarname tarihleri İtibariyle diğer	
Fon Bankalarından kullandığı krediler	: 0.- USD

Sitebank A.Ş.'nin eski hakim sermayedarı olan Sürmeli Grubu firmaları ile TMSF arasında 20.06.2002 tarihinde imzalanmış olan protokol uyarınca, 31.07.2003 tarihi itibariyle yapılan toplam tahsilatın USD karşılığı **558.629.- USD'dir**

31/12/2002 tarihinden itibaren protokol ödemelerini aksatmış bulunan Sürmeli Grubu ile yeni bir ödeme planı için görüşmeler sürmektedir. Gruptan ayrıldığı tarihten 31/07/2003 tarihine kadar toplam 901.854.-USD karşılığı tahsilat sağlanmıştır.

Kullanılan bu krediler ile ilgili olarak 2004 sayılı İcra İflas Kanunu uyarınca 160.374.865.000-TL. üzerinden 3 adet icra takibi yapılmış anılan bu takipler ile ilgili olarak İcra ve İflas Kanununa göre devam edilmektedir.

2004 sayılı İcra İflas Kanunu uyarınca yapılan tahsilat yoktur. BDDK/TMSF ile Sürmeli Grubu arasında düzenlenen; Sitebank A.Ş. Mecidiyeköy şubesince Sürmeli Grubu firmalara kullandırılan ve Fon tarafından devir ve temlik alınan nakdi ve gayrinakdi kredilerin geri ödenmesi şartlarını içeren protokol hükümlerine göre hareket edilmektedir.

Diğer taraftan Sitebank A.Ş. ile ilgili 1 adet şahsi sorumluluk davası bulunmaktadır.

TOPRAKBANK A.Ş.

Hakim Ortak : TOPRAK Grubu

TMSF'ye Devir Tarihi : 30/11/2001

TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Banka Zararı : 879.845.340.- USD

Hakim Ortağın Kendi Bankasından Kullandığı Krediler (Devir Tarihi İtibariyle):

Nakdi : 480.752.880.- USD

Gayrinakdi : 4.206.120.- USD

Toplam : 484.959.000.- USD

Hakim Ortağın Diğer TMSF Bankalarından Kullandığı Krediler (İhtarname Tarihi İtibariyle)

Nakdi : 50.954.414.- USD

Gayrinakdi : 9.762.212.- USD

Toplam : 60.716.626.- USD

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun 22/05/2002 tarih. 333 sayılı Kararı ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun hükümlerine göre 792.394 Milyar TL tutarındaki iade tazmin tutarı ve bu tutar ile ilgili 19 adet idari dava mevcuttur. Ayrıca, 509.505.036.729.784.-TL tutarında 1 adet şahsi iflas davası ve 874.382.914.511.074.- TL tutarında 1 adet de şahsi sorumluluk davası mevcut olup, halen derdesttir.

6183 sayılı Kanun uyarınca yapılan tahsilat ve diğer tahsilatlar : 3.930.624.- USD (31.07.2003 itibariyle)

Diğer taraftan Toprak Grubu hakkında 1 adet yasal takip; Toprak Grubu'nun istihdama ve üretime katkısı aksatılmadan, dikkatli ve kısıtlı olarak sürdürülmektedir. 1 adet şahsi sorumluluk davası, 24 adet suç duyurusu mevcuttur. 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun 15. Maddesi'nin (3) numaralı fıkrası ve 5682 sayılı Pasaport Kanunu'nun 22. Maddesi gereğince, Halis Toprak, Ahmet Toprak ve Mehmet Toprak hakkında yurtdışı çıkış yasağı devam etmektedir.

4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun 15. Maddesi'nin 7/a fıkrası hükümlerine göre, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun 02/10/2002 tarih. 613 sayılı Kararı ile Toprak İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin Yönetim ve Denetim Kurulu'na, diğer 20 adet Toprak Grubu Şirketlerin de Denetim Kurulları'na atama yapılmıştır. Halen yasal takipler yanında, Toprak Grubu Şirketleri'nin Fon'a olan borçlarının konsolidasyonu konusunda Şirket yetkilileri ile yapılan idari görüşmeler sonucunda gruptan alınan borcun tasfiyesine yönelik bir teklif alınmıştır. Konuyla ilgili olarak Yönetim Kurulu'na bir önerge sunulmuştur.

PAMUKBANK T.A.Ş.

Hakim Ortak	: ÇUKUROVA Grubu
TMSF'ye Devir Tarihi	: 18.06.2002
TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Zararı	: 3.618.049.354.- USD
Fona Devir Tarihi İtibariyle Hakim	
Ortağın kullandığı Banka Kaynağı	: 2.627.230.047.- USD
Diğer Fon Bankalarından kullandığı krediler (*)	: 211.640.925.- USD

31.01.2003 tarihinde Çukurova Grubu firmaları ile BDDK ve TMSF arasında imzalanan Sözleşme uyarınca Pamukbank dışındaki diğer Fon bankalarından kullanmış oldukları krediler ile mutabakat yapılması öngörülmüştür. Grupla mutabakata varılan fakat henüz imzalanmamış ek protokol rakamı **211.640.925.-USD**'dir.

(*) TMSF tarafından devir alınan, Fon tarafından 3. kişilere devredilen bankalar ile Bayındırbank A.Ş. nezdinde takip edilen gayrinakdi risklerden doğacak muhtemel alacaklar hariç tutulmuştur.

Kullanılan krediler ile ilgili olarak 2004 Sayılı İcra İflas Kanunu uyarınca 65.150.215-USD üzerinden toplam 9 adet icra takibi yapılmıştır. 12 adet lehe ve 26 adet aleyhe olmak üzere toplam 38 adet hukuk davası mevcuttur. Açılan davalardan 9 adedi karara çıkmış olup, 2 adet kesinleşen dava mevcuttur. Mahkemeler tarafından hükmolunan tutarlar 163.640.233.544-TL. ve 395.866-USD'dir. Ayrıca 5 adet yurt dışına çıkış yasağı alınmış olup, 13 adet ihtiyati tedbir konulmuştur.

Çukurova Grubu ile TMSF arasında 31/01/2003 tarihli protokol ile 03/03/2003 tarihli ek mutabakat metni düzenlenmiş olup, bu sözleşmelerde belirlenen esaslara göre hareket edilecektir.

Gruptan 31/01/2003 tarihli sözleşme gereği 31.07.2003 tarihinde 13.215.497.-USD faiz tahsilatı sağlanmıştır.

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.

Hakim Ortak	: TÜRK TİCARET
TMSF'ye Devir Tarihi	: 26/05/1997
TMSF'ye Devir Tarihi İtibariyle Banka Zararı	: 777.577.955 USD

Banka İştiraklerine Kendi Bankasından Kullandırdığı Krediler :

Nakit	: 56.195.098 USD
Gayri Nakit	: <u>171.901 USD (1)</u>
Toplam	: 56.366.999 USD

Kullanılan bu kredilerle ilgili olarak 2004 sayılı İcra iflas Kanunu uyarınca 329.409.128.199.-TL üzerinden 1 adet icra takibi yapılmış olup, itiraz edildiğinden takip henüz kesinleşmemiştir. Tasfiye Halinde Ticaret Factoring Hizmetleri A.Ş.'nin tasfiye masasına 44.755.245 USD ve 16.432.257 DEM alacak kaydedtirilmiştir. Banka iştiraki olan Titaş Makine ve Tic.A.Ş. hakkında 1 adet hukuk davası açılmış olup, dava halen derdesttir.

FARKIN NEDENLERİ :

- 1. Banka İştiraklerine kendi bankasından kullandırılan toplam 23.705.108.583.-TL'lık gayrinakit kredi riskinin USD karşılığı hesaplanırken Fon'a devir tarihindeki TCMB döviz alış kuru (137.900.-TL) yerine dosyanın devir ve temlik alındığı tarih olan 31/07/2001 TCMB döviz alış kurunun (1.319.881.-TL) dikkate alınması nedeniyle fark oluşmuştur.**

56.195.148 USD'lık rakamın 52.101.750 USD'lık kısmı Tasfiye Halindeki Türk Ticaret Factoring A.Ş.'den kaynaklanmaktadır. 31/03/2002 tarihi itibariyle firmanın Tasfiye Masasına alacak kaydedilen tutar dikkate alınmıştır.

Not:Banka yöneticilerine ait şahsi sorumluluk davası bulunmamaktadır. Bir önceki raporda banka yöneticilerine sehven 2 adet şahsi sorumluluk davasının açılmış olduğu ve devam ettiği belirtilmiştir.

EK TABLOLAR

Ek Tablo 1 Tahsilat Dairesine Devrolunan Takipli Alacaklar

(31 Ağustos 2003 İtibariyle)					
Dosya Sayısı (Adet)	Hakim Ortaklar	Diğer Kurumsal(*)	Bireysel(*)	Toplam	
	1.053	12.072	175.980	189.105	
- Bank Express	56	160	1.346	1.562	
- Bank Kapital	67	179	-	246	
- Bayındırbank	45	163	4.374	4.582	
- Demirbank	22	266	36.599	36.887	
- Egebank	95	937	-	1.032	
- EGS Bank	20	497	3.855	4.372	
- EGS Bank- Offshore	2	5	-	7	
- Esbank	66	1.682	-	1.748	
- Etibank(**)	67	386	18.156	18.609	
- İktisat Bankası	77	287	9.765	10.129	
- İnterbank	154	231	-	385	
- Kentbank	38	1.358	10.365	11.761	
- Pamukbank (***)	70	710	59.633	60.413	
- Sitebank	7	99	268	374	
- Sümerbank	85	738	14.803	15.626	
- Tarişbank	1	501	4.304	4.806	
- Toprakbank	25	2.365	12.512	14.902	
- T.Ticaret Bankası	7	290	-	297	
- Ulusal Bank	10	5	-	15	
- Yaşarbank	71	1.055	-	1.126	
- Yurtbank	68	158	-	226	

(*)Dosya devir adet ve tutar mutabakat çalışmaları devam etmektedir.

(**)Pamukbank dosya devir temlik çalışmaları devam etmektedir.

**Ek Tablo 2 Diğer Kurumsal Borçlularla Yapılan Geri Ödeme Anlaşmaları
(31 Ağustos 2003 İtibariyle-İllere Göre Tutar ve Adet Bazında Dağılım)**

İller	Tutar (Bin Dolar)	Tutar (% Pay)	Tahsilat (Bin Dolar)	Tahsilat (% Pay)	Tahsilat /Tutar(%)	Adet	Adet (% Pay)
Adana	32.024	6,1	1.864	1,8	5,8	8	1,8
Antalya	8.613	1,6	1.008	1,0	11,7	13	2,9
Hatay	2.288	0,4	691	0,7	30,2	10	2,2
Isparta	77	0,0	50	0,0	65,0	1	0,2
Akdeniz Bölgesi Toplamı	43.002	8,2	3.614	3,5	8,4	32	7,2
Van	382	0,1	123	0,1	32,3	2	0,4
Doğu Anadolu Bölgesi Toplamı	382	0,1	123	0,1	32,3	2	0,4
Aydın	789	0,2	272	0,3	34,5	6	1,3
Denizli	1.795	0,3	1.134	1,1	63,2	5	1,1
İzmir	26.982	5,1	1.706	1,6	6,3	29	6,5
Kütahya	144	0,0	105	0,1	73,4	3	0,7
Manisa	68	0,0	30	0,0	44,6	2	0,4
Muğla	2.431	0,5	1.489	1,4	61,3	5	1,1
Uşak	48	0,0	40	0,0	84,2	2	0,4
Ege Bölgesi Toplamı	32.256	6,1	4.777	4,6	14,8	52	11,7
Diyarbakır	622	0,1	217	0,2	34,8	1	0,2
Gaziantep	5.294	1,0	90	0,1	1,7	5	1,1
Mardin	272	0,1	47	0,0	17,2	1	0,2
G.Doğu Anadolu Bölgesi Toplamı	6.188	1,2	353	0,3	5,7	7	1,6
Ankara	36.414	6,9	16.949	16,3	46,5	50	11,2
Eskişehir	2.779	0,5	2.114	2,0	76,1	15	3,4
Kayseri	3.753	0,7	566	0,5	15,1	10	2,2
Kırıkkale	12	0,0	7	0,0	55,2	1	0,2
Konya	373	0,1	262	0,3	70,3	5	1,1
Sivas	37	0,0	34	0,0	92,9	3	0,7
İç Anadolu Bölgesi Toplamı	43.368	8,3	19.932	19,2	46,0	84	18,8
Bolu	15	0,0	14	0,0	92,9	1	0,2
Rize	538	0,1	35	0,0	6,5	2	0,4
Samsun	497	0,1	297	0,3	59,7	5	1,1
Trabzon	406	0,1	177	0,2	43,7	4	0,9
Zonguldak	315	0,1	294	0,3	93,5	4	0,9
Karadeniz Bölgesi Toplamı	1.770	0,3	817	0,8	46,1	16	3,6
Balıkesir	261	0,0	79	0,1	30,3	3	0,7
Bursa	10.134	1,9	1.604	1,5	15,8	9	2,0
Edirne	26	0,0	24	0,0	92,9	1	0,2
İstanbul	385.894	73,5	71.475	68,9	18,5	231	51,8
İzmit	1.359	0,3	798	0,8	58,7	7	1,6
Kırklareli	61	0,0	53	0,1	87,6	1	0,2
Tekirdağ	34	0,0	31	0,0	92,9	1	0,2
Marmara Bölgesi Toplamı	397.769	75,8	74.064	71,4	18,6	253	56,7
GENEL TOPLAM	524.735	100,0	103.680	100,0	19,8	446	100,0

Ek Tablo 3 Kredi Alacakları İle İlgili Takip/Dava Tablosu

BÖLGE (30 Ağustos 2003)	Firma Sayısı	İcra Takibi	Alacak	İtirazın İptali	Tasarufun İptali	Sıra Cetveline İtiraz	Tapu İptali Ve Tescil	İtirazın Kaldırılması	İhalenin Feshi	Kıymet Taktirine İtiraz	İstihkak	Depo Talep	Ceza Davaları	Diğer	Toplam
İstanbul	9.598	14.312	229	1.654	282	19	8	34	77	397	60	60	1.329	1.184	19.645
Ankara	1.464	4.073	174	855	25	0	0	0	19	8	3	16	118	293	5.584
İzmir	1.694	3.812	263	639	81	8	0	0	11	12	1	14	169	283	5.293
TOPLAM	12.756	22.197	666	3.148	388	27	8	34	107	417	64	90	1.616	1.760	30.522

Ek Tablo 4 Kredi Dışı Davalar (*) İle İlgili Dosya Listesi

BANKA(30 Ağustos 2003)	İSTANBUL	ANKARA	İZMİR
Bank Ekspres	51	10	2
Bankkapital	61	5	3
Demirbank	156	13	15
Egebank	379	85	101
Sitebank	33	15	0
Sümerbank	232	37	36
Tarişbank	16	0	54
Ulusalbank	29	1	42
Yaşarbank	230	9	99
Yurtbank	372	232	94
TOPLAM	1.559	407	446

(*) İş hukuku, kira hukuku, mevduat hesapları, şube işlemlerinden kaynaklanan hukuk ve ceza davaları gibi devralınan kredi dosyaları dışında kalan hukuki ihtilaflardan kaynaklanan davalar

Ek Tablo 5 TMSF'nin Davacı Olduğu Kredi Dışı Davalar (30 Ağustos 2003)

BANKA	Dava Adedi	Alacak	İtirazın İptali	Menfi Tespit	Tazminat	İş Davaları	Kira Alacağı	İdari Davalar	İstirdat	İzale-i- Şüyu	Tapu İptal	Sair
Demirbank	96	5	2		5	45	1	4				34
Yaşarbank	96	19	7	7	2	18		4				39
Sümerbank	109	30	1		3	36	3	2				34
Ulusalbank	2	1										1
Bankkapital	32	19			1	2		4		1		5
Yurtbank	39	4	2		1	16						16
Banekspres	33	2		1		13		8				9
Egebank	113	17	9	5	4	4	2	2	1		2	67
T.Ticaret												
İmarbank	4											4
Sitebank	16	1	2	1	1	2		3				7
Bayındırbank	3											3
Parıyatırım												
Tarişbank	29		1		5	6						17
İnterbank												
Etibank	25	4	1			1						19
Marmarabank												
Esbank	14	8	2									4
Kentbank	9	1				1						7
Toprakbank	94		10									84
İmpeksbank												
Eğ Bank	3	1										2
İktisat	8	1					1					5
Pamukbank												
Sair	4	2	1					1				
TOPLAM	729	115	38	14	22	144	7	28	1	1	2	357

Ek Tablo 6 TMSF'nin Davalı Olduğu Kredi Dışı Davalar (30 Ağustos 2003)

BANKA	Dava Adedi	Alacak	İtirazın İptali	Menfi Tespit	Tazminat	İş Davaları	Kira Alacağı	İdari Davalar	İstirdat	İzale-i Şüyu	Tapı İptal	Sair
Demirbank	118	8	1	1	16	20		67	2		1	2
Yaşarbank	168	69	8	2	8	30	3			1	1	46
Sümerbank	206	111	7	6	3	42	6	2		2		27
Ulusalbank	69	69	1			2						
Bankkapital	38	4	3		5	16	4		1		1	4
Yurtbank	1099	1029	33		1	1	1	2	1		2	29
Bankekspres	9	1	2		1	2			1			2
Egebank	465	270	40	2	16	93	3	13		2	1	25
T.Ticaret	4	1						2				1
Sitebank	9	5			1	2						1
Bayındırbank	3					2						1
Parkyatırım	1							1				
Tarişbank	9			3		3		3				
İnterbank	1											1
Etibank	38	20	2			5		3				8
Marmarabank	39	16						23				
Esbank	18	2	1		3	9				1		2
Kentbank	6				2	2		2				
Toprakbank	38	3		1		1		22				11
İmpeksbank	17	15										2
Egs Bank	5							3		1		1
İktisat	148	40	1			1		22				84
Pamukbank	12	1						4				7
Sair	2	1									1	
TOPLAM	2.525	1.665	99	15	56	231	17	169	5	7	7	254

Ek Tablo 7 Takip Dosyaları (30 Ağustos 2003)

Banka	İlamlı İcra Takipleri		İlamsız İcra Takipleri		Bölge Bazında Takipteki Dosyalar			
	Lehe	Aleyhe	Lehe	Aleyhe	İstanbul	Ankara	İzmir	Taşra
Demirbank	2	2	53	3	143	102	13	16
Yaşarbank	4	4	228	9	183	94	71	141
Sümerbank			171	18	247	92	34	124
Ulusalbank		2	3	4	33	3	42	2
Bankkapital		3	81	3	55	39	5	58
Yurtbank		4	26	35	617	513	23	50
Bankekspres	4		78	2	42	47		37
Egebank	1	7	196	47	411	216	79	123
T.Ticaret			22			21		5
İmarbank						4		
Sitebank	1		63		21	27		42
Bayındırbank			24			17		13
Parkyatırım						1		
Tarişbank			1		27	3	8	1
İnterbank			40			21		20
Etibank			188	1		72	1	179
Marmarabank		1			1	39		
Esbank			639			342		329
Kentbank			703	2		346		374
Toprakbank			1.278			693		717
İmpeksbank		1		1		4		15
Egs Bank			13			14	1	6
İktisat			58	6		79	9	131
Pamukbank			301			142	3	168
Sair			1			6	28	1
TOPLAM	12	22	4.167	131	1.780	2.937	317	2.552

Ek Tablo 8 Sözleşmeli Avukatların İllere Göre Dağılımı

İL	AVUKAT SAYISI	İL	AVUKAT SAYISI	İL	AVUKAT SAYISI	İL	AVUKAT SAYISI	İL	AVUKAT SAYISI
Adana	19	Çanakkale	3	Isparta	4	Manisa	14	Uşak	6
Afyon	4	Çorum	6	İstanbul	161	Mardin	3	Van	2
Aksaray	1	Denizli	13	İzmir	37	Muğla	22	Yozgat	1
Amasya	1	Diyarbakır	5	K.Maraş	9	Nevşehir	3	Zonguldak	6
Ankara	41	Düzce	3	Karabük	4	Niğde	3	Almanya	1
Antalya	21	Edirne	3	Karaman	1	Ordu	4	Kkctc	1
Aydın	18	Elazığ	5	Kars	3	Rize	1	Toplam	606
Balıkesir	13	Erzincan	1	Kastamonu	1	Sakarya	4		
Bartın	1	Erzurum	4	Kayseri	9	Samsun	10		
Batman	2	Eskişehir	8	Kırklareli	6	Sivas	5		
Bilecik	2	Gaziantep	7	Kırşehir	1	Şanlıurfa	6		
Bitlis	1	Giresun	2	Kocaeli	8	Tekirdağ	10		
Bolu	2	Hatay	11	Konya	13	Tokat	3		
Burdur	2	İçel	7	Kütahya	3	Trabzon	7		
Bursa	17	İğdır	1	Malatya	9	Tunceli	1		

Bankacılık Sektörü Yeniden Yapılandırma Programı'na
İlişkin Yayınlar:

YAYIN ADI	TARİH
Bankacılık Sektörü Yeniden Yapılandırma Programı	15 Mayıs 2001
Bankacılık Sektörü Reformu: Gelişme Raporu-I	2 Ağustos 2001
TMSF KAPSAMINDAKİ BANKALAR: Performans ve Gelişme Raporu	24 Ağustos 2001
Bankacılık Sektörü Yeniden Yapılandırma Programı: EYLEM PLANI	25 Eylül 2001
Bankacılık Sektörü Yeniden Yapılandırma Programı: Gelişme Raporu-II	8 Kasım 2001
Bankacılık Sektörü Yeniden Yapılandırma Programı: Gelişme Raporu-III	6 Şubat 2001
Bankacılık Sektörü Yeniden Yapılandırma Programı: Gelişme Raporu-IV	23 Temmuz 2002
Bankacılık Sektörü Yeniden Yapılandırma Programı: Gelişme Raporu-V	18 Kasım 2002
Bankacılık Sektörü Yeniden Yapılandırma Programı: Gelişme Raporu-VI	18 Nisan 2003
Bankacılık Sektörü Yeniden Yapılandırma Programı: Gelişme Raporu-VII	21 Ekim 2003
Banka Sermayelerinin Güçlendirilmesi Raporu	11 Ocak 2002
Banka Sermayelerinin Güçlendirilmesi Programı-Tanıtım Rehberi	20 Şubat 2002
Banka Sermayelerinin Güçlendirilmesi Programı-Gelişme Raporu	21 Haziran 2002

Açıklama: Tüm yayınlar, elektronik olarak BDDK'nın internet sitesinde yer almaktadır.

www.bddk.org.tr

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
Atatürk Bulvarı No:191 B Blok 06680
Kavaklıdere / Ankara